

Programmabegroting 2009 - 2012

Deel 1 Beleidsbegroting

Samenvatting	4
Programma's	
Programma 1: Zorg en Welzijn	10
Programma 2: Jeugd en Onderwijs	14
Programma 3: Werk en inkomen	19
Programma 4: Kunst en Cultuur	23
Programma 5: Sport en Spel	25
Programma 6: Verkeer en Water	28
Programma 7: Reiniging	33
Programma 8: Wonen en Ondernemen	35
Programma 9: Groen	41
Programma 10: Bestuur en Burgerzaken	44
Programma 11: Openbare orde en Veiligheid	47
Programma 12: Grondontwikkeling	50
Algemene dekkingsmiddelen	54
Paragrafen	
Paragraaf 1: Weerstandsvermogen	58
Paragraaf 2: Onderhoud kapitaalgoederen	60
Paragraaf 3: Bedrijfsvoering	64
Paragraaf 4: Verbonden partijen	66
Paragraaf 5: Grondbeleid	69
Paragraaf 6: Financiering	74
Paragraaf 7: Lokale heffingen	76
Paragraaf 8: Milieu	79

Deel 2 Financiële begroting

Hoofdstukken	
Hoofdstuk 1: Overzicht baten en lasten	82
Hoofdstuk 2: Overzicht incidentele baten en lasten	84
Hoofdstuk 3: Vervangingsinvesteringen per programma	85
Hoofdstuk 4: Staat van reserves en voorzieningen	89
Hoofdstuk 5: EMU saldo	95
Hoofdstuk 6: Uitgangspunten begroting	96
Hoofdstuk 7: Subsidies per programma	97
Bijlagen	
Bijlage 1: Bestuur en organisatie	100
Bijlage 2: Conversietabel product – programma	102

Collegestandpunt begroting 2009

De programmabegroting 2009-2012 is opgesteld aan de hand van de kadernota, die op 14 juli 2008 in de Raad is behandeld. De Kadernota 2009 schetste al zonder de later bekend geworden resultaatsverslechtering bij de grote projecten een negatief beeld met betrekking tot de structurele financiële positie op langere termijn. Naar aanleiding daarvan zijn de resultaten uit de begrotingsscan tot leidraad genomen en heeft er een intensieve kerntakendiscussie plaatsgevonden. Het college heeft daarnaast ook de niet in de scan benoemde(begrotings)posten onder de loep genomen. Forse bezuinigingen hebben al geleid tot versobering en temporisering. Grote bezuinigingsposten zijn er na deze exercitie naar de mening van het college niet meer te vinden.

W4

De meest recente prognose van het W4-project geeft aan dat het verwachte tekort stijgt en nu geraamd wordt op ongeveer € 15,5 miljoen. Daarbij moet worden aangetekend dat de risico's daarnaast fors toenemen, waardoor voor een verdere, in omvang niet onaanzienlijke, verslechtering moet worden gevreesd. Tevens zijn in de huidige raming inspanningsverplichtingen van € 3,2 miljoen opgenomen. Gezien de vertraging die het project oploopt, is het onzeker of deze verplichtingen te realiseren zijn. Opzegging c.q. heronderhandeling van de W4 overeenkomst wordt door Leiderdorp nog steeds beoogd. Minister Eurlings geeft aan dat de gemeente Leiderdorp de bijdrage van € 18,2 miljoen wat hem betreft gewoon moet betalen. (In reactie op een Kamervraag van GroenLinks en D'66).

Gezien het bovenstaande is het college dan ook van mening dat het W4 project onder alle voorzienbare omstandigheden een fors verlies zal opleveren. De reserves bieden hiervoor geen oplossing, gezien de overige risico's (zie risico paragraaf).

Gegeven de ontoereikendheid van de reserves en gelet op de regelgeving van de BBV rest het college dan ook niet anders dan de projecten die nu afgerond worden te activeren totdat het geprognoseerde tekort in de W4 gedekt is. Het gaat in eerste instantie om activering van de volgende projecten:

- Willem Alexanderlaan: de volledige aanleg activeren en de kapitaallasten ten laste brengen van de exploitatie. De bruto methode, die ten tijde van de kadernota werd gehanteerd, moet worden losgelaten vanwege de wettelijke bepalingen rond activering, afschrijving en reserves. Het tekort in de W4 wordt hiermee met ongeveer € 8,75 miljoen teruggebracht.
- Persant Snoepweg: de aanleg activeren en de kapitaallasten ten laste brengen van de exploitatie. Hiermee wordt het tekort met ongeveer € 3,9 miljoen teruggebracht.

- Ijsbaan/skeelerbaan: de totale bijdrage van de gemeente in de aanleg van € 210.000,- activeren, zodat deze niet meer ten laste komen van de reserve W4 en de kapitaallasten in de reguliere begroting blijven vallen.
- Scouting: de totale bijdrage van de gemeente voor de realisering van het gebouw van € 350.000,- activeren, waarmee ze niet meer ten laste van de reserve W4 komen en de kapitaallasten evenals bij de ijsbaan in de reguliere begroting worden meegenomen.

Begrotingsscan

In de begrotingsscan wordt een aantal onderwerpen genoemd die in Leiderdorp meer kosten dan de gemeenten waarmee we zijn vergeleken. Hier is in verschillende mate van detail verder naar gekeken en dit leidt tot de volgende conclusies:

Wegen

Een in 2008 uitgevoerde schouw heeft geen mogelijkheden tot verdere bezuinigingen kunnen aantonen. De Gemeente Leiderdorp verricht al niet meer dan standaard onderhoud aan de wegen. De hoeveelheid wegen, de ondergrond van de wegen e.d. zijn bekeken in vergelijking met andere gemeenten. Daarbij is de indruk dat er terzake prijsniveaus van uitgevoerd werk geen hogere kosten in Leiderdorp worden ondervonden dan in buurgemeenten wordt waargenomen. Verschillen in ondergrond vormden evenmin een significante verklaring voor verschillen in de scan. Wel kunnen we concluderen dat Leiderdorp een relatief omvangrijk oppervlak asfalt kent, maar het is niet eenvoudig om de omslag naar klinkerbestrating te maken. Het enige dat overblijft om kostenverlaging te realiseren, is een verdergaande samenwerking op inkoopgebied met buurgemeenten ter versterking van de inkoopkracht. Hier wordt hard aan gewerkt.

Groen

In vergelijking met de omliggende gemeenten en de vergelijkende gemeenten uit de begrotingsscan heeft Leiderdorp gekozen voor veel groen (incl. sportvelden). Dit verklaart de hogere lasten.

Sport/ontspanning

De grootste kostenpost voor Leiderdorp is het zwembad w(ca. € 600.000) Een voorziening waarvan ook de raad al eerder besloot deze te handhaven. Eventuele andere bezuinigingen op het gebied van sport zijn op korte termijn niet mogelijk.

Sociale Dienst

Leiderdorp blijft met een relatief hoog aantal klanten van de sociale dienst kampen. Medio dit jaar werd een complete bestandsanalyse voltooid, waarbij opnieuw gekeken werd naar de

vrijstellingen van de sollicitatieplicht op basis van medische beperkingen. Klanten die kunnen werken zijn vrijwel alle op traject gezet. Vooralsnog is de instroom ongeveer gelijk aan de uitstroom. Extra instrumenten worden ingezet om hier verandering in aan te brengen. Onderzoek vindt plaats naar de relatie tussen het huisvestingsbeleid en de instroom. Op basis van de ervaringen tot dusverre zijn in de naaste toekomst geen bezuinigingen te verwachten die uitgaan boven de al opgenomen taakstelling en dient eerder het risico van kostenoverschrijdingen onder ogen te worden gezien.

Zorg

Met inachtneming van de WMO-ontwikkelingen en de indirecte bezuinigingen op de subsidies, vooral het handhaven van de nullijn, zijn hier geen verdere mogelijkheden tot besparing mogelijk, naast de reeds geldende taakstellingen.

Parkeergelden en havengelden

Er is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om parkeergeld en havengeld in te voeren. Inkomsten wegen per saldo niet op tegen de uitgaven voor invoering en uitvoering.

Ontwikkelingen in de toekomst

In de toekomst zullen dan wel kunnen er nog een aantal kosten op de gemeente afkomen waarmee in deze begroting nog geen rekening is gehouden. Het gaat om taken en projecten waar op dit moment nog geen middelen voor beschikbaar zijn, te weten:

- Ringweg-Oost
- Verplaatsing Vliko
- Gemeentelijk monumentenbeleid
- Uitvoeringskosten Boterhuispolder en Achthovenerpolder
- Ontwikkelen van een Jeugdcentrum
- Voortzetting Sportservicepunt

Ook moeten we rekening houden met het feit dat het kabinet met ingang van 1 januari 2010 een wetsontwerp van kracht wil laten gaan waarin de precariobelasting op leidingen onder de grond wordt afgeschaft. Voor Leiderdorp betekent dit een inkomstenderving van € 482.000. Bij de behandeling van de Kadernota 2009 is besloten om deze opbrengst voornamelijk meerjarig wel op te nemen. Op het moment dat het Rijk besluit om deze belasting af te schaffen betekent dat de saldi met ingang van 2010 met € 482.000 zullen dalen.

Tevens zijn het leerlingenvervoer, de WMO, de WWB en minimabeleid zogenaamde openeinde regelingen, waarbij alle risico's bij de gemeente liggen.

Gezien de gemelde risico's en onzekerheden zoals o.a. in de GIG gemeld, zullen de reserves op niveau moeten blijven om zodoende op peil te blijven voor een voldoende weerstandscapaciteit. Concreet betekent dit dat alle incidentele extra inkomsten naar de reserves zullen worden geboekt.

Eventuele toekomstige inkomsten verband houdend met de nu te nemen maatregelen zullen uiteraard op verantwoorde wijze met de inwoners van Leiderdorp worden verrekend.

Van kadernota naar positieve begroting

Het college komt, zoals hierboven eigenlijk al is beschreven, tot de conclusie dat verder bezuinigen zonder over te gaan tot aantasting van basisvoorzieningen dan wel voorzieningen waarvan de raad al heeft uitgesproken deze niet te willen aantasten niet mogelijk is. Ook op de middellange termijn ziet het college geen mogelijkheden voor verantwoorde verdergaande bezuinigingen. Het beeld moet wellicht zelfs verder negatief worden aangescherpt als de genoemde toekomstige ontwikkelingen worden verdisconteerd en er zich geen positieve ontwikkelingen voordoen.

Een positief saldo is noodzakelijk om de vermogenspositie op peil te houden en om voldoende financiële buffer op te bouwen voor de jaren na dit begrotingstijdvak. In dit verband herinneren we aan de opmerkingen van de provincie dat de gemeente dekkingsmaatregelen voor de W4 problematiek dient te vinden.

Het college concludeert dan ook dat er geen andere weg is dan die van verhoging van de inkomsten door een (drastische) verhoging van de onroerende zaakbelasting (OZB). Het college komt bepaald niet licht tot deze conclusie. Immers, in het coalitieakkoord is afgesproken voor deze bestuursperiode naast indexatie geen extra lastenverhoging toe te passen.

De conclusie als boven aangegeven is echter onontkoombaar. De ontstane werkelijkheid laat zich niet meer in de voornemens van 2006 persen. Daarom biedt het college naast de cijfers van de negatieve meerjarenbegroting, de aangepaste gegevens na een door te voeren verhoging OZB met 35 %.

Hoewel dit een forse stijging is die zeker niet moet worden gebagatelliseerd, past enige relativering: ook na deze verhoging liggen woonlasten in Leiderdorp niet hoger dan die van omliggende gemeenten en Leiderdorp behoeft zich bepaald niet te schamen voor de verhouding OZB/voorzieningsniveau.

Het college is dan ook van mening dat er niet alleen een noodzaak is de gevraagde onderstaande compenserende maatregelen bij de integrale beschouwing te betrekken, maar dat dit ook alleszins verantwoord is. We dienen tot een gezondere structurele financiële positie te komen, nu en in de toekomst.

Op het laatste moment is de (voorlopige) septembercirculaire bekend gemaakt. De gevolgen zijn in onderstaand overzicht alsnog meegenomen.

Situatie ná septembercirculaire

	2009	2010	2011	2012
Saldi Kadernota 2009 na autonome mutaties	598.274	1.885.185	1.446.732	1.025.339
Mutaties i.h.k.v. wettelijke verplichtingen	59.000	59.000	59.000	59.000
Niet te realiseren taakstellingen	309.280	249.280	249.280	249.280
Doorschuiven Brede scholen 1 jaar	-	662.096-	520.000	-
Overige mutaties	620.908-	219.963-	257.165-	157.127-
Saldi begroting (allen negatief)	345.646	1.311.406	2.017.847	1.176.492
Extra niet voorziene lasten	1.360.500	1.270.300	1.409.694	1.304.230
Compenserende maatregelen	-	47.500-	47.500-	47.500-
Saldi na maatregelen	1.706.146	2.534.206	3.380.041	2.433.222
Septembercirculaire 2008	504.665-	819.380-	1.008.957-	1.102.012-
OZB-spiegel 2009 (35%)	1.375.500-	1.375.500-	1.375.500-	1.375.500-
OZB-spiegel 2010 (10%)	-	547.550-	547.550-	547.550-
Saldi begroting na OZB-spiegel	174.019-	208.224-	448.034	591.840-
	positief	positief	nadelig	positief

Voor de beoordeling van het begrotingssaldo is het van belang de eenmalige baten en lasten buiten beschouwing te laten, zodat een zuiver beeld van het structurele begrotingssaldo ontstaat.

Samengevat geeft dit het volgende beeld (na septembercirculaire):

	2009	2010	2011	2012
Saldi begroting	174.019-	208.224-	448.034	591.840-
Incidentele lasten/baten	250.000	-	520.000-	-
Saldi na inc. lasten/baten	75.981	208.224-	71.966-	591.840-
	nadelig	positief	positief	positief

Toelichting financieel kader

OZB-verhoging

Als u besluit tot een OZB verhoging bieden wij u een begroting aan met jaarlijks, op 2011 na, een positief saldo.

Onderwijshuisvesting

Het tekort in 2011 wordt veroorzaakt door de eenmalige last van € 520.000 die is opgenomen onder onderwijshuisvesting. Dit betreft de afboeking van boekwaarden in verband met de nieuwbouw van de Brede school West. De oude gebouwen van de gebruikers van deze school worden in één keer afgeboekt. Om deze eenmalige lasten te dekken kan onderzocht worden of op de locaties van de oude gebouwen herontwikkeling mogelijk is waaruit eventueel opbrengsten te genereren zijn. Deze zouden dan een eenmalig voordeel kunnen opleveren.

Mutaties in het kader van wettelijke verplichtingen

- Verwijsindex risico jongeren (€ 39.000, -)
- Elektronisch Kinddossier (€ 20.000, -)

Niet te realiseren taakstellingen

Bij nadere beschouwing is gebleken dat een viertal taakstellingen niet te realiseren is. Het gaat om de volgende taakstellingen:

- Taakstelling op de kosten van samenwerkingsverbanden, € 45.000, - is niet haalbaar. Het is niet mogelijk gebleken om met de deelnemende gemeenten een meerderheid te vormen

om te komen tot bezuinigingen. Ook is het niet mogelijk om zonder (hoge) uittredingskosten uit gemeenschappelijke regelingen te stappen.

- Taakstelling op Informatie Beleidsplan van € 100.000, -. De taakstelling op 2009 en 2010 is volledig ingevuld. Voor 2011 en 2012 voor € 93.750, -. Het restant van € 6.250, - wordt niet ingevuld.
- Naar verwachting wordt de op afstand bediening van bruggen niet voor 2009 gerealiseerd zijn. Hierdoor wordt de taakstelling van € 60.000, - voor 2009 niet gerealiseerd. Voor 2010 en verder wordt er vooralsnog vanuit gegaan dat de taakstelling wel gerealiseerd wordt.
- De taakstellende bezuiniging op personeelslasten loopt vertraging op. De ontwikkeling van het Shared Service Center is vertraagd, omdat was gesteld dat eerst meerdere gemeenten uit de Leidse regio moesten participeren. Ook lopen de W4 en andere projecten vertraging op, waardoor het projectbureau langer moet worden gehandhaafd. De jaarlijkse taakstelling wordt daarom met € 100.000 teruggebracht.
- De taakstelling op accommodaties (€ 100.000, -) wordt niet gerealiseerd door de vertraging en nadere kaderstelling van de bouw van de twee brede scholen. Door de verplichting bouwbesluiten na te leven blijft langer dan voorzien onderhoud aan de te slopen gebouwen noodzakelijk.

Extra niet voorziene lasten

- Sportservicepunt 2009: voor het sportservicepunt was vorig jaar € 27.500 te weinig geraamd. Dit bedrag is alsnog aan de begroting toegevoegd.
- Afstandsbediening bruggen: Naar verwachting zal dit in 2009 niet gerealiseerd zijn. Dan zijn er naast het niet kunnen realiseren van de taakstelling van € 60.000 ook nog extra kosten voor het onderhouden en bedienen van de brug ad € 75.000.
- Voor de huisvestinglasten van de noodlocatie van de PWA is in de begroting tot en met 2010 rekening gehouden. Gezien de opgelopen vertraging zal dit verlengd moeten worden tot 2011. Voor 2011 zal nog een bedrag van € 125.000,- moeten worden opgenomen.
- W4: de volgende projecten vanuit de W4 worden geactiveerd en ten laste gebracht van de exploitatie (zie ook hiervoor):
- Willem Alexanderlaan (zie bovenstaand)
- Persant Snoepweg (zie bovenstaand)
- IJsbaan/Skeelerbaan (zie bovenstaand)
- Gebouw Scouting (zie bovenstaand)
- Plankosten Brede School Oude Dorp locatie Ercalaan: op de locatie Ercalaan voor de Brede School Oude Dorp zijn plankosten gemaakt. Tot nu toe is er aan plankosten ruim € 698.000 uitgegeven.

Op het moment dat definitief gekozen wordt voor de locatie aan de Kastanjelaan dan zullen de plankosten voor de locatie Ercalaan in één keer genomen moeten worden. Met deze lasten is in de begroting nog geen rekening gehouden.

De volgende compenserende maatregelen dienen in de beschouwing te worden betrokken:

- Stijging inkomsten begraafplaats: de lasten en baten van de begraafplaats zijn op dit moment bijna in evenwicht. Met de uitbreiding van de begraafplaats zal een plan opgesteld worden om tot een kostendekkende begraafplaats te komen. Tarieven zullen daarvoor in opwaartse richting moeten worden aangepast en in de leges worden aangepast.
- WMO/WVG aanpassingen: voor de WMO kan in het kader van de eigen bijdragen en het toekennen van voorzieningen met ingang van 2010 maximaal € 10.000 extra inkomsten/minder uitgaven gerealiseerd kunnen worden.
- Aanpassen beleid leerlingenvervoer: door het leerlingenvervoer beleid te versoberen door middel van het afstands- en tijdsriterium aan te passen tot de wettelijke minimumnorm zoals in de Leidse Regio kan met ingang van 2010 een kostenbesparing van ongeveer € 25.000 gerealiseerd worden.
- Verhoging toeristenbelasting: voor de jaren 2008 en 2009 was de toeristenbelasting vastgesteld op € 1,25. Het college wil dit tarief per 2010 verhogen naar € 1,50. Dit genereert extra baten ad € 12.500.
- Het college laat onderzoeken wat de mogelijkheden zijn met betrekking tot inbreidingslocaties en wat de mogelijke opbrengsten hieruit kunnen zijn. Dit zal echter pas eventuele opbrengsten generen ná 2012.

26 september 2008

College van burgemeester en wethouders

Deel 1 Beleidsbegroting

Programma's

In dit deel worden de volgende programma's behandeld:

- Programma 1, Zorg en Welzijn
- Programma 2 Jeugd en Onderwijs
- Programma 3, Werk en Inkomen
- Programma 4, Kunst en Cultuur
- Programma 5, Sport en Spel
- Programma 6, Verkeer en Water
- Programma 7, Reiniging
- Programma 8, Wonen en Ondernemen
- Programma 9, Groen
- Programma 10, Bestuur en Burgerzaken
- Programma 11, Openbare orde en Veiligheid
- Programma 12, Grondontwikkeling
- Algemene dekkingsmiddelen

PROGRAMMA: ZORG EN WELZIJN

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

- A. Lokale gezondheidszorg
- B. Wet maatschappelijke ondersteuning

1 A. Lokale gezondheidszorg

Inleiding

De GGD is voor de gemeente het belangrijkste instrument om gezondheidsdoelstellingen te realiseren. De GGD maakt deel uit van de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg en opereert zelfstandig. Volgens de Wet collectieve preventie volksgezondheid is de gemeente verplicht haar ambities elke vier jaar in een nota lokaal gezondheidsbeleid te formuleren.

Bestaand beleid

- Nota Lokaal gezondheidsbeleid 2008–2012
Gemeente Leiderdorp
- Wet collectieve preventie volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

Met het lokale gezondheidsbeleid willen we de gezondheid van burgers van Leiderdorp beschermen door optimale kansen te bieden op een goede gezondheid. Waar mogelijk bevordert de gemeente dit in haar beleid door preventieve activiteiten gericht op zowel leefstijl, gedrag van burgers, als de sociale omgeving door ingrijpen in de fysieke omgeving en door het realiseren van een toereikend voorzieningenniveau binnen de gezondheidszorg.

Wat gaan we ervoor doen?

Er zijn vijf gebieden waarop de gemeente invloed kan uitoefenen en waarvoor doelstellingen zijn geformuleerd. Onder elke doelstelling staan de actiepunten van de gemeente:

1. Het ziekteverzuim bij 12-14 jarigen vermindert.

- a. Het Regionaal Bureau Leerplicht en de gemeente brengen samen (opnieuw) het meldingsprotocol onder de aandacht bij de basisscholen en de school voor voortgezet onderwijs Visser 't Hooft.
- b. Het onderwerp (ziekte)verzuim en melding van verzuim wordt regionaal op de agenda gezet.

2. Het roken door jongeren vermindert.

- a. Aansluiten bij landelijke campagnes.
- b. Promoten van bestaand aanbod voor preventie van roken.
- c. Instellen van de sociale norm 'niet roken'.

3. Meer jongeren bewegen voldoende en het aantal jongeren met (ernstig) overgewicht neemt niet verder toe.

- a. Opstellen actieplan bewegen.
- b. Vergroten van de kennis en bewustwording van de risico's van overgewicht.
- c. Promoten van bestaand aanbod over voeding en beweging.

- d. Verbeteren van het bereik en de kwaliteit van preventie van overgewicht, verkeerde voedingsgewoonten en te weinig bewegen.

4. Minder jongeren drinken alcohol en de jongeren die alcohol gebruiken, drinken minder en minder vaak. Minder jongeren gebruiken drugs.

- a. Vergroten van de kennis en bewustwording van de risico's van alcohol- en drugsgebruik.
- b. Promoten van bestaand aanbod ter preventie van alcohol- en drugsgebruik.
- c. Introduceren van de norm 'geen alcohol onder de 16 jaar'.
- d. Onderzoeken van de mogelijkheden voor lokale handhaving, naast preventieve maatregelen.

5. Minder ouderen lijden aan depressie en het onderwerp krijgt meer bekendheid.

- a. Aandacht voor preventie van depressie in het Wmo-beleidsplan.
- b. Vergroten van de kennis en bewustwording van de ernst en de risico's van eenzaamheid en depressie bij de bevolking.
- c. Promoten van bestaand aanbod ter preventie van depressie.
- d. Verbeteren van het bereik en de kwaliteit van preventie van depressieve klachten bij ouderen.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Gezondere jongeren	Aantal jongeren dat rookt		< 10%	< 10%	< 10%	< 10%	< 10%
	Aantal jongeren met matig overgewicht		≤ 12%	≤ 12%	≤ 12%	≤ 12%	≤ 12%
	Aantal jongeren met ernstig overgewicht		≤ 1,6%	≤ 1,6%	≤ 1,6%	≤ 1,6%	≤ 1,6%
	Aantal jongeren met ongezonde eetgewoonten		< 36%	< 36%	< 36%	< 36%	< 36%
	Aantal jongeren dat aan de Norm Gezond Bewegen voldoet		13%	16%	19%	22%	25%
	Het percentage 12-17 jarigen dat alcohol drinkt		< 50%	< 50%	< 50%	< 50%	< 50%
	Het percentage 18-26 jarigen dat alcohol drinkt		≤ 87%	≤ 87%	≤ 87%	≤ 87%	≤ 87%
	Het percentage 12-17 jarigen dat cannabis gebruikt		< 5%	< 5%	< 5%	< 5%	< 5%
	Het percentage 12-17 jarigen dat harddrugs gebruikt		< 1,9%	< 1,9%	< 1,9%	< 1,9%	< 1,9%
	Het percentage 18-26 jarigen dat cannabis gebruikt		< 11%	< 11%	< 11%	< 11%	< 11%
	Het percentage 18-26 jarigen dat harddrugs gebruikt		< 6%	< 6%	< 6%	< 6%	< 6%

1 B. Wet maatschappelijke ondersteuning

Inleiding

De gemeente wil mensen met een beperking in staat stellen zoveel mogelijk zelfstandig te leven en aan het maatschappelijke verkeer mee te doen. De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) biedt hiervoor de wettelijke basis. In de Wmo zijn negen prestatievelden beschreven waarop de gemeente beleid moet maken. De gemeente Leiderdorp heeft deze teruggebracht tot vijf doelstellingen (zie *Wat willen we bereiken?*).

Bestaand beleid

- Vierjarige beleidsnota Wmo (gereed laatste kwartaal 2008)
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)
- Wmo verordeningen maatschappelijke ondersteuning december 2006
- Wmo Besluit Voorzieningen maatschappelijke ondersteuning september 2006

Wat willen we bereiken?

Binnen een vijftal programma's wordt in de Wmo beleidsnota door de gemeente beschreven wat zij willen bereiken.

Alle prestatievelden worden hierin meegenomen.

De programma's zijn:

1. Samenleven in buurt of wijk (prestatieveld 1).
2. Een veilige en geborgen jeugd (prestatieveld 2).
3. Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers (prestatieveld 3 en 4).
4. Meedoen makkelijker maken (prestatievelden 3, 5 en 6).
5. Verbeteren en behouden van zorg, preventie en opvang wanneer mensen zelf niet langer de regie over hun eigen bestaan kunnen voeren (prestatievelden 7,8 en 9).

Wat gaan we ervoor doen?

In de vierjarige beleidsnota Wmo worden de bovengenoemde programma's verder uitgewerkt in doelen.

1. Onderzoeken of het buurtwerk kan worden omgevormd naar een projectmatige opzet per buurt met buurtparticipatie.
2. De ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers krijgt specifieke aandacht.
3. De gemeente bekijkt het voorzieningenpakket kritisch om de individuele ondersteuning van mensen met beperkingen ook op langere termijn te behouden.
4. Het preventieve jeugdbeleid krijgt vorm in een centrum voor jeugd en gezin. Daarbij worden de samenwerking en ketenaanpak ook inhoudelijk ingevuld (zie ook programma 2 Jeugd en Onderwijs).

Smartdoelen

De smartdoelen voor de negen prestatievelden van de Wmo worden uitgewerkt en vastgesteld in de nieuwe beleidsnota Wmo 2008-2012.

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Burgers met beperkingen zo lang mogelijk zelfstandig laten blijven wonen en ondersteunen bij het deelnemen aan de samenleving: gericht op woningaanpassing, verplaatsen in en om huis, vervoer binnen de regio en hulp bij het huishouden.	Totaal aantal klanten individuele voorzieningen	1.475	1.500	1.525	1.550	1.575	1.575
	Aantal nieuwe aanvragen individuele voorzieningen	552	450	450	450	450	450
	Aantal bezwaarschriften individuele aanvragen	10	10	10	8	8	8
	Cijfer klanttevredenheidsonderzoek Hulp bij het huishouden	8	8	8	8	8	8
	Aantal deelnemers alarmering	159	175	180	180	185	185
	Aantal deelnemers Tafeltje Dek Je	197	210	220	225	225	225
	Aantal deelnemers Klus-aan-Huis	123	125	125	125	125	125
	Aantal informatie & adviesvragen Pluspunt	2.691	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
	Aantal vragen ouderenadviseur	179	170	170	170	170	170

* Naast de meetpunten in de tabel is er ook een jaarlijkse benchmark Wmo.

De Wmo benchmark geeft aan hoe de gemeente Leiderdorp presteert ten opzichte van andere gemeenten.

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Algemene Lokale gezondheidszorg	850	863	931	924	909	910	909
B	Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning)	3.508	3.926	4.083	4.223	4.222	4.214	4.208
	Totaal programmakosten	4.358	4.789	5.014	5.147	5.132	5.124	5.117
BATEN								
	Specificatie baten							
A	Algemeen Lokaal gezondheidszorg	-	-	-	-	-	-	-
B	Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning)	249-	465-	465-	465-	465-	465-	465-
	Totaal baten	249-	465-	465-	465-	465-	465-	465-
SALDO								
	Specificatie saldo							
A	Algemeen Lokaal gezondheidszorg	850	863	931	924	909	910	909
B	Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning)	3.259	3.461	3.618	3.757	3.757	3.749	3.743
	Saldo programma	4.109	4.323	4.549	4.682	4.666	4.659	4.652
	Mutaties reserves							
1	Reserve Wet maatschappelijke ondersteuning	211-	-	-	-	-	-	-
2	Reserve doelsubsidies Welzijn	-	-	-	-	-	-	-
	Saldo na bestemming	4.319	4.323	4.549	4.682	4.666	4.659	4.652

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

A. Geen wijzigingen > € 50.000

B. In de algemene uitkering is in de meicirculaire extra geld beschikbaar gesteld voor de Wmo, ten opzichte van 2008 is deze in 2009 € 50.000 hoger. Om de werkzaamheden goed uit te kunnen voeren is er een fte aan de afdeling toegevoegd. De uitgaven voor gehandicaptenvoorzieningen -voorheen Wet voorziening Gehandicapten- zijn geïndexeerd met 4,28 % conform de uitgangspunten van de begroting.

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

A. Geen wijzigingen > € 50.000

B. Geen wijzigingen > € 50.000

PROGRAMMA: JEUGD EN ONDERWIJS

2

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

- A. Jeugdbeleid
- B. Jeugdgezondheidszorg en preventief jeugdbeleid
- C. Lokaal onderwijsbeleid
- D. Onderwijshuisvesting

2 A. Jeugdbeleid

Inleiding

Het gemeentelijk jeugdbeleid richt zich op het verbeteren van het welzijn en de ontwikkeling van jeugdigen tot 24 jaar. Hierbij maken we onderscheid in algemeen en specifiek jeugdbeleid. Algemeen jeugdbeleid is gericht op alle jongeren. Bij het specifieke jeugdbeleid richt de gemeente zich op hulp en maatregelen voor jongeren met problemen en/of ter voorkoming hiervan.

Bestaand beleid

- Beleidsnota *Jeugd in Beeld 2006*
- Actienotitie *Jeugd, vrijetijdsbesteding en participatie 2007-2011*
- Nota *Peuterspeelzaalwerk Leiderdorp 2007-2012*

Wat willen we bereiken?

Er is een gevarieerd en voldoende aanbod voor zinvolle vrijetijdsbesteding voor jeugdigen tot 18 jaar in Leiderdorp. Er is extra aandacht voor de jeugd vanaf 14 jaar. De gemeente stimuleert deelname van jongeren aan culturele en sportieve activiteiten, en de ontwikkeling van het jeugdbeleid.

Jongeren veroorzaken minder overlast. Jeugdigen die in aanraking komen met politie/justitie, krijgen extra zorg. De registratie van voortijdig schoolverlaters is goed geregeld.

Er is kwalitatief goed en voldoende aanbod van VVE-peuterspeelzaalplaatsen om peuters met taal- of onderwijsachterstand te bereiken.

Wat gaan we ervoor doen?

Voor 14- en 15-jarigen zijn in 2008 twee disco's georganiseerd met wisselend succes. De gemeente is voornemens in 2009 door te gaan met het mediapodium. Eind 2008 wordt het

mediapodium in dit kader geëvalueerd. Een haalbaarheidsonderzoek naar een jongerencentrum is in 2008 uitgevoerd. Jaarlijks vindt een jeugddebate plaats.

In 2009 vindt de aanbesteding plaats van het kinder-, jeugd- en jongerenwerk en is duidelijk welke partij hiervoor verantwoordelijk is vanaf 2010.

Er zijn locaties geïnventariseerd voor drie nieuwe jongeren ontmoetingsplekken (JOP's). Deze zijn met de raad besproken.

De raad gaat vervolgens zelf op zoek naar een nieuwe locatie.

De vier bestaande JOP's worden opgeknapt. Ook zullen speelplaatsen worden opgeknapt of worden gerenoveerd.

Via het gemeentelijk jeugdoverleg proberen we grip te krijgen op de verschillende groepen hangjongeren in Leiderdorp.

De registratie van voortijdig schoolverlaters wordt verbeterd.

Leiderdorp heeft relatief hoge verzuimcijfers, ook na schoning van de vervuilde gegevens van het Bureau Leerplicht. De aanpak van schooluitval wordt daarom geïntensiveerd. Een evaluatie van het functioneren van het Regionaal Bureau Leerplicht en het Jongerenloket levert daartoe de bouwstenen.

De GGD houdt – zoals gebruikelijk – namens de gemeente toezicht op de kindercentra en peuterspeelzalen.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Voldoende voorzieningen en activiteiten voor de jeugd	Totaal aantal deelnemers activiteiten SCW		7.944	8.974			

2 B. Jeugdgezondheidszorg en preventief jeugdbeleid

Inleiding

De gemeente voert de regie op de integrale jeugdgezondheidszorg en op de aansluiting jeugdbeleid-jeugdzorg. Vanuit de Wet op de Jeugdzorg en binnen prestatieveld 2 van de Wmo zijn gemeentelijke taken vastgelegd in het kader van het lokaal preventieve jeugdbeleid: informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulpaanbod, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg, op lokaal niveau. De uitvoering van de jeugdgezondheidszorg bestaat uit wettelijke taken en maatwerktaken die kunnen aansluiten bij het preventieve jeugdbeleid. Alle kinderen van 0-19 jaar ontvangen dan dezelfde basiszorg. ActiVite voert binnen de consultatiebureaus de zorg voor 0- tot 4-jarigen uit. De GGD HM (onderdeel van de RDOG) voert de zorg voor 4- tot 19-jarigen uit.

Bestaand beleid

- Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
- Wet op de Jeugdzorg
- Wet maatschappelijke ondersteuning (prestatieveld 2)
- Nota *Gemeentelijk lokaal gezondheidsbeleid 2008-2012*
- Convenant Ketenaanpak Jeugdbeleid, Jeugdzorg en Gezinsondersteuning (vroegsignalering en zorgcoördinatie) Zuid-Holand Noord 2007-2010

Wat willen we bereiken?

De ketenbenadering tussen jeugdbeleid, jeugdzorg en gezinsondersteuning is verbeterd. Met een verbetering van vroegtijdige signalering en samenwerking in de hulpverlening, waardoor optimale hulpverlening aan jeugdigen en gezinnen tot stand kan worden gebracht. Preventieve lokale voorzieningen voorkomen ernstige problemen bij jeugdigen en gezinnen, waardoor een minimaal beroep op de jeugdzorg nodig is.

Wat gaan we ervoor doen?

Alle betrokken partijen binnen jeugdbeleid, jeugdzorg en gezinsondersteuning, nemen de ketenaanpak gezamenlijk onder de loep. Daar waar nodig is, worden gaten gedicht. Het welzijn van het kind staat centraal: Onderzoeksbureau JSO adviseert de gemeente op welke wijze wij dit op lokaal niveau het best kunnen doen.

Naar het opzetten van een Centrum voor jeugd en gezin (CJG) wordt onderzoek gedaan. Welke partijen moeten hierbij betrokken worden, wie gaan bijdragen leveren en waar kan dit centrum gevestigd gaan worden? In het najaar wordt hiervoor de projectopdracht geformuleerd, waarmee de start om tot een CJG in Leiderdorp te komen, wordt gegeven. In 2011 moet het CJG operationeel zijn.

Vanuit het Rijk wordt een elektronisch kinddossier geïnitieerd. Het EKD is het digitale dossier van de jeugdgezondheidszorg en bevat inhoudelijke (medische) informatie. Het EKD moet in 2009 operationeel zijn. Naast het EKD zal ook de verwijfsindex risicjongeren (VIR) in 2009 ingevoerd worden. De verwijfsindex is een hulpmiddel, in het proces van vroegsignalering, waarmee de ketenaanpak en samenwerking tussen instellingen kan worden verbeterd. Zowel wat betreft de invoering van het EKD als de VIR worden op regionaal niveau afspraken gemaakt.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Alle kinderen 0-19 jaar worden periodiek gezien door de jeugdgezondheidszorg[1]	95% van de zuigelingen komen in zorg van het consultatiebureau		300	300	300	300	300
	95% van alle 0-4 jarigen zijn in zorg bij het consultatie bureau		1200	1200	1200	1200	1200
	Aantal kinderen dat gezien is tijdens een periodiek onderzoek 4-19 jarigen door de GGD		850	850	850	850	850
	Aantal kinderen dat op indicatie (van anderen en/of arts Jgz) is gezien 4-19 jarigen door GGD		500	500	500	500	500

2 C. Lokaal onderwijsbeleid

Inleiding

De gemeente vervult binnen het lokale onderwijsbeleid vooral de regierol. Samen met partners binnen en buiten het onderwijs is de gemeente verantwoordelijk voor doelen, voorzieningen en activiteiten op het gebied van lokaal onderwijs. De komende jaren zijn de belangrijkste thema's het onderwijsachterstandenbeleid (OAB, gekoppeld aan het peuterspeelzaalbeleid), het brede schoolbeleid en voortijdig schoolverlaten (vsv)/startkwalificatie (zie ook 2A). De Lokale Educatieve Agenda (LEA) is een instrument om met de betrokken partijen tot een gezamenlijke agenda te komen en gezamenlijke afspraken te maken.

Bestaand beleid

- Visiedocument *Onderwijs in Beweging tot 2015*
- Notitie *Onderwijsachterstandenbeleid 2007-2010*
Tien voor taal-plus
- Lokale Educatieve Agenda (2008)

Wat willen we bereiken?

Binnen het OAB ligt de nadruk op vroegtijdige signalering van taal- en ontwikkelingsachterstanden bij jonge kinderen en een aansluitende, integrale ketengerichte aanpak. Uiterlijk in 2010 neemt minimaal 85% van alle kinderen, bij wie een taal- of ontwikkelingsachterstand is geconstateerd, deel aan een voor-schoolse voorziening. In de vroegschoolse periode heeft in 2010 minimaal 70% van alle achterstandsleerlingen toegang tot een VVE-voorziening.

Binnen het basisonderwijs stimuleren wij de inhoudelijke en waar mogelijk ook de fysieke koppeling tussen een of meerdere scholen en school- en opvanggerelateerde functies (brede schoolbeleid).

Doel is het terugdringen van het aantal vsv'ers met minimaal 50% ten opzichte van 2002 (Lissabon-afspraken).

Er zijn geen of minimale wachtlijsten voor speciaal onderwijs.

Wat gaan we ervoor doen?

Wij continueren de bijdragen aan de VVE-peuterspeelzalen en de Taalklas. Tevens kijken we samen met de betrokken scholen en de SKL naar de mogelijkheden om de Taalklas gedeeltelijk te integreren in het programma van de VVE-peuterspeelzalen. De Taalklas krijgt daarmee nadrukkelijker een schakelfunctie.

Door het uitoefenen van lichte dwang bij ouders probeert de gemeente meer kinderen met een taal- of ontwikkelingsachterstand te laten deelnemen aan een VVE-voorziening.

De registratie van achterstandskinderen wordt verder verbeterd. Het Brede Schoolbeleid wordt naar Leiderdorps behoefte gerealiseerd. In een gezamenlijk gebouw komen onderwijs en kinderopvang samen. In relatie tot de (buitenschoolse) opvangfunctie vindt samenwerking met sociaal culturele instellingen plaats.

De gemeente richt zich bij de groep jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie vooral op 16- tot 18-jarigen op MBO en VMBO, waar de uitval het hoogst is. Een startkwalificatie is het minimale onderwijsniveau dat nodig is voor kans op duurzaam werk.

De opleiding hiervoor is minimaal HAVO of VWO-niveau of niveau 2 van het MBO. Het jongerenloket wordt ingezet voor een regionale aanpak.

Om wachtlijsten voor het speciaal onderwijs te voorkomen, draagt de gemeente Leiderdorp met de andere Holland Rijnland-gemeenten bij aan de materiële instandhouding van een aantal cluster 4-vestigingen. Het betreft nevenvestigingen van de Leo Kannerschool (Oegstgeest) in Teylingen, Leiden en Leiderdorp. Dat een van de nevenvestigingen voor VSO-ZMOK in Leiderdorp gevestigd is, betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor het gebouwendeljk faciliteren van groei (uitbreiding).

Leiderdorp stelt 12 lokalen beschikbaar.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Ketenaanpak/preventief jeugdbeleid "niemand valt buiten de boot"	Aantal voortijdig schoolverlaters		70 (daling 48,9%)	65 (daling 52,6%)	60 (daling van 56,2%)	55 (daling van 59,9%)	50 (daling van 63,5%)
Meer kinderen uit achterstandsgroepen naar VVE-voorzieningen (voorschools resp. vroegschool)	(Voortgangs)monitor OAB	80% en 94% (4-5-jarigen) / 57% (4-8-jarigen)	80% en 90% (4-5-jarigen)	85% en 95% (4-5-jarigen)	85% en 95% (4-5-jarigen)	85% en 95% (4-5-jarigen)	85% en 95% (4-5-jarigen)
Aantal door consultatiebureau doorverwezen kinderen naar VVE-voorziening	(Voortgangs)monitor OAB	11 van de 24 (46%)	70%	80%	85%	85%	85%
Leerlingen vervoeren op basis van de gemeentelijke verordening leerlingvervoer	Aantal vervoerde leerlingen	130	130	130	130	130	130
In stand houden van een nevenvestiging voor VSO-ZMOK	Aantal groepen en lokalen, (geen) wachtlijst geïndiceerde leerlingen, convenant gemeenten Holland Rijnland		12, wachtlijst: 0 lln	12, wachtlijst: 0 lln	12, wachtlijst: 0 lln	12, wachtlijst: 0 lln	12, wachtlijst: 0 lln

2 D. Onderwijshuisvesting

Inleiding

De gemeente heeft de zorgplicht voor adequate huisvesting van alle scholen binnen haar gemeentegrenzen. Behalve huisvesting valt ook het onderhoud van de scholen onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Op basis van een leerlingenprognose wordt de ruimtebehoefte berekend. De trend is dat het aantal leerlingen afneemt. Hierdoor wordt het nodig te kijken naar multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen en spreiding.

Bestaand beleid

- Integraal huisvestingsplan 2005 (2008 in voorbereiding)
- Gemeentelijke huisvestingsverordening 2006
- Leerlingenprognose 2008-2023

Wat gaan we ervoor doen?

De gemeente stelt een leerlingenprognose op en actualiseert het integraal huisvestingsplan. Bij uitbreiding en/of nieuwbouw wordt bekeken of scholen gecombineerd kunnen worden met andere functies om de gebouwen optimaal te gebruiken en leegstand te voorkomen. We streven ernaar (tijdelijke) uitbreiding te voorkomen door medegebruik van leegstand elders.

Wat willen we bereiken?

De meerjarenbegroting voor onderhoud, nieuwbouw en uitbreiding voor de huisvesting van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs is sluitend.

Er zijn kwalitatief goede en voldoende schoolgebouwen, inclusief gymzalen, voor het primair en voortgezet onderwijs.

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Jeugdbeleid	789	776	916	719	691	693	687
B	Jeugdgezondheidszorg	566	535	535	766	810	859	824
C	Lokaal onderwijsbeleid	1.713	1.044	1.080	992	949	934	925
D	Onderwijshuisvesting	1.534	1.796	1.783	1.996	2.692	3.505	2.957
	Totaal programmakosten	4.602	4.151	4.313	4.473	5.142	5.992	5.393
BATEN								
	Specificatie baten							
A	Jeugdbeleid	-	-	63-	-	-	-	-
B	Jeugdgezondheidszorg	322-	293-	293-	414-	449-	489-	489-
C	Lokaal onderwijsbeleid	238-	66-	66-	66-	66-	66-	66-
D	Onderwijshuisvesting	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal baten	559-	358-	422-	480-	515-	555-	555-
SALDO								
	Specificatie saldo							
A	Jeugdbeleid	789	776	853	719	691	693	687
B	Jeugdgezondheidszorg	245	242	242	352	361	370	335
C	Lokaal onderwijsbeleid	1.476	979	1.014	925	883	868	859
D	Onderwijshuisvesting	1.534	1.796	1.783	1.996	2.692	3.505	2.957
	Saldo programma	4.043	3.792	3.892	3.993	4.627	5.436	4.838
	Mutaties reserves n.v.t.							
	Saldo na bestemming	4.043	3.792	3.892	3.993	4.627	5.436	4.838

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

A. Voor preventief jeugdbeleid is in 2008 een rijksuitkering ontvangen van € 63.000. De hiermee samenhangende budgetten zijn in 2008 beschikbaar gesteld. Verwerking hiervan heeft plaatsgevonden in begrotingswijziging 3 van 2008.

Zoals in de begroting 2008 is aangegeven wordt de inkoop van het aantal peuterspeelzaalplaatsen in 2009 gehalveerd, dit levert een bezuiniging op van € 58.000.

B. Geen wijzigingen > € 50.000

C. De bijdrage voor de schoolbegeleidingsdienst is in 2009 niet meer opgenomen in de begroting, dit levert een bezuiniging op van € 93.000.

D. De verzekeringsuitkering voor de tijdelijke herhuisvesting van de Prins Willem Alexanderschool is tot en met 2008 voor de huur ingezet. Deze is in 2009 niet meer beschikbaar, de kosten voor de tijdelijke huisvesting –ca € 100.000- komen nu ten laste van de exploitatie.

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

A.

B. Geen wijzigingen > € 50.000

C. Geen wijzigingen > € 50.000

D. In 2011 is een eenmalige last van € 520.000 opgenomen onder onderwijshuisvesting. Dit betreft de afboeking van boekwaardes in verband met de nieuwbouw van de Brede school West. De oude gebouwen van de gebruikers van deze school worden in één keer afgeboekt.

De lasten voor de tijdelijke huisvesting van de Prins Willem Alexanderschool zijn vooralsnog tot en met 2010 in de begroting meegenomen.

Met ingang van 2010 is een structurele last van € 668.000 opgenomen voor de kapitaallasten nieuwbouw van de Brede school West.

PROGRAMMA: WERK EN INKOMEN

3

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

- A. Algemene Bijstand (WWB, bijzondere bijstand minimabeleid)
- B. Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw)
- C. Vreemdelingenbeleid

3 A. Algemene Bijstand

Inleiding

De gemeente Leiderdorp streeft naar een vitale gemeente, in sociaal en economisch opzicht, door bijstandsgerechtigde burgers zoveel mogelijk aan het werk te helpen en zo kansen te bieden op economische zelfstandigheid. Voor wie dit niet haalbaar is, wil de gemeente de zelfredzaamheid vergroten.

Bestaand beleid

- Reïntegratievisie 2007-2010 *Investeren in mensen*
- Handhavingsbeleidsplan 2006-2007
- Beleidsregels bijzondere bijstand
- Kaderstellende notitie WWB
- Verordeningen *Reïntegratie WWB juni 2008*
- Verordening *Toeslagen en Verlagen WWB juni 2008*
- Verordening *Maatregelen WWB juni 2008*
- Verordening *Handhaving WWB juni 2008*
- Verordening *Cliëntenparticipatie WWB juni 2008*

Wat willen we bereiken?

Er is meer werkgelegenheid en minder Leiderdorpers zitten in de bijstand. We streven een jaarlijkse daling van minimaal 6% na en een evenredige daling (minimaal 6%) van het aantal langdurige bijstandsgerechtigden.

Alle bijstandsgerechtigden komen in aanmerking voor een reïntegratieproject op maat. De gemeente wil in het bijzonder de jeugdwerkloosheid aanpakken en voortijdig schoolverlaten terugdringen.

De gemeente voorkomt zoveel mogelijk schulden bij haar inwoners en lost deze op door een schuldregeling of begeleiding naar werk.

Bij het minimabeleid wil de gemeente vooral de doelgroep bereiken en efficiënte, snelle en klantvriendelijke verstrekkingen realiseren.

Wat gaan we ervoor doen?

Het gemeentelijke beleid is erop gericht dat streng wordt opgetreden aan de poort van de bijstand en ruimhartig aan de kant van bijstandsgerechtigden. Dit houdt in dat bijstandsgerechtigden alle mogelijkheden en ondersteuning krijgen bij het deelnemen aan arbeidsmarktgerichte trajecten, sociale activering en maatschappelijke participatie. Leiderdorp werkt volgens het Work First principe. Inspanningen zijn zoveel mogelijk gericht op uitstromen naar werk. Als werken niet direct mogelijk is, kan gesubsidieerd werk een tussenstap zijn.

Een werkgeversloket is in de Leidse regio gerealiseerd.

De hierbij behorende actieve werkgeversbenadering wordt verder ontwikkeld. De gemeente gaat hiervoor werkgevers benaderen, om zo bijstandsgerechtigden richting arbeidsmarkt te helpen. Samen met het CWI, UWV, Leiden en de overige Leidse regio-gemeenten werkt de gemeente Leiderdorp aan Hoogwaardig Handhaven in de keten.

De gemeente investeert de komende jaren ook meer in scholing van bijstandsgerechtigden om het aantal langdurig bijstandsgerechtigden terug te dringen.

Het Jongerenloket zet primair in op de route terug naar school. Het loket begeleidt voortijdige schoolverlaters, uitkeringsgerechtigde en werkzoekende jongeren tot 23 jaar en na wetswijziging in 2009 tot en met 26 jaar.

Minder schulden

De Stadsbank heeft als kerntaak schuldhulpverlening en verleent daarnaast kredieten. Het accent ligt op het bereiken en begeleiden van mensen met (dreigende) schulden en het bewerkstelligen van gedragsverandering. Preventie krijgt meer aandacht dan het verstrekken van kredieten. De gemeente zal de capaciteit voor de schuldhulpverlening moeten uitbreiden om dit doel te bereiken. In 2009 wil de gemeente de samenwerkingsafspraken met energiebedrijven, woningcorporaties en zorgverzekeraars verder ontwikkelen.

Minimabeleid

In 2009 zullen de mogelijkheden worden verkend om de groep van de minima in Leiderdorp beter in beeld te krijgen, teneinde gerichte voorlichting te kunnen geven over de mogelijkheden van het Leiderdorpsse minimabeleid. In 2009 zal een snelloket zijn gerealiseerd voor aanvragen van het minimabeleid.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Daling van het aantal bijstandsge-rechtigden onder de 65 jaar, nieuwe instroom zo spoedig mogelijk laten uitstromen.	Daling klantenbestand	214	203	191	178	166	
	Percentage nieuwe instroom weer aan het werk	20%	22%	24%	25%	25%	
Instream WWB beperken door iedere instromer een passend aanbod op reïntegratie te bieden.	Percentage nieuwe klanten met traject binnen 6 weken	35%	80%	85%	85%	85%	
Afsluiten van trajecten voor nieuwe instroom WWB en voor gemotiveerde klanten uit het zittende bestand.	Aantal afgesloten trajecten	76	70				
Integrale en sluitende aanpak van de jeugdwerkloosheid.	Implementatie Jongerenloket	Implementatie afgerond					
Integrale en sluitende aanpak van de jeugdwerkloosheid.	Aantal jeugd werklozen 16 t/m 23 jaar	5	6	4	4	2	
Integrale en sluitende aanpak van de jeugdwerkloosheid.	Aantal jeugd werklozen 23 t/m 27 jaar	8	7	6	6	5	
Daling bijstands-gerechtigden d.m.v. nieuwe vormen gesubsidieerde arbeid.	Uitbreiding opstapbanen en sleutelbanen	8	12	11	13	12	
Instandhouden van Wiw en ID banen voor huidige deelnemers.	Aantal Wiw en ID banen	14	15	14	12	12	
Oplossen van schulden via de stadsbank.	Aantal aanvragen	112	100	80	80	70	
	Aantal met succes afgeronde trajecten	12	12	12	12	12	

3 B. Wet Sociale Werkvoorziening

Inleiding

Door de wetswijziging Wsw per 2008 krijgen gemeenten meer regie over het realiseren van de taakstelling Wsw en de bijbehorende wachtlijst.

Bestaand beleid

- Verordening *Cliëntenparticipatie juni 2008*
- Verordening *Persoonsgebonden budget juni 2008*
- Verordening *Volgorde wachtlijst juni 2008*

Wat gaan we ervoor doen?

De Zijlbedrijven (DZB) is enkele jaren geleden al begonnen van binnen naar buiten te bewegen. Intern geplaatsten met ontwikkelingsmogelijkheden zijn op buitenprojecten geplaatst, dus buiten de muren van DZB (bijvoorbeeld business post, catering). In 2009 wordt de beweging van binnen naar buiten voortgezet. De gemeente maakt vaker gebruik van voorschakeltrajecten met reïntegratiebudgetten van UWV en het werkdeel WWB.

Wat willen we bereiken?

"Dat er niet of nauwelijks een wachtlijst is voor de regeling Wsw." De gemeente wil in 2011 uiteindelijk uitkomen op een verhouding van eenderde beschut geplaatst, eenderde op een buitenproject en eenderde gedetacheerd of op een begeleid werkenplaats. De nadruk ligt op plaatsing in een zo regulier mogelijke werkomgeving.

Er is een grote wachtlijst die de gemeente motiveert om werk te maken van de beweging van binnen naar buiten in de Wsw.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Alle Wsw-ers geplaatst	Beschut geplaatst		80	70	60	50	45
	Buitenproject		30	35	40	45	45
	Gedetacheerd/begeleid werkenplaats		20	25	30	35	40
	Wachtlijst		27	25	30	30	30

3 C. Vreemdelingenbeleid

Inleiding

Vreemdelingenbeleid gaat over de inburgering van allochtonen en het huisvesten van asielzoekers.

Bestaand beleid

- Verordening *Wet Inburgering Nieuwkomers 2008*
- Uitvoeringsnotitie *Wet inburgering 2007*

Wat willen we bereiken?

Een verbetering van de arbeidsmarktpositie van allochtonen in samenwerking met de ketenpartners. Streven is de doelgroep snel toe te leiden naar een duaal inburgeringstraject of een leerwerkbaan, met aandacht voor taalscholing en het vergroten van beroepsvaardigheden.

Wat gaan we ervoor doen?

Door het aanbieden van inburgeringstrajecten, (taal)scholing voor niet-inburgeringsplichtigen, duale trajecten, stages en aanvullende beroepsgerichte scholing kunnen allochtonen hun arbeidsmarktpositie versterken. De doelgroep voor inburgering is uitgebreid door het Rijk, waardoor de behoefte in 2009 op 68 wordt geschat.

De gemeente heeft een reguliere huisvestingstaakstelling en door de pardonregeling een extra huisvestingstaakstelling. De taakstelling wordt per half jaar (mei/oktober) bekend gemaakt. Voor de 1e helft van 2008 is de reguliere taakstelling 3 en de extra taakstelling 8. De gemeente krijgt vanuit het Rijk een compensatie voor de huisvesting en inburgering van de 'pardonners'.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Inburgering bevorderen	Afgesloten trajecten	13	68	68	68	68	68
	Uitkeringsgerechtigden	10	55	55	55	55	55
	Niet uitkeringsgerechtigden	3	13	13	13	13	13
Inburgering bevorderen binnen de Pardonregeling	Afgesloten trajecten	3	25	25			

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Algemene Bijstand	5.476	4.670	4.747	4.954	4.864	4.734	4.734
B	Wet Sociale Werkvoorziening	845	1.062	1.098	1.075	1.075	1.075	1.075
C	Vreemdelingenbeleid	423	92	92	101	101	101	101
	Totaal programmakosten	6.744	5.823	5.936	6.129	6.039	5.909	5.909
BATEN								
	Specificatie baten							
A	Algemene Bijstand	4.048-	3.418-	3.451-	3.571-	3.571-	3.571-	3.571-
B	Wet Sociale Werkvoorziening	818-	808-	808-	808-	808-	808-	808-
C	Vreemdelingenbeleid	377-	-	-	-	-	-	-
	Totaal baten	5.243-	4.226-	4.259-	4.379-	4.379-	4.379-	4.379-
SALDO								
	Specificatie saldo							
A	Algemene Bijstand	1.428	1.252	1.296	1.382	1.292	1.162	1.162
B	Wet Sociale Werkvoorziening	27	254	290	267	267	267	267
C	Vreemdelingenbeleid	47	92	92	101	101	101	101
	Totaal saldo	1.501	1.598	1.677	1.750	1.660	1.530	1.530
	Mutaties reserves							
1	Reserve sociaal beleid	378-	-	-	-	90-	220-	220-
	Saldo na bestemming	1.880	1.598	1.677	1.750	1.750	1.750	1.750

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

- A. De uitvoeringskosten (waaronder ook bijdrage aan Leiden) zijn voornamelijk geïndexeerd met 4,28%, evenals de inkomsten vanuit het Rijk. Voor regelingen waar de kosten (buiten de bijdrage aan het samenwerkingsorgaan) door het Rijk 1 op 1 vergoed worden is voornamelijk geen indexering toegepast op zowel de kosten als de Rijksbijdrage.
- B. Geen wijzigingen > € 50.000
- C. Geen wijzigingen > € 50.000

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

- A. Voor de algemene bijstand is vanaf 2010 een taakstelling ingeboekt, deze loopt op tot € 220.000.
- B. Geen wijzigingen > € 50.000
- C. Geen wijzigingen > € 50.000

PROGRAMMA: KUNST EN CULTUUR

4

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

A. Kunst en Cultuur

4 A. Kunst en Cultuur

Inleiding

De gemeente vat het kunst- en cultuurbeleid op als een belangrijk onderdeel van het maatschappelijke leven.

Meedoen aan, het ervaren en bezoeken van kunst- en cultuuractiviteiten leidt tot sociale cohesie, stimuleert identiteitsvorming, slaat bruggen tussen verschillende bevolkingsgroepen en verfraait de woonomgeving.

Drie belangrijke factoren spelen bij de inwoners van Leiderdorp: veel Leiderdorpers zijn niet hier geboren, waardoor zij de historische verbinding met de (woon)omgeving missen; daarnaast missen zij een duidelijk centrum; er zijn lokale en bovenlokale stedenbouwkundige ontwikkelingen. Het programma Kunst en Cultuur wil door beeldende kunst- en culturele activiteiten de onderlinge binding versterken en de binding met de (woon)omgeving, en bovendien inwoners voor bereiden op de veranderingen in de omgeving.

Het programma Kunst en Cultuur omvat de producten beeldende kunst in de openbare ruimte, kunsteducatie en amateuristische kunstbeoefening. Daarnaast vallen onder dit programma een aantal voorzieningen: de bibliotheek, het Leiderdorps Museum, het Milieu Educatief Centrum die zijn ondergebracht in het nieuwe Sociaal Cultureel Centrum dat door de gemeente wordt gebouwd en verhuurd. Onder het programma vallen ook monumentenzorg en molens.

Bestaand beleid

- Cultuurnota Provincie: *cultuurprogramma 2009-2012*
- Kadernota *Van Klei naar Kunst: beleidsplan beeldende kunst in de openbare ruimte van Leiderdorp 2007-2014*
- Notitie *Gemeentelijke beleidskeuzes Openbare Bibliotheek Leiden en Leiderdorp (2007)*

Wat willen we bereiken?

De gemeente ontwikkelt een breed en gevarieerd aanbod voor kunst en cultuur, houdt het aanbod in stand en stimuleert actieve deelname van haar inwoners.

De gemeente bevordert de ontwikkeling van alle inwoners van Leiderdorp in een culturele omgeving door een toegankelijk, laagdrempelig en breed aanbod van informatiedragers, literatuur en educatie. Speerpunt van dit beleid is de Leiderdorpsse jeugd. Inwoners hebben een sterk gemeenschapsgevoel, voelen zich verbonden met het dorp en geven het dorp een eigen identiteit. Leiderdorpers komen door het kunst- en culturaanbod meer te weten over hun directe leefomgeving, vooral op cultuurhistorisch gebied. Dit stimuleert de identiteitsvorming van Leiderdorpers en de binding met de grond waarop zij wonen. Door een gezamen-

lijke geschiedenis en toekomst wordt de binding van Leiderdorpers onderling versterkt.

Monumenten worden planmatig en gestructureerd onderhouden. Deze monumenten en de kunstobjecten in de openbare ruimte dragen bij aan een fraaie woonomgeving.

Wat gaan we ervoor doen?

De gemeente initieert en stimuleert kunst- en culturele projecten die het centrumgevoel versterken, de sociale cohesie en identiteitsvorming bevorderen en die letterlijk en figuurlijk verbindingen maken tussen mensen en verschillende wijken binnen Leiderdorp. Cultuurbeleid zal gefaseerd worden ontwikkeld, waarbij in 2009 wordt gestart met kunst- en cultuureducatie.

Eind 2008 wordt het Sociaal Cultureel Centrum (SCC) opgeleverd. Het SCC ligt op een centrale locatie, waar verschillende culturele organisaties samen gehuisvest zijn. Hierdoor kunnen de organisaties gemakkelijker samenwerken en elkaar versterken.

Voor monumentenzorg stimuleert de gemeente een meer planmatige en gestructureerde uitvoering van het onderhoud van monumentale panden door de eigenaren.

Voor het onderhoud van de beeldende kunst in de openbare ruimte zal een nieuw onderhoudsplan worden uitgevoerd.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Binding tussen Leiderdorpers en hun omgeving is groot	Aantal kunst- en cultuurprojecten	7	7	7	7	7	7
De jeugd is meer betrokken bij kunst en cultuur	Aantal projecten kunsteducatie	4	4	4	4	4	4
Gemeentelijke Monumentenverordening opstellen	Aantal rijksmonumenten	25	25	25	25	25	25
Beter profileren en positioneren van de bibliotheek door middel van horizontale samenwerking.	Aantal samenwerkingsprojecten en -partners.	7	9	9	9	9	9
Meer jongeren gebruiken de bibliotheekvoorzieningen	Aantal leden tussen 0-18 jaar	Niet bekend					

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Kunst en Cultuur	1.107	914	947	1.180	1.104	1.099	1.097
Totaal programmakosten		1.107	914	947	1.180	1.104	1.099	1.097
BATEN								
	Specificatie baten							
A	Kunst en Cultuur	90-	3-	3-	3-	3-	3-	3-
Totaal baten		90-	3-	3-	3-	3-	3-	3-
SALDO								
	Specificatie saldo							
A	Kunst en Cultuur	1.017	911	944	1.177	1.101	1.095	1.094
Saldo programma		1.017	911	944	1.177	1.101	1.095	1.094
	Mutaties reserves							
1	Reserve kunst en cultuur	11-	33-	33-	12-	12-	16-	16-
Saldo na bestemming		1.028	944	977	1.189	1.113	1.111	1.110

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

A. Doorbelasting van het nieuwe Sociaal Cultureel Centrum aan bijvoorbeeld het product bibliotheek. Een deel van de kosten van dit gebouw drukt -conform het Raadsbesluit- op de exploitatie van de gemeentelijke begroting.

Op basis van de meest recente gegevens is een onderhoudsplan-ning voor de molens gemaakt. De dotatie in de onderhoudvoor-ziening stijgt eenmalig met € 100.000.

Het uurtarief van het cluster beheer (gemeentewerken) is ten opzichte van 2008 fors gedaald als gevolg van het beter (produc-tiever) urenschrijven.

In 2008 is een taakstelling opgenomen voor accommodatiebe-heer. Deze is in 2009 komen te vervallen

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

A. Ten behoeve van het meerjarenonderhoudsplan is voor 2009 een extra dotatie in de voorziening molens gedaan. Vanaf 2009 is de dotatie ongeveer € 45.000, voorheen was deze toevoeging aan de voorziening € 20.000.

PROGRAMMA: SPORT EN SPEL

5

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

- A. Sport
- B. Speelplaatsen

5 A. Sport

Inleiding

De gemeente Leiderdorp wil haar inwoners in staat stellen te bewegen en te blijven bewegen door een breed aanbod aan sport. De nadruk ligt op deelname aan sport op breedtesportniveau. Het aanbod richt zich daarmee op een breed publiek met uiteenlopende sportvormen en manieren van bewegen. Topsport valt hier niet onder. Het is voor de gemeente belangrijk dat mensen sporten, omdat dit goed is voor hun welzijn. Sport is dus een middel om doelstellingen op welzijnsbeleid te bereiken. Maar sport is ook een doel op zich.

Bestaand beleid

- Hoofdpijnen Leiderdorps sportbeleid 2008-2012
- Leiderdorpers bewegen te bewegen 2004 Taskforce breedtesportimpuls (rapport voor de oprichting van het Servicepunt Sport en Bewegen).

Wat willen we bereiken?

1. De huidige sportvoorzieningen zijn zowel kwalitatief als kwantitatief geschikt voor breedtesport.
2. De gemeente ondersteunt sportverenigingen zodanig dat ze gezond blijven, dus goed functioneren.
3. Sociale samenhang bevorderen, overgewicht bij jeugd en jongeren tegengaan en sociaal isolement tegengaan. Dit zijn maatschappelijke doelen, waarbij sport het 'middel' is.

Wat gaan we ervoor doen?

De drie doelen zijn uitgewerkt in deelplannen.

Voor 2009 staat het volgende gepland:

1. Beheer: De gemeente bekijkt of het contract met Sportfondsen Leiderdorp voor het beheer van de binnensportaccommodaties wordt verlengd. Dit contract loopt tot en met 2010.

De gemeente onderzoekt daarnaast welke mogelijkheden er zijn om het beheer van de sportaccommodatie over te dragen aan buitensportverenigingen.

2. Verenigingen: Onderzocht wordt op welke wijze de gemeente ondersteuning kan bieden, zodat verenigingen structureel gezonder kunnen functioneren. Het betreft in hoofdzaak drie binnensportverenigingen waarvoor tot 2006 een compensatieregeling is getroffen.

Vanuit de Wmo wordt bekeken op welke wijze de verenigingen beter kunnen worden ondersteund ten aanzien van hun vrijwilligers (kaderfuncties).

3. Sport als middel: De gemeente onderzoekt hoe sportstimulering vanaf 2010 efficiënt gefinancierd kan worden. Hierbij wordt ook bekeken wat de mogelijkheden zijn met betrekking tot de Impulsregeling brede scholen, sport en cultuur. Deze regeling biedt de mogelijkheid om een functionaris aan te stellen die zowel op onderwijs, sport als cultuur werkzaam is en zo deze velden met elkaar verbindt. Een deel van de middelen hiervoor komt beschikbaar vanuit de landelijke overheid.

Daarnaast wordt een Actieplan Bewegen opgezet, als onderdeel van preventief lokaal gezondheidsbeleid.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
1. Kwalitatief voldoende sportvoorzieningen (breedtesportniveau)	Uitgevoerd onderhoud per jaar			Voldoen aan onderhouds-planning			
2. Ondersteuning van sportverenigingen om (financieel) gezond te kunnen blijven	Aantal sporten in Leiderdorp			Aantal sporten minimaal behouden			
3. Bevorderen sociale cohesie, tegengaan overgewicht jeugd en jongeren, bevorderen participatie	a. % inwoners dat lid is van een sportvereniging			25% ten minste te hebben behouden			
	b. % inwoners dat voldoet aan Norm Gezond Bewegen						25%

5 B. Speelplaatsen

Inleiding

Speelvoorzieningen voor jonge kinderen en jeugd zijn er in de vorm van speelplaatsen, speelveldjes en jongerenontmoetingsplekken (JOP's). Leiderdorp heeft op dit moment vier officiële JOP's. De gemeente beschikt over 90 speelplaatsen (2006), waaronder skatebanen, voetbal-speelveldjes en basketbalveldjes. Deze speelplaatsen bevorderen spel, creativiteit, samenspel en sociaal contact. De regelgeving voor de veiligheid van speelplaatsen is per 1997 aangescherpt. De gemeente heeft zich als beheerder van de speeltoestellen te houden aan de eisen in het Warenwetbesluit veiligheid attractie- en speeltoestellen en de Europese normen 1176 en 1177. Leiderdorp moet een inhaalslag maken bij het onderhoud en de renovatie van speelplaatsen.

Bestaand beleid

- Actienotitie *Jeugd, vrijetijdsbesteding en participatie 2007-2011*
- Beleidsnota *Jeugd in beeld 2006*
- 5-jarig onderhoudsplan speellocaties
- Besluit *Veiligheid attractie- en speeltoestellen 1997 (Attractiebesluit)*

Wat willen we bereiken?

De gemeente voldoet aan de norm door 3% van de ruimte te bestemmen voor speelplaatsen voor kinderen en jongeren (zie actienotitie Jeugd, vrijetijdsbesteding en participatie 2007-2011). In 2010 zijn alle speelplaatsen afgestemd op het aantal kinderen in de directe omgeving en hun leeftijd, en evenwichtig verspreid over de gemeente. Volgens de leeftijdopbouw zouden er zeven JOP's in plaats van de huidige vier nodig zijn.

Door veilige speelplaatsen aan te bieden, stimuleert de gemeente spel, creativiteit, samenspel en sociaal contact. De veiligheid van de speeltoestellen is gecontroleerd en voldoet aan de wettelijke eisen. Ouders en kinderen kunnen bij de keuze van speeltoestellen voor de eigen buurt hun voorkeur uitspreken door te stemmen.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Op niveau brengen onderhoud openbare ruimte (onderhoudsplan Planmatig Beheer).	Speelplaatsen aanpassen volgens de normen va het attractiebesluit		50% aangepast			100% aangepast	

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Sport	2.065	1.449	1.447	1.502	1.405	1.328	1.312
B	Speelplaatsen	148	143	143	177	177	176	176
Totaal programmakosten		2.213	1.593	1.590	1.679	1.582	1.504	1.488
BATEN								
	Specificatie baten							
A	Sport	114-	98-	111-	43-	43-	43-	43-
B	Speelplaatsen	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten		114-	98-	111-	43-	43-	43-	43-
SALDO								
	Specificatie saldo							
A	Sport	1.951	1.352	1.336	1.459	1.362	1.285	1.269
B	Speelplaatsen	148	143	143	177	177	176	176
Saldo programma		2.099	1.495	1.480	1.636	1.539	1.461	1.445
	Mutaties reserves n.v.t.							
Saldo na bestemming		2.099	1.495	1.480	1.636	1.539	1.461	1.445

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

- A. De rijksbijdrage (€ 56.000) voor Breedtesport vervalt met ingang van 2009. Voor 2009 is de bijdrage aan het Sport Service Punt wel voorgezet. De toekomst van het Servicepunt moet nog bekeken worden.
- B. Geen wijzigingen > € 50.000

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

- A. Voor 2010 is de bijdrage aan het Sport Service Punt voornamelijk stopgezet. De toekomst van het Servicepunt moet nog bekeken worden.
- B. Geen wijzigingen > € 50.000

PROGRAMMA: VERKEER EN WATER

6

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

- A. Verkeer en vervoer
- B. Water
- C. Riolering
- D. Wijkgericht werken

6 A. Verkeer en vervoer

Inleiding

Leiderdorp moet een aantrekkelijke, veilige en leefbare woonomgeving zijn. Voor het programma Verkeer en Water is goede bereikbaarheid een belangrijk doel. Dit programma legt het regionale en lokale beleid vast ten aanzien van mobiliteit, zowel voor het openbaar vervoer als voor de fiets en auto. Binnen Verkeer en Vervoer onderscheidt de gemeente drie niveaus, namelijk regionaal beleid en ontwikkelingen, lokaal beleid en tot slot lokale uitvoeren en beheer. Op al deze niveaus komen de thema's fiets, openbaar vervoer, auto, verkeersveiligheid en milieu naar voren.

Bestaand beleid

Regionaal:

- Regionale Openbaar Vervoer Visie (concept eind 2008 gereed)
- Regionaal Verkeers- en Vervoerplan 2008
- Notitie Ringweg Oost

Lokaal:

- Integraal Verkeers- en Vervoerplan 2003
- Bestaande beheerprogramma's Onderhoud wegen, straten, pleinen, gladheidbestrijding, veegdienst, openbare verlichting, verkeersinstallaties, parkeerplaatsen, verkeersborden, bevorderen toegankelijkheid bushaltes (zie ook paragraaf 8.2 Onderhoud kapitaalgoederen)
- Instandhouden veerdienst over de Zijl tijdens zomermaanden (in samenwerking met Leiden en Teylingen)

Wat willen we bereiken?

Leiderdorp en de regio rondom Leiderdorp zijn goed bereikbaar. De woonomgeving is aantrekkelijk en veilig, dus prettig leefbaar. De mobiliteit per openbaar vervoer (OV), auto en fiets is goed beheersbaar.

Wat gaan we ervoor doen?

De gemeente Leiderdorp neemt actief deel aan de projectgroep Ringweg Oost.

De gemeente behartigt belangen voor een hoogwaardige OV-verbinding van Leiderdorp met station Leiden als onderdeel van de regionale OV-visie.

Daarnaast onderzoekt de gemeente hoe Leiderdorp kan bijdragen aan multi-modaliteit in aansluiting op hoogwaardig OV.

Dat betekent dat het eigen vervoer, zoals fiets en auto, goed aansluit op OV-voorzieningen. Concrete plannen hiervoor zijn park & ride bij de toekomstige IKEA-vestiging en een fietsenstalling bij de Winkelhof.

De toegankelijkheid van de groenflanken moet verbeteren voor fietsers en wandelaars (zie ook programma 9A Groen).

De fietsmogelijkheden in de polders Achthoven en Boterhuis worden uitgebreid. Het gaat hierbij ook om langeafstandsverbindingen voor recreatie.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Betere bereikbaarheid burgers en bedrijven							
Betere aansluiting Leiderdorp op randstedelijke infrastructuur	Een 8-minuten-verbinding met Leiden CS is gerealiseerd						Klaar
Op niveau brengen van onderhoud openbare ruimte	Aantal houten bruggen vervangen	22					
	Aantal straten onderhouden	72					

6 B. Water

Inleiding

Het thema water wordt beheerd op verschillende niveaus, waarbij ook verschillende 'eigenaren' horen. De grote rivieren en de Noordzee zijn in beheer bij Rijkswaterstaat. De provincie Zuid-Holland is vaarwegbeheerder van vaarwegen in de eigen provincie, waaronder de Oude Rijn en De Zijl. Het Hoogheemraadschap van Rijnland beheert boezemwater en hoofdwatergangen, zoals de Dwarswatering en de Does. Tot slot beheert de gemeente Leiderdorp het water in de parken De Houtkamp en De Bloemerd en de meeste sloten in het stedelijk gebied van Leiderdorp.

Op alle niveaus zijn de thema's waterkwaliteit en waterkwantiteit relevant. Bij waterkwaliteit gaat het om schoon water, waarin planten en dieren aanwezig zijn. Waterkwantiteit gaat over vertraagde afvoer en opslag van hemelwater.

De gemeente is zelf verantwoordelijk voor het beheer van binnenstedelijk water. Het Hoogheemraadschap van Rijnland houdt toezicht en geeft haar goedkeuring in de Keur. Daarnaast is het Hoogheemraadschap verantwoordelijk voor het bemalen en afvoeren van water uit de polders en het beheren van hoofdwatergangen en boezemsloten.

Bestaand beleid

- Europese Kaderrichtlijn Water 2000
- Nationaal Bestuursakkoord Water 2003
- Karakterisering deelstroomgebied Rijn-West, Regionaal Bestuurlijk Overleg KRW Rijn-West 2004
- Werkplan KRW Rijn-West 2005-2009, Regionaal Bestuurlijk Overleg KRW Rijn-West 2005
- Beleidsplan Groen, Water en Milieu, Provincie Zuid-Holland 2006
- Grondwaterplan Zuid-Holland 2007-2013, Provincie Zuid-Holland, 2007
- Waterbeheerplan 2006-2009, Hoogheemraadschap van Rijnland 2006
- Gemeentelijk rioleringsplan 2006-2010 2005

Wat willen we bereiken?

De waterkwaliteit komt overeen met de landelijke normen voor binnenstedelijk water. De wateroverlast die in verschillende wijken is opgetreden, wordt teruggedrongen.

Wat gaan we ervoor doen?

De gemeente en het Hoogheemraadschap stellen samen een waterplan op. Dit was gepland voor 2008, maar schuift door naar 2009. Het waterplan geldt voor binnenstedelijk water en vormt een dwingend kader voor het toekomstige beheer van de watergangen door het Hoogheemraadschap van Rijnland. Het waterplan is ook gekoppeld aan bestaand beleid zoals het gemeentelijk rioleringsplan en de aanleg van natuurvriendelijke oevers (programma 9 Groen).

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
In 2010 een vastgesteld binnenstedelijk waterplan voor Leiderdorp	Het besluit over het waterplan van de gemeenteraad van Leiderdorp en de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland		Aanvang opstellen waterplan	Uitwerken onderdelen waterplan	Vaststellen waterplan door gemeenteraad en Verenigde Vergadering		

6 C. Riolering

Inleiding

Het Riolstelsel is een onmisbare voorziening voor het verwijderen van afvalwater. Aanleg en beheer van de riolering is een taak voor de gemeente. De wettelijke basis hiervoor is vastgelegd in artikel 10.33 van de Wet milieubeheer. Hoe de gemeente Leiderdorp haar zorgtaak voor de riolering vormgeeft, staat beschreven in het gemeentelijk rioleringsplan.

Bestaand beleid

- Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2006 – 2010
- WVO-vergunning van het Hoogheemraadschap Rijnland

Wat willen we bereiken?

De gemeente voldoet aan de wettelijke zorgplicht voor het in standhouden en verbeteren van het afvalwatersysteem.

Door het uitvoeren van deze zorgplicht ontstaat een veilige en gezonde leefomgeving.

De wateroverlast na hevige regenval is beperkt.

Wat gaan we ervoor doen?

Jaarlijks wordt een gedeelte van de riolering geïnspecteerd.

Oude en nog niet geïnspecteerde riolen worden volgens een beheersprogramma gecontroleerd. Alle kolken worden jaarlijks gereinigd. In 2009 worden de laatste paar nog niet aangesloten

huishoudens aangesloten op de riolering, waardoor er geen ongezuiverde lozingen meer zijn.

Voor het monitoren van het rioolstelsel via telemetrie, het op afstand bekijken van het rioolstelsel, is een programma van eisen opgesteld. In 2008 zijn plannen voorbereid, die in 2009 zullen worden uitgevoerd.

In 2008 is gestart met het uitvoeren van het maatregelenplan om de wateroverlast te beperken. Mogelijk worden de laatste werkzaamheden hiervoor in 2009 uitgevoerd.

In De Schansen wordt een bergbezinkbassin of -leiding aangelegd om wateroverlast te beperken en om het rioolwater zoveel mogelijk te bergen, zodat het oppervlaktewater zo minimaal mogelijk wordt belast. Dit werk wordt in 2009 of 2010 afgerond.

Diverse overstorten worden gesaneerd of aangepast; dit hangt echter af van de aanleg van het eerder genoemde bergbezinkbassin of de -leiding.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Monitoren riolering		-	-	92	97	100	100
Opheffen ongezuiverde lozing	Wanneer gereed			Gereed			

6 D. Wijkgericht werken

Inleiding

De gemeente vindt goede communicatie met inwoners over ontwikkelingen, werkzaamheden en projecten in de wijken heel belangrijk. Het gaat dan om het onderhouden en herinrichten van de openbare ruimte, bouwprojecten, speelterreinen en dergelijke. Om de communicatie te verbeteren is in het vierde kwartaal van 2007 gestart met wijkgericht werken. Dat houdt concreet in dat er in elk van de drie wijken per kwartaal een overleg is. Bewoners hebben zich voor dit overleg aangemeld of zijn hiervoor benaderd.

Door het wijkgericht werken kan de gemeente haar inwoners meer betrekken bij de woon- en leefomgeving door informatie uit te wisselen en elkaar te adviseren. Deze activiteit zal permanent op de agenda blijven. De wijkregisseur is het directe aanspreekpunt voor de bewoners. De tot nu toe opgedane ervaringen in 2007 en 2008 zijn heel positief. Bewoners geven aan dat de gemeente nu 'een gezicht' heeft.

Bestaand beleid

- Nota Verder met wijkgericht werken, vastgesteld op 7 mei 2007

Wat willen we bereiken?

De Leiderdorpers zijn betrokken bij hun woon- en leefomgeving.

Ook is de sociale cohesie tussen inwoners goed.

De rolverdeling tussen bestuurders en burgers is helder.

Wat gaan we ervoor doen?

Elk kwartaal vindt in elk van de drie Leiderdorpsse wijken een wijkoverleg plaats tussen burgers en bestuurders.

Hierbij zijn in principe aanwezig: de wijkregisseur, een notulist, de coördinator of uitvoerder van gemeentewerken, de woningbouwvereniging, de wijkagent, een aantal bewoners en projectleiders op uitnodiging.

De wijkregisseur is contactpersoon voor alle mogelijke vragen en meldingen en zet deze uit bij anderen binnen de organisatie. Los van de wijkoverleggen kunnen in afzonderlijke situaties bewonersavonden worden georganiseerd.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
	12 wijkoverleggen per jaar	3	12				

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Verkeer en vervoer	2.854	3.358	3.398	3.770	3.716	3.844	3.809
B	Water	156	238	238	226	291	291	291
C	Riolering	554	721	637	731	767	803	793
D	Wijkgericht werken	145	172	172	121	121	121	121
Totaal programmakosten		3.710	4.490	4.445	4.849	4.896	5.059	5.015
BATEN								
	Specificatie baten							
A	Verkeer en vervoer	134-	57-	57-	59-	59-	59-	59-
B	Water	100-	-	-	-	-	-	-
C	Riolering	612-	785-	785-	957-	1.120-	1.120-	1.120-
D	Wijkgericht werken	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten		846-	842-	842-	1.017-	1.179-	1.179-	1.179-
SALDO								
	Specificatie saldo							
A	Verkeer en vervoer	2.720	3.301	3.341	3.710	3.657	3.784	3.750
B	Water	56	238	238	226	291	291	291
C	Riolering	58-	64-	147-	226-	353-	317-	327-
D	Wijkgericht werken	145	172	172	121	121	121	121
Saldo programma		2.864	3.648	3.603	3.832	3.716	3.880	3.835
	Mutaties reserves							
1	Reserve riolering	-	-	1.317-	159-	286-	251-	261-
Saldo na bestemming		2.864	3.648	4.921	3.991	4.003	4.130	4.096

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

A. Voor 2008 is een hogere bijdrage voor bediening Leiderdorpse brug opgenomen op basis van de afrekeningen van de Provincie in de afgelopen jaren. Hiervoor is in de najaarsnota 2007 extra budget beschikbaar gesteld voor de jaren 2007 en 2008.

De werkzaamheden aan de Willem Alexanderlaan zijn gereed. In tegenstelling tot eerdere begrotingen is besloten deze niet onder te brengen in de GIG maar over deze weg af te schrijven.

Conform de kadernota is rekening gehouden met areaaluitbreiding van de wegen. Omdat het voornamelijk groot onderhoud betreft is de dotatie in de voorziening verhoogd met € 81.600.

Conform de planning voor vervanging van de openbare verlichting hoeft er minder in de voorziening openbare verlichting gedoteerd te worden.

B. Geen wijzigingen > € 50.000

C. De kapitaallasten voor riolering nemen toe door de investeringen die conform het gemeentelijk rioleringsplan 2006 zijn uitgevoerd.

De inkomsten voor riolering stijgen conform het Gemeentelijk Rioleringsplan jaarlijks met 17 % + indexatie.

De tarieven in Leiderdorp waren voorheen te laag.

D. Geen wijzigingen > € 50.000

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

A. Conform de kadernota is rekening gehouden met areaaluitbreiding van de wegen. De dotatie in de voorziening wegen loopt hiermee op tot € 200.000 in 2012.

De afgelopen jaren is vervanging van Verkeersregelinstanties uitgesteld mede als gevolg van onzekerheid omtrent regionale afspraken. De kapitaallasten zullen in meerjarenbeeld fors stijgen door een inhaalslag aan vervangingen.

B. Met ingang 2010 worden extra structurele dotaties in de voorziening Waterwegen opgenomen conform de nota "planmatig beheer" uit december 2006.

C. De kapitaallasten voor riolering nemen toe door de investeringen die conform het gemeentelijk rioleringsplan 2006 zijn uitgevoerd.

De inkomsten voor riolering stijgen tot en met 2010 jaarlijks met 17%. Daarna zal alleen indexatie toegepast worden.

D. Geen wijzigingen > € 50.000

PROGRAMMA: REINIGING

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

A. Reiniging

7 A. Reiniging

Inleiding

De inzameldienst afvalstoffen is onderdeel van het cluster Uitvoering van Gemeentewerken. Deze dienst verwijdert in de gemeente Leiderdorp op kostenefficiënte en milieuhygiënisch verantwoorde manier afvalstoffen van particuliere huishoudens en daaraan gelijk te stellen organisaties. Daarnaast beheert de dienst de milieustraat, het depot voor Klein Gevaarlijk Afval, de contracten voor glas- en papierinzameling (in de toekomst ook plastic), het machinaal vegen en de ongediertebestrijding. Landelijke ontwikkelingen in de afvalbranche volgen we regionaal in Gevulei-verband. Zonodig implementeren we nieuwe ontwikkelingen in onze werkwijze. Grote afvalcontracten en de aankoop van nieuwe inzamelvoertuigen zijn voorbeelden van onderwerpen die worden besproken in het Gevulei-overleg.

Bestaand beleid

- Beleidsplan *Gevulei 2002*
- Rapport *Strategische visie op de toekomst van de Gevulei (2002)*
- Notitie en beleidsplan *Gladheidbestrijding (1998)*
- Afvalstoffenverordening Leiderdorp 2004
- Rapport *Gemeenschappelijke Reinigingsdienst Gevulei en kostenvergelijking 2007* (in ontwikkeling)

Wat gaan we ervoor doen?

In 2008 zou de gemeente meedoen aan de landelijke benchmark, waarbij gemeenten onderling op hun prestaties worden vergeleken. Dit is echter niet gelukt.

Deelname aan de benchmark staat nu gepland voor 2009.

Wat willen we bereiken?

We willen een sterke, kostenefficiënte bedrijfsvoering voor het inzamelen van afvalstoffen, zodat de gemeente een hoog serviceniveau aan de burger kan bieden tegen een zo aantrekkelijk mogelijk tarief.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Beperken meldingen niet geleegde containers	Aantal meldingen niet geleegde containers	37	36	30	25	20	15
Efficiëntere werkwijze door andere indeling inzamelwijken en inzet personeel	kosten inzameling per aansluiting volgens landelijke benchmark NVRD*		nog niet bekend				

*NVRD= vereniging voor afval- en reinigingsmanagement

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Reiniging	2.789	2.807	2.774	2.985	3.005	2.989	2.901
Totaal programmakosten		2.789	2.807	2.774	2.985	3.005	2.989	2.901
BATEN								
	Specificatie baten							
A	Reiniging	2.996-	2.987-	2.987-	3.115-	3.115-	3.115-	3.115-
Totaal baten		2.996-	2.987-	2.987-	3.115-	3.115-	3.115-	3.115-
SALDO								
	Specificatie saldo							
A	Reiniging	207-	180-	213-	130-	110-	126-	214-
Saldo programma		207-	180-	213-	130-	110-	126-	214-
	Mutaties reserves							
1	Reserve reiniging	-	-	1.049-	70	91	76	11-
Saldo na bestemming		207-	180-	836	200-	201-	202-	203-

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

A. De bijdragen aan de Gevulei zijn conform de conceptbegroting van de Gevulei opgenomen.

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

A. Geen wijzigingen > € 50.000

De tarieven voor afvalstoffenheffing zijn geïndexeerd met 4,28 % conform de uitgangspunten van de begroting.

PROGRAMMA: WONEN EN ONDERNEMEN

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

- A. Ruimtelijk beleid
- B. Woonbeleid
- C. Economische zaken
- D. Bouw- en woningtoezicht

8 A. Ruimtelijk beleid

Inleiding

Ruimtelijk beleid draagt bij aan een prettige woon- en leefomgeving. Dit beleid wordt vastgelegd in bestemmingsplannen, die volgens de huidige Wet op de ruimtelijke ordening elke tien jaar geactualiseerd worden. Bij grootschalige ontwikkelingen wordt meestal eerst een structuurvisie of masterplan ontwikkeld. Deze worden vervolgens verder uitgewerkt in stedenbouwkundige plannen en concrete projecten. In 2008 zijn de gebiedsvisies van de polders Achthoven en Boterhuispolder uitgewerkt (zie hiervoor Programma 9 Groen).

Bij alle onderdelen van het ruimtelijk beleid staan duurzaamheid en veiligheid hoog in het vaandel. Denk onder andere aan de kwalitatief hoogwaardige inrichting van de promenade (Laan van Berendrecht) met relatief veel en mooie verlichting, waarbij langzaam verkeer gescheiden is van autoverkeer.

Bestaand beleid

- Toekomstvisie 2015, verder uitgewerkt in het Masterplan Centrumplan en het W4-convenant
- Gebiedsvisie Achthoven en Boterhuispolder
- Bestemmingsplannen
- Vrijstellingenbeleid

Wat willen we bereiken?

Het is prettig wonen in Leiderdorp en er is veel bedrijvigheid. De gemeente heeft een kloppend hart. De Winkelhof is een prettig winkel- en verblijfsgebied. De omgeving rond de begraafplaats is goed en functioneel ingevuld, afgestemd op de W4-plannen. De groene flanken vormen een prettig verblijfsgebied dat beter ontsloten is voor recreanten. Alle bestemmingsplannen zijn niet ouder dan tien jaar.

Wat gaan we ervoor doen?

Het Sociaal Cultureel Centrum wordt eind 2008 opgeleverd en kan in 2009 worden gebruikt door de verschillende organisaties die zich hier gaan huisvesten. De openbare ruimte bij winkelcentrum Santhorst wordt in 2009 voor het resterende deel heringericht. Voor het centrumplein wordt in 2009 het schetsplan tot in detail uitgewerkt en de RO-procedure doorlopen. Er wordt een visie ontwikkeld voor de hele zone rondom de begraafplaats en langs de Willem-Alexanderlaan.

Verder staan er een aantal projecten binnen W4 op de agenda. Verschillende deelprojecten in woon- werk en recreatiesfeer worden uitgevoerd.

De plannen uit de gebiedsvisies voor Achthoven en de Boterhuispolder worden uitgevoerd.

De meerjarenplanning voor de bestemmingsplannen wordt geactualiseerd en uitgevoerd, resulterend in uiteindelijk 100% actuele bestemmingsplannen (jonger dan 10 jaar).

Smartdoelen

doel	meetpunt		werk 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Gebiedsvisie Willem-Alexanderlaan	Oplevering		Start visie	Besluitvorming	Start uitvoering (GH)	Uitvoering	Oplevering
Actuele bestemmingsplannen	% jonger dan 10 jaar		90%	90%	100%	100%	100%

8 B. Woonbeleid

Inleiding

Voor de bevolking is voldoende passende en aanpasbare huisvesting nodig. Dit streven wordt vastgelegd in het woonbeleid en zo nodig bijgesteld. Het Leiderdorpse woonbeleid wordt getoetst aan regionaal vastgestelde kaders. De nieuwe regionale toewijzing van sociale huur- en koopwoningen heeft tot doel om doorstroming te bevorderen. Aangezien de leeftijdsgroep van 20-30 jaar in de regio Holland Rijnland moeilijk aan een (huur)woning kan komen, is er voor deze groep een aangepast beleid. Voor deze 'starters' wordt een deel van de woningen gereserveerd. Op die manier probeert ook Leiderdorp deze groep extra kansen te bieden, waardoor er een wat evenwichtiger bevolkingsopbouw ontstaat.

Bestaand beleid

- (concept) Regionale Woonvisie Holland Rijnland 2005-2019
- Bestuursakkoord 2006-2010
- Huisvestingsverordening Holland Rijnland 2005
- Convenant Woonruimteverdeling Holland 2005
- Beleidsvisie Wonen Leidse Regio 2002
- Zicht op Wonen, deel I, II en III

Wat willen we bereiken?

De gemeente heeft bijzondere aandacht voor starters en senioren. Er zijn voldoende woningen in een prettige omgeving met voor jong en oud alle benodigde voorzieningen (groen, sport, winkels, medische voorzieningen, et cetera). Er is voldoende doorstroming, doordat er ook voor senioren genoeg woningen zijn.

In de periode 2005-2009 worden er in Leiderdorp minimaal 700 woningen opgeleverd. Hiervan is 30% sociale woningbouw. Deze aantallen zijn vastgesteld in regionaal verband.

Wat gaan we ervoor doen?

In de periode 2005 t/m 2009 zijn minimaal 700 woningen opgeleverd. De stand van zaken per 31-12-2007 is dat er 371 woningen zijn opgeleverd.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Op te leveren woningen	Achter 't Hofje					100	
	Heerlijk Recht, uitvoeringsfase 1	35	8				
	Heerlijk Recht, uitvoeringsfase 1 (mauritssingel 76&78)			2			
	Heerlijk Recht, uitvoeringsfase 2		71				
	Heerlijk Recht, uitvoeringsfase 3 Afh. Van tracébesluit				38		
	SCC/Rabobank			46			
	Driegatenbrug	140	15				
	Herstructurering Schansen		36	106			
	Woonzorgcomplex Dillenburg					115	
	Plantage				63		
	Sjelter			28			
	ROC						160
	Schans van Valdez				20		
	Meas/Rosarium				60		
	Diversen		1				
	Totaal	175	131	182	181	215	160

8 C. Economische zaken

Inleiding

Leiderdorp is door zijn centrale ligging een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijven. De gemeente ligt strategisch in de Randstad, op het schakelpunt tussen het Groene Hart en het stedelijke gebied van Leiden. De medische sector, bouw- en onderwijssector zijn relatief sterk vertegenwoordigd. De Baanderij is een belangrijke bedrijven- en werkgelegenheidslocatie voor Leiderdorp. Daarnaast is de detailhandel sterk ontwikkeld en daarmee mede bepalend voor het hoge voorzieningenniveau in de regio.

Bestaand beleid

- Collegeprogramma 2002-2006
- Toekomstvisie Leiderdorp 2015
- Evaluatienotitie tweede economisch beleidsplan 2005
- Toekomstvisie Baanderij 2004
- Detailhandelsvisie Leiderdorp 2003
- Tweede economisch beleidsplan 2001
- Nota ambulante handel 2001

Wat willen we bereiken?

Er is genoeg passende werkgelegenheid en een compleet aanbod aan winkels in Leiderdorp.

Het huidige arbeidsquotum van 0,8 blijft gehandhaafd (verhouding tussen aantal arbeidsplaatsen en beroepsbevolking).

Kleinschalige bedrijvigheid blijft behouden in woonwijken, mits deze geen verkeers- of geluidsoverlast veroorzaken.

De gemeente zorgt voor duidelijkheid en een prettig ondernemersklimaat.

Wat gaan we ervoor doen?

De Winkelhof wordt uitgebreid met 7500 à 8000 m² bruto verhuurbaar oppervlak. In de Structuurvisie Detailhandel Leiderdorp is de globale ontwikkelingsrichting voor de Winkelhof als stadsdeelcentrum al vastgelegd. Om deze uitbreiding te

kunnen realiseren, wordt het gemeentehuis gesloopt.

Hiermee is de gemeenteraad in januari 2008 akkoord gegaan. Daarnaast zijn er verspreid over het dorp diverse detailhandelsvoorzieningen

Bedrijventerrein De Baanderij is een belangrijke bedrijven- en werkgelegenheidslocatie voor Leiderdorp. De Baanderij heeft beperkte mogelijkheden tot intensivering van bedrijvigheid. Doordat het ROC vertrekt, komt er ruimte voor het uitbreiden en versterken van de entreefunctie.

Op locatie Vierzicht worden zorgvoorzieningen en kantoren ontwikkeld (zie programma 12 Grondontwikkeling).

De zorgsector wordt zo mogelijk versterkt en daartoe wordt een gebiedsvisie voor de Willem-Alexanderlaan opgesteld, waarover in 2009 een beslissing kan worden genomen (zie 8A Ruimtelijk beleid).

Daarnaast wordt de Oude Rijnzone/Lage Zijde ontwikkeld (zie programma 10 Regio).

Vanaf 1 juli 2009 is er één procedure voor het aanvragen en verkrijgen van een vergunning, de 'omgevingsvergunning'.

Er komt een apart loket waar burgers en bedrijven de omgevingsvergunning kunnen aanvragen. Op de procedure volgt een besluit. Voor eventueel beroep tegen dat besluit komt ook een procedure.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Invoeren omgevingsvergunning		Opstellen projectopdracht	Implementatie	Start omgevingsvergunning			
Prettig ondernemersklimaat	Opzetten van bedrijvenloket			Operationeel			

8 D. Milieu

Inleiding

De Milieudienst West-Holland werkt onder meer voor de gemeenten Alphen aan den Rijn, Leiden, Leiderdorp, Nieuwkoop, Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen en Zoeterwoude. De milieudienst ontwikkelt het regionale milieubeleid, voert milieutaken uit en brengt milieuaspecten in andere beleidsvelden in. Het gaat hierbij om zaken waarmee burgers en bedrijven te maken krijgen, bijvoorbeeld het verlenen van milieuvergunningen en het handhaven van milieuregels bij bedrijven.

De milieudienst is ook actief voor duurzaam bouwen, energie, veiligheid, bodembeheer, geluid- en milieucommunicatie.

Bestaand beleid

- Regionaal Milieubeleidsplan 2003-2010
- Milieuagenda 2007-2010

Wat willen we bereiken?

De doelstellingen zoals verwoord in het Regionaal Milieubeleidsplan 2003-2010 en de Milieuagenda 2007-2010 met als speerpunten klimaatbeleid en energiebesparing.

Een belangrijk speerpunt is de verdergaande integratie van milieu bij alle ruimtelijke plannen en meer algemeen het milieubewustzijn te vergroten.

Op 1 juli 2008 is het Plan van Aanpak Klimaatprogramma 2008-2012 Holland Rijnland en de Rijnstreek vastgesteld. Met dit Plan van Aanpak zullen de volgende ambities worden nagestreefd:

- In 2012 zijn de voorgestelde themaprestaties gerealiseerd of is er voor deze themaprestaties beleid vastgesteld en is de uitvoering structureel. Onderwerpen zijn:

1. Het gemeentelijke wagenpark, dienstreizen en woon-werkverkeer
 2. Gemeentelijke infrastructurele voorzieningen en installaties
 3. Gemeentelijke nieuwbouw en bestaande bouw
 4. Woningbouw, zowel nieuw als bestaand, inclusief bewonersgedrag
 5. Bedrijvigheid
- In 2015 is de gemeentelijke organisatie klimaatneutraal
 - In 2030 is concreet 21% van de totale CO²-uitstoot in Holland Rijnland en Rijnstreek verminderd; dit komt overeen met 600 kiloton CO².

Wat gaan we ervoor doen?

De gemeente gaat het uitvoeringsplan voor 2009 uitvoeren. Milieuaspecten zullen we betrekken bij alle ruimtelijke plannen en al in een vroeg stadium toetsen aan het beleidskader. Duurzame Stedenbouw (vastgesteld september 2006). De gemeente zal het Project *Servicepunt verlicht wonen* voortzetten met allerlei elektriciteitsbesparende producten.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2006	werk 2007	plan 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Duurzame inrichting, milieuaspecten bij de totstandkoming van ruimtelijke plannen.	% RO plannen met integraal milieuvadvis			n.v.t.	80%	80%	80%	80%	
Duurzame wereld	% Nieuwbouw-woningen conform DuBoPlus (Duurzaam Wonen Plus)			n.v.t.	100%	100%	100%	100%	

8 E. Bouw- en Woningtoezicht

Inleiding

Het cluster Bouw- en woningtoezicht is verantwoordelijk voor het hele werkproces rond vergunningverlening, toezicht en handhaving voor bouwvergunningen, algemene politieverordeningen, kapvergunningen, enzovoort. Ook voert het cluster vrijstellingsprocedures en verzorgt het de verkoop van grondstrookjes.

Bestaand beleid

- Bouwbeleidsplan
- Handhavingsnota
- Bouwverordening
- Woningwet

Wat willen we bereiken?

De gemeente voert de relevante wetten op adequate wijze uit. Dat zijn de Woningwet, de Wet op de ruimtelijke ordening en de Monumentenwet.

De gemeente voert de procedures klantvriendelijk uit en communiceert hierover op een prettige manier.

Wat gaan we ervoor doen?

De gemeente, het cluster Bouw- en woningtoezicht, ontwikkelt gemeentelijk beleid voor Bouw- en Woningtoezicht.

De gemeente geeft voorlichting over bouwplannen, meldingen en sloopvergunningen en inlichtingen uit bestemmingsplannen.

De gemeente handelt aanvragen voor bouwvergunningen, meldingen en aanvragen voor sloopvergunningen af.

Ook houdt de gemeente toezicht op bouw- en sloopwerkzaamheden.

Verder spoort de gemeente situaties op, waarin wordt gebouwd of gesloopt zonder of in afwijking van een verleende bouwvergunning, melding of sloopvergunning. Bij illegale bouw past de gemeente bestuursdwang toe. De gemeente vereenvoudigt de voorbereiding van plannen door het invoeren van een omgevingsvergunning (zie ook paragraaf Milieu).

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Ruimtelijk beleid	387	416	416	461	437	437	384
B	Woonbeleid	244	217	217	305	199	193	187
C	Economische zaken	109	144	144	128	102	103	104
D	Milieu	372	490	488	510	509	509	509
E	Bouw- en woningtoezicht	654	599	660	608	502	501	498
Totaal programmakosten		1.766	1.865	1.925	2.011	1.749	1.743	1.681
BATEN								
	Specificatie baten							
A	Ruimtelijk beleid	187-	190-	190-	194-	194-	194-	194-
B	Woonbeleid	231-	216-	216-	211-	206-	200-	193-
C	Economische zaken	258-	263-	263-	274-	287-	300-	313-
D	Milieu	38-	-	-	-	-	-	-
E	Bouw- en woningtoezicht	643-	701-	746-	716-	716-	366-	366-
Totaal baten		1.358-	1.370-	1.415-	1.395-	1.402-	1.059-	1.066-
SALDO								
	Specificatie saldo							
A	Ruimtelijk beleid	199	226	226	267	243	243	190
B	Woonbeleid	13	1	1	93	7-	7-	7-
C	Economische zaken	150-	119-	119-	146-	185-	197-	209-
D	Milieu	334	490	488	510	509	509	509
E	Bouw- en woningtoezicht	11	102-	85-	108-	214-	135	132
Saldo programma		408	495	510	616	347	685	615
	Mutaties reserves							
1	Egalisatiereserve bouwleges	185	91	91	69	45	45	-
2	Reserve regionale milieudienst	33	-	-	-	-	-	-
3	Reserve sociale woningbouw	-	-	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming		190	404	419	547	302	640	615

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

- A. Geen wijzigingen > € 50.000
- B. De in de kadernota opgenomen kosten voor de structuurvisie zijn eenmalig opgenomen voor een bedrag van € 100.000.
- C. Geen wijzigingen > € 50.000
- D. Geen wijzigingen > € 50.000
- E. Geen wijzigingen > € 50.000

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

- A. Geen wijzigingen > € 50.000
- B. Structuurvisie is eenmalig opgenomen in 2009.
- C. Geen wijzigingen > € 50.000
- D. Geen wijzigingen > € 50.000
- E. Er worden extra bouwleges verwacht in 2007-2010 in verband met de ontwikkeling van het W4 gebied. Voor de uitvoering hiervan is tijdelijke formatie beschikbaar gesteld. Deze extra inkomsten en de formatie vervallen in 2011.

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

- A. Groenbeleid en regio
- B. Openbaar groen

9 A. Groenbeleid en regio

Inleiding

Groenbeleid in de regio betekent Groene Hartbeleid. Het groene en open karakter van de polders in het Groene Hart moet behouden blijven en de toegankelijkheid van het gebied moet verbeterd worden. In de Randstad is namelijk dringend behoefte aan ruimte voor extensieve recreatie, zoals wandelen, fietsen en kanoën rondom de steden. De Gordel van Smaragd rond het Leidse stedelijke gebied kan deze recreatiefunctie vervullen.

Bestaand beleid

- Toekomst Boterhuispolder, verkenning in 3 scenario's (2007)
- Focus Oude Rijn Transformatievisie 2020 (2007)
- Gebiedsvisie Polder Achthoven (2007)
- Landschapsbeleidsplan Leidse regio (2002)
- Integrale gebiedsvisie Land van Wijk en Wouden (2001)
- Uitvoeringsprogramma Land van Wijk en Wouden 2003 – 2007 (2003)
- Inrichtingsplan Ghoy bos (2005)
- Contourennota Levend Landschap (2006)
- Provinciaal meerjarenprogramma Landelijk Gebied 2007 – 2013 (2006)
- Uitvoeringsprogramma Hollandse Plassen 2007 – 2013 (2007)
- Ontwikkelingsplan Leidse Ommelanden Leader-POP 2007 – 2013 (2007)

Wat gaan we ervoor doen?

De Boterhuispolder wordt ingericht volgens het inrichtingsplan. Fiets- en wandelpaden worden aangelegd zodat de polders Achthoven, Boterhuis en Munnikkenpolder vanuit de bebouwde kom bereikbaar worden..

We zorgen ervoor dat het Veenweide- en Plassengebied meer aandacht krijgt in de Regionale Structuurvisie.

We ontwikkelen scenario's voor het beheer van de groenflanken op langere termijn (zie ook 9B Openbaar groen).

De gemeente Leiderdorp bundelt haar krachten met grote nabijgelegen gemeenten, te weten Alphen aan den Rijn, Leiden en Zoetermeer. Door deze krachtenbundeling wil de gemeente meer bestuurlijke slagkracht bereiken om het Veenweide- en Plassengebied prominent in de Regionale Structuurvisie te krijgen.

Wat willen we bereiken?

De polders Achthoven, Boterhuis en Munnikkenpolder zijn blijvend groen.

De groenflanken zijn beter toegankelijk vanuit het stedelijke gebied.

De gemeente heeft meer bestuurlijke slagkracht voor het Groene Hart door krachtenbundeling met andere gemeenten.

Dit zijn Leiden, Alphen aan de Rijn en Zoetermeer plus een hele kern van kleinere gemeenten rond Leiden.

9 B. Openbaar groen

Inleiding

Leiderdorp is een groene gemeente met een unieke ligging in het Groene Hart. Het openbaar groen en het water in Leiderdorp zijn niet alleen het visitekaartje van de gemeente, maar ook heel belangrijk voor de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. Dit hoofdstuk gaat over groen. Het onderwerp water is opgenomen in programma 6 Verkeer en Water, 6B Water.

Bestaand beleid

- Groenstructuurplan 2000 (2000)
- Projectenlijst Groenstructuurplan (2007)
- Kwaliteitsplan *Openbare Ruimte* (1998)
- Nota *Gronduitgiftebeleid Groenstrookjes* (2000)
- Verordening op de gemeentelijke beplantingen in Leiderdorp (2005)
- Lijst met bijzonder waardevolle bomen (2005)
- Bomenbeleidsplan (2008)
- W4 Leiderdorp Groen voor bomen (2005)
- Groenbeheerplan *De Bloemerd* (2005)
- Nota *Hond & Gemak* (2006)
- Naar Planmatig beheer (2006) (regulier onderhoud van het openbaar groen, zie ook paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen)

Wat willen we bereiken?

1. De grote groenvlakken van Leiderdorp hebben voldoende variatie in planten- en diersoorten en zijn met elkaar verbonden.
2. De gemeentelijke oevers, de watergangen en de brede groenstroken op de overgang van bebouwing en polder kennen veel inheemse planten en zijn aantrekkelijk voor dieren om te verblijven. De groene gebieden krijgen daarmee grotere natuurwaarde.
3. De randen Leyhof en het groen onder de hoogspanningsmasten zijn natuurvriendelijk.
4. Burgers, ontwikkelaars en politici zien het belang van voldoende en kwalitatief goed openbaar groen. De gemeente heeft draagvlak bij natuurbelangenorganisaties en geeft deze organisaties continue input.
5. Tot slot heeft het gemeentelijk bomenbeleid een duidelijke samenhang.

Wat gaan we ervoor doen?

De gemeente heeft in overleg met de groenbelangenorganisaties vijf projecten uit het Groenstructuurplan als speerpunten aangewezen. Deze projecten hebben invloed op het groen in de hele gemeente en zijn voldoende concreet:

1. Ecologische verbindingzones
 2. Natuurvriendelijke oevers
 3. Natuurvriendelijker inrichten randen Leyhof en groenstrook onder hoogspanningsmasten
 4. Groen en communicatie
 5. Opstellen bomenbeheerplan
-
1. Grote groenvlakken worden zoveel mogelijk met elkaar verbonden tot ecologische verbindingzones. In 2008 is hiervoor een prioriteitenplan en een kaartbeeld gemaakt. In 2009 wordt gestart met de uitvoering hiervan. Eerst worden de hoofdverbindingen tussen de grote groenvlakken en de polders aangebracht. Het prioriteitenplan zal in 2015 zijn uitgevoerd.
 2. Ook de oevers die in aanmerking komen voor omvorming tot natuurvriendelijke oevers zijn in 2008 in een kaartbeeld verwerkt en voorzien van prioriteiten. De prioritering is mede afhankelijk van de onderhoudsstaat. In 2008 is een start gemaakt met de uitvoering en deze loopt door tot 2015.
 3. In 2009 wordt gestart met het natuurvriendelijker inrichten van de randen Leyhof inclusief de groenstrook onder de hoogspanningsmasten. Het beheer wordt hierop aangepast.
 4. De gemeente brengt in beeld welke activiteiten voor welke doelgroepen er worden georganiseerd en bundelt deze activiteiten in 2009 in een groenkalender. Waar gaten vallen worden deze opgevuld.
 5. De gemeente stelt een bomenbeheerplan op, zodat het beheer gestructureerd gaat plaatsvinden.

Daar waar dat mogelijk is, haakt de gemeente aan bij ruimtelijke projecten. Bijvoorbeeld als een straat wordt heringericht, dan wordt ook meteen het groen aangepakt.

9B Openbaar groen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Ecosystemen met voldoende biodiversiteit in de grote groenvlakken van Leiderdorp	Uitbreiding van natuurvriendelijk ingericht en onderhouden groen met 20.000 m ² in 2015		3.000 m ²	3.000 m ²	2.000 m ²	2.000 m ²	2.000 m ²
	Percentage opgeheven knelpunten in gemeentelijk ecologisch netwerk			20%	20%	20%	20%
vergroten van de natuurwaarde van de gemeentelijke oevers en watergangen	uitbreiding van natuurvriendelijke oevers met 8000 m in 2015		500 m				
meerjaren-plan vaststellen	1500 m	3000 m	1000 m	1000 m			
De structuur van het groen (en water) in samenhang met het landschap en de ruimtelijke opbouw van Leiderdorp versterken	aantal uitgevoerde projecten uit groenstructuurplan		5 st	5 st	5 st	5 st	5 st
Op niveau brengen onderhoud openbare ruimte (onderhoudsplan Planmatig Beheer).	Aantal m ² onderhouden groen o.b.v. vastgesteld beheerplan.	215.000	215.000	234.865	390.310		

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Groen beleid en regio	51	56	68	104	104	104	104
B	Openbaar groen	1.933	1.829	1.895	1.945	1.913	1.931	1.946
Totaal programmakosten		1.984	1.885	1.963	2.049	2.017	2.035	2.050
BATEN								
	Specificatie baten							
A	Groen beleid en regio	-	-	-	-	-	-	-
B	Openbaar groen	16-	13-	13-	14-	14-	14-	14-
Totaal baten		16-	13-	13-	14-	14-	14-	14-
SALDO								
	Specificatie saldo							
A	Groen beleid en regio	51	56	68	104	104	104	104
B	Openbaar groen	1.917	1.815	1.881	1.931	1.899	1.918	1.932
Saldo programma		1.968	1.872	1.950	2.035	2.003	2.021	2.036
	Mutaties reserves n.v.t.							
Saldo na bestemming		1.968	1.872	1.950	2.035	2.003	2.021	2.036

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

- A. Geen wijzigingen > € 50.000
- B. Geen wijzigingen > € 50.000

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

- A. Geen wijzigingen > € 50.000
- B. Geen wijzigingen > € 50.000

PROGRAMMA: BESTUUR EN BURGERZAKEN

10

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

- A. Algemene regionale samenwerking
- B. Bestuur en dienstverlening

10 A. Algemene regionale samenwerking

Inleiding

Binnen de regio zijn veel samenwerkingsverbanden. Allereerst Holland Rijnland, waarin Leiderdorp met elf andere gemeenten samenwerkt. Het bestuursorgaan Holland Rijnland spreekt en beslist mee in overleggen op regionaal niveau en is daarom heel belangrijk voor Leiderdorp. Regionaal participeert Leiderdorp ook in de Oude Rijn Zone. Bovendien wil Leiderdorp een goede relatie onderhouden met het provinciale bestuur van Zuid-Holland (zie ook paragraaf 4 Verbonden partijen).

Leiderdorp maakt deel uit van de Randstad, dat van landelijk belang is. Voor Leiderdorp zijn de Randstadonderdelen Zuidvleugel en het Groene Hart relevant. Leiderdorp is onderdeel van de Zuidvleugel, het grootstedelijk gebied rond Leiden. De helft van de Leiderdorpse gemeentegrond ligt echter in het Groene Hart.

Bestaand beleid

- Rapport *Bestuurskrachtmeting 2008* (vierde kwartaal 2008)
- Startnotitie *Bestuurskrachtmeting Leiderdorp 2008*
- Notitie Toekomstvisie op regionale samenwerking, maart 2008 (Paprikanotitie)
- Notitie *De Raad en de Regio, mei 2006*
- Begroting en beleidskader van Holland Rijnland (www.hollandrijnland.net)
- Zie ook paragraaf 4 Verbonden partijen
- Programma 9 bevat een onderdeel Groen beleid en regio. Specifieke Groene Hart onderwerpen zijn in dit programma te vinden.

Wat willen we bereiken?

Leiderdorp is een sterke gemeente in een sterke regio. De gemeente behartigt de regionale belangen van Leiderdorp in verschillende samenwerkingsverbanden.

Wat gaan we ervoor doen?

Het Leiderdorps RegioModel wordt verder ontwikkeld. De gemeente onderzoekt de mogelijkheden om de raad meer te betrekken bij en meer invloed te laten hebben op regiothema's. De gemeente maakt de onderlinge samenhang tussen ontwikkelingen in de regio op het gebied van wonen, economie, verkeer, water en groen beter zichtbaar. Dit moet leiden tot concentratie op de hoofdpunten van het Leiderdorps belang. In juni 2008 werd een onderzoek naar de bestuurskrachtmeting afgerond, waarin de relatie tot de regio nadrukkelijk is opgenomen. De uitkomsten van dit onderzoek worden gebruikt om een actieprogramma op te stellen in 2009.

Smartdoelen

doel	meetpunt	Werk 2007	Plan 2008	Plan 2009	Plan 2010	Plan 2011	Plan 2012
Beter benutten van de platformfunctie van Holland Rijnland	Leiderdorp is in elke belangrijke strategische groep in de regio vertegenwoordigd		Verbetering Leiderdorps Model				
	Het belang van Leiderdorp klinkt door in de regiobesluiten		Beïnvloeding regioagenda	Beïnvloeding regioagenda	Beïnvloeding regioagenda	Beïnvloeding regioagenda	
Krachtenbundeling Leidse regio	Opzetten regionaal Leidse regio		Discussie over 'paprikanotitie' in regio				
	Leidse regio bundelt krachten in uitvoering		SSC opzetten	Uitbouw partijen en taken	Uitbouw partijen en taken		
Beter zichtbaar maken van de samenhang tussen regionale ontwikkelingen			Verbetering Leiderdorps Model				
Meer efficiency door samenwerking	Aantal verschillende overleggen Groene Hart vermindert met 50%		Fusie Wijk & Wouden met Hollandse Plassengebied				
Verbetering Bestuurskracht			Bestuurskrachtmeting en Actieprogramma	Uitvoering actie-programma			

10 B. Bestuur en dienstverlening

Inleiding

In de toekomst wordt de gemeente hét portaal naar de overheid, dus niet alleen voor gemeentelijke zaken maar ook voor onderwerpen op provinciaal en landelijk niveau.

De gemeentewinkel is verantwoordelijk voor de dienstverlening aan burgers en ondernemers. De hierbij behorende administratie is inmiddels vrijwel geheel gedigitaliseerd. In de komende jaren werkt de gemeente aan het koppelen van gegevens van verschillende overheidsinstanties. Op deze manier wil zij de administratieve lasten voor burgers en bedrijven verminderen. De rijksoverheid ontwikkelt samen met de VNG en het IPO een plan om horizontale controle en verantwoording te versterken, zodat er minder verticaal toezicht nodig is.

Bestaand beleid

- Publieke dienstverlening, professionele gemeente van de VNG commissie gemeentelijke dienstverlening/Commissie Jorritsma: Visie 2015
- Klanttevredenheidsonderzoeken
- Het Bestuursakkoord 2006-2010 (B5)
- Projectopdracht Gemeentewinkel 2004

Wat willen we bereiken?

De burger kan het kanaal van zijn voorkeur kiezen voor contact met de gemeente: balie, internet, telefoon of post.

De burger hoeft zich maar eenmaal bekend te maken in het contact met de overheid.

De klant staat centraal in het contact met de gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2009 zal worden gewerkt met de basisregistratie Personen en de basisregistratie Adressen en Gebouwen. Ook gaat de gemeen-

te het klantvolgsysteem in gebruik nemen. Hierdoor komt de klant, de burger, centraal in beeld. De gemeente kan nagaan of een kwestie wel of niet is afgedaan. De burger kan centraal inloggen op zijn persoonlijke internetpagina. Een goede beveiliging van de gegevens wordt daarbij steeds belangrijker. Voor veelgebruikte diensten, zoals het vernieuwen van een paspoort of rijbewijs, kunnen burgers vanaf juni 2009 terecht bij een gemeente naar keuze. De openingstijden van de regiogemeenten worden zo op elkaar afgestemd, dat in de hele regio ruime openingstijden gelden. Met de regiogemeenten wordt een shared service center opgericht.

Dienstverlening die meer op maat moet zijn, vindt plaats op afspraak met deskundigen.

De gemeente gaat verder met het ontwikkelen van een handvest en servicenormen voor elk product.

Smartdoelen

doel	meetpunt	Plan 2008	Plan 2009	Plan 2010	Plan 2011	Plan 2012
Kwaliteit dienstverlening verbeteren	Aantal producten met kwaliteitshandvest/servicenorm	10	15	20	25	30
	Percentage producten digitaal	100%	100%	100%	100%	100%
	Percentage norm doorlooptijd meldingen openbare ruimte	95%	95%	95%	95%	95%

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Algemene regionale samenwerking	370	452	1.073	1.206	1.206	1.206	1.206
B	Bestuur en dienstverlening	8.232	8.332	8.729	8.802	8.499	8.281	8.245
Totaal programmakosten		8.602	8.784	9.802	10.008	9.705	9.488	9.451
BATEN								
	Specificatie baten							
A	Algemene regionale samenwerking	73-	-	10-	-	-	-	-
B	Bestuur en dienstverlening	1.079-	828-	828-	743-	743-	743-	743-
Totaal baten		1.152-	828-	838-	743-	743-	743-	743-
SALDO								
	Specificatie saldo							
A	Algemene regionale samenwerking	297	452	1.063	1.206	1.206	1.206	1.206
B	Bestuur en dienstverlening	7.153	7.504	7.901	8.059	7.756	7.538	7.502
Saldo programma		7.450	7.956	8.964	9.265	8.962	8.745	8.708
	Mutaties reserves							
1	Reserve begraafplaats	-	-	19-	19	18	16	14
2	Reserve rekenkamer	34	-	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming		7.416	7.956	8.984	9.246	8.945	8.729	8.694

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Algemeen

De salarislaster hebben invloed op de gehele begroting, deze zijn conform het meest recente CAO-akkoord verwerkt in de begroting. Dit akkoord loopt tot 1 juli 2009, daarom is met 1 % extra rekening gehouden.

Per 1 januari 2009 wordt de WW-premie (waarschijnlijk) volledig afgeschaft. Voor overheidswerkgevers betekent dit dat ook de pseudo-WW-premies wegvallen, deze zijn dan ook niet in de begroting meegenomen.

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

- A. De RIS wordt niet geactiveerd. Besloten is om de jaarlijkse bijdrage in één keer te nemen. Tevens zijn de lasten voor het CVV opgenomen. De opgenomen taakstelling van € 45.000 bleek niet haalbaar. Het is niet mogelijk gebleken voldoende handen op elkaar te krijgen om tot bezuinigingen te komen op de samenwerkingsverbanden.
- B. De dotatie in de voorziening voormalig personeel die vanuit dit programma wordt gefinancierd opnieuw bekeken naar aanleiding van enkele veranderingen in 2008. De dotatie is met € 70.000 verlaagd.

Uitbreiding van het cluster Beleid van de afdeling Concernzaken met een gegevensbeheerder. Deze uitbreiding is in de kadernota 2009 aangevraagd. De functie is medio 2008 ingevuld en voor 2008 tijdelijk uit het Informatie beleidsplan gefinancierd.

In 2008 waren frictiekosten Sociale dienst en eenmalige kosten van het Shared Service Center –beide voor € 100.000- opgenomen.

De kosten voor het Informatiebeleid zijn in 2008 fors hoger dan in 2009, het verschil tussen de 2 jaren bedraagt € 263.000.

Met ingang van 2009 worden kosten voor de herhuisvesting van het gemeentehuis opgenomen in de begroting. Hierdoor is de doorbelasting van de huisvesting fors gestegen, dit heeft met name effect op programma 10.

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

- A. Met ingang van 2010 is een bezuiniging oplopend tot € 400.000 in 2012 in de begroting opgenomen met oog op het Shared Service Center dat mogelijk in samenwerking met andere gemeenten wordt opgestart.
- B. Geen wijzigingen > € 50.000

PROGRAMMA: OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

- A. Algemene regionale samenwerking
- B. Brandweer en rampenbestrijding

11 A. Algemene regionale samenwerking

Inleiding

Een belangrijke taak van de gemeente is zorgen voor een veilige leefomgeving.

Het Rijk heeft de integrale veiligheidsmonitor ontwikkeld, waarmee gemeenten in regionaal samenwerkingsverband aan het werk gaan. Leiderdorp werkt ook mee aan de uitbreiding van de veiligheidsregio. Doel van de vorming van veiligheidsregio's is om de samenwerking tussen organisaties te verbeteren en de slagvaardigheid in de regio te vergroten, zodat in crisissituaties heel snel opgeschaald kan worden.

In 2008 richtte de gemeente zich vooral op interne afdelingen om veiligheid en vooral de integrale aanpak hierbij, prominenter op de voorgrond te krijgen. De gemeente gaat in 2009 externe partners, zoals politie, winkeliers en woningbouwverenigingen, intensiever en gericht benaderen voor het thema veiligheid. Ook zal dat jaar het nieuwe integrale veiligheidsplan worden voorbereid. Dit deel 11A gaat over het adviseren en ondersteunen van externe en interne partners, 11B gaat over de brandweer en rampenbestrijding.

Bestaand beleid

- Kadernota *Integrale veiligheid Leiderdorp 2006 – 2009* (2006)

Wat gaan we ervoor doen?

Alle informatie over veiligheid wordt gemakkelijk toegankelijk gemaakt voor de medewerkers. Het cluster Openbare Orde en Veiligheid (OOV) brengt het thema veiligheid onder de aandacht bij alle medewerkers en betreft benodigde veiligheidspartners om een meer integrale benadering te bewerkstelligen.

In regionaal verband werkt de gemeente samen met hulpdiensten in de regio, opdat iedereen bij een eventuele ramp of crisis goed is voorbereid. De taakverdeling is helder en zonodig kan heel snel in regionaal verband worden opgetreden.

Wat willen we bereiken?

Leiderdorp is en blijft voor iedereen een veilige en leefbare omgeving. Bij calamiteiten of als zich een onveilige situatie voordoet, doen wij er alles aan om zo snel mogelijk terug te keren naar een veilige situatie.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Komen tot integraal veiligheidsbeleid	17 uitgevoerde actiepunten van de KIV nota	Verdere afhandeling verscheidene actiepunten.	Herziening kadernota, intern integraal veiligheidsbeleid verder gestalte geven.	Extern integraal veiligheidsbeleid ontwikkelen en prioriteren van thema's in jaarprogramma's.	Vaststelling en uitwerking van thema's / prioriteiten.	Uitwerking van (eventueel bijgestelde) thema's / prioriteiten.	Uitwerking van (eventueel bijgestelde) thema's / prioriteiten.

11 B. Brandweer en rampenbestrijding

Inleiding

De gemeentelijke brandweer is belast met taken op het gebied van pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Rampenbestrijding en crisisbeheersing zijn hierbij een wezenlijke taak van de Leiderdorper brandweer. In 2007 is begonnen met het regionaliseren van de gemeentelijke brandweer. De gemeentelijke brandweerkorpsen in Hollands-Midden worden dus in de komende jaren omgevormd tot regionale brandweer.

Bestaand beleid

Regionaal:

- Regionaal repressief dekkingsplan Regio Hollands-Midden (2005)
- Nulmeting kwaliteit en doelmatigheid taakuitvoering brandweerregio Hollands-Midden (2005)
- Operationele grenzen zijn ingesteld (2006)

Lokaal:

- Kadernota *Integrale Veiligheid Leiderdorp 2006 - 2009*

De gemeentelijke samenwerking binnen de veiligheidsregio Hollands-Midden verloopt efficiënt. Bij eventuele rampen kunnen de hulpdiensten snel opschalen naar regionaal niveau.

Wat gaan we ervoor doen?

Net als voorgaande jaren oefent en traint de brandweer haar personeel voor de primaire brandweertaken en verzorgt zij opleiding en werving. Ook gaat de brandweer door met plan-toetsing, het afgeven van brandveiligheidsadviezen, het controleren van alle vergunningplichtige bedrijven en instellingen op brandveiligheidsaspecten en het afgeven van gebruiksvergunningen.

Gemeentelijke brandweertaken worden, na positieve besluitvorming in de regio, omgevormd naar regionale brandweertaken. Deze taken worden in de veiligheidsregio Hollands-Midden vastgelegd.

Wat willen we bereiken?

Leiderdorpers voelen zich veilig in hun woon- en leefomgeving. Mensen die in bedrijven en instellingen werken in Leiderdorp kunnen dit doen in een (brand)veilig gebouw.

Bij calamiteiten kunnen inwoners een beroep doen op de gemeentelijke brandweer, die zorgt voor snelle, vakkundige en klantvriendelijke dienstverlening.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Gemeentelijke brandweertaken regionaliseren	Stand van zaken betreffende het regionalisatie-proces	Haalbaarheidsstudie voltooid. Bestuurlijke besluitvorming aangehouden tot 2008	Regionale besluitvorming. Lokale besluitvorming in de gemeenteraad. Indeling en inrichting van samenwerkingsverbanden en start uitrol deeltaken binnen de veiligheidsketen.	Verdere implementatie van de taken Proactie-Preventie-Preparatie-Repressie-Nazorg-Rambestrijding.	Ontvlechting van de gemeentelijke brandweertaken voltooid.		

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Openbare orde en veiligheid	167	289	286	388	378	378	378
B	Brandweer en rampen-bestrijding	982	880	886	997	1.019	1.022	1.010
Totaal programmakosten		1.149	1.169	1.172	1.385	1.396	1.400	1.387
BATEN								
	Specificatie baten							
A	Openbare orde en veiligheid	8-	9-	9-	7-	7-	7-	7-
B	Brandweer en rampen-bestrijding	68-	36-	36-	18-	18-	18-	18-
Totaal baten		76-	45-	45-	25-	25-	25-	25-
SALDO								
	Specificatie baten							
A	Openbare orde en veiligheid	159	280	277	381	370	370	370
B	Brandweer en rampen-bestrijding	914	844	850	980	1.001	1.004	992
Saldo programma		1.073	1.124	1.128	1.360	1.371	1.375	1.362
	Mutaties reserves n.v.t.							
Saldo na bestemming		1.073	1.124	1.128	1.360	1.371	1.375	1.362

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

- A. De uitbreiding met een extra Buitengewoon opsporingsambtenaar leidt tot een stijging in het aantal uren dat aan de APV wordt besteed. De kosten voor Openbare Orde en veiligheid stijgen hiermee.
- B. Geen wijzigingen > € 50.000

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

- A. Geen wijzigingen > € 50.000
- B. Geen wijzigingen > € 50.000

PROGRAMMA: GRONDONTWIKKELING

12

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

- A. Grondontwikkeling W4
- B. Grondontwikkeling Centrumplan
- C. Grondontwikkeling overige projecten

12 A. Grondontwikkeling W4

Inleiding

Grondontwikkeling voor W4 vindt plaats binnen de W4-samenwerking. De gemeente heeft voor deze samenwerking een contract met vijf andere overheden namelijk RWS, VROM, Provincie Zuid-Holland, Leiden en Zoeterwoude. Leiderdorp verplicht zich tot de betaling van € 18 miljoen aan RWS voor het aanleggen van een verdiepte rijksweg. De leefbaarheid in de directe omgeving zal door de verdiepte weg aanmerkelijk verbeteren.

Bestaand beleid

- Masterplan W4
- Stedenbouwkundig plan 2002
- DSO Vierzicht, 't Heerlijk Recht, Bospoort, Mauritskwartier en Plantage

Wat willen we bereiken?

De leefbaarheid verbetert van de zone rondom de rijksweg. De gemeente krijgt inkomsten uit de verkoop van kavels. Er is meer werkgelegenheid door de bouwactiviteiten en toevoeging van nieuwe functies en kantoren. De keerzijde hiervan is dat er meer verkeer en meer overlast door de bouwactiviteiten te verwachten zijn.

Wat gaan we ervoor doen?

Door grond te ontwikkelen wil de gemeente de benodigde € 18 miljoen voor RWS bij elkaar krijgen. Grondontwikkeling betekent het tot ontwikkeling brengen van verschillende gebieden, het creëren van water, groen en wegen, en het verkopen van de uitgeefbare grond.

Doordat de Raad van State op 26 juli 2007 het Tracébesluit heeft vernietigd, wordt het W4-project vertraagd. Het is onduidelijk hoeveel vertraging hierdoor zal optreden, maar gerekend moet worden op minimaal een jaar en maximaal vijf jaar. Onderstaande deelprojecten hebben te maken met deze vertraging:

- Vaststelling Bestemmingsplan W4
- Realisatie Fase 3 Mauritskwartier
- Kavels 1 en 5 Vierzicht
- Realisatie bedrijfsterreinen zwembadlocatie
- Realisatie Brede School
- Realisatie Weteringpark, onder meer ijsbaan, toegangsweg en fietsbrug
- Bospoort IKEA

De gemeente heeft Rijkswaterstaat aansprakelijk gesteld om de kosten te verhalen.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
W4: Ontwikkeling Mauritskwartier Kalkpolder fase 3	Opleveren bouwrijpe grond		Uitvoering	oplevering			
W4: Ontwikkeling Vierzicht, Overige ontwikkelingen	Opleveren bouwrijpe grond		Uitvoering	Uitvoering en oplevering			
W4: Ontwikkeling Bospoort, Overige kavels	Opleveren bouwrijpe grond			Uitvoering en oplevering			
W4: Ontwikkeling Bospoort, Ikea kavels	Opleveren bouwrijpe grond			Uitvoering en oplevering			
W4: Ontwikkeling Plantage, alle kavels	Opleveren bouwrijpe grond			Voorbereiding en uitvoering	Oplevering		
W4: bijdrage aan RWS realiseren	Netto contantsaldo grondexploitaties exploitatiegebieden					100%	

12 B. Grondontwikkeling Centrumplan

Inleiding

Leiderdorp wil een dorp zijn en blijven waarin het prettig wonen is voor jong en oud. Uit een in 2001 gehouden maatschappelijke discussie bleek echter dat een kloppend hart wordt gemist in Leiderdorp. In 2001 heeft de raad het Masterplan Centrumplan vastgesteld. Dit Masterplan omvat een aantal projecten in het centrum die moeten leiden tot een prettig leefklimaat in het centrum.

Bestaand beleid

- Toekomstvisie Leiderdorp 2015
- Masterplan Centrumplan, 2001

Wat willen we bereiken?

Het centrum van Leiderdorp is een kloppend hart, waar veel activiteiten plaatsvinden. Santhorst en Winkelhof zijn hierbij de twee polen, die met elkaar worden verbonden door een promenade voor voetgangers en fietsers en om te verblijven. Het centrum moet meer uitstraling krijgen.

Wat gaan we ervoor doen?

Een deel van het Centrumplan is al gerealiseerd. De vier woontorens zijn al in gebruik genomen en het sociaal cultureel centrum wordt eind 2008 opgeleverd. Het sluitstuk voor het Centrumplan moet echter nog worden uitgevoerd. De Winkelhof wordt uitgebreid en het Centrumplein wordt gerealiseerd. Hiervoor moet het gemeentehuis wijken. In 2008 is al besloten tot nieuwbouw op een locatie aan de Willem-Alexanderlaan. De nieuwe locatie kunnen we waarschijnlijk nog niet betrekken als we het huidige gemeentehuis uit moeten, reden waarom ook een beslissing over tijdelijke huisvesting zal moeten worden genomen.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Exploitatie afronden project-opdracht gestelde doelen.							
Centrumplan: Centrumplein	Opleveren bouwrijpe grond (gemeentehuis)	Besluitvorming ontwerp	Ontwikkeling plannen	RO-procedures	Start bouw	Oplevering	
Centrumplan: SCC + herinrichting Santhorst	Oplevering	Start bouw SCC	Oplevering SCC	Inrichting omgeving			
Centrumplan: Meas/Rosarium	Opleveren woningen	Rand-voorwaarden	RO-procedure	Bouw	Oplevering		
Centrumplan: Wozoco Dillenburg	Opleveren bouwrijpe grond	RO-procedure	Sloop Muzenhof	Bouw	Oplevering		
Centrumplan: Sjelter	Opleveren bouwrijpe grond	RO-procedure	Bouw	Oplevering			
Centrumplan: Gemeentehuis	Opleveren gemeentehuis		PVE/aanbesteding	RO-procedure	Bouw	Bouw	Oplevering GH

12 C. Grondontwikkeling overige projecten

Inleiding

De gemeente werkt in principe mee aan planontwikkelingen als dit gunstig is voor de ruimtelijke kwaliteit van Leiderdorp, of als er een reden is voor volkshuisvesting, op economisch of op financieel gebied. Daarnaast moeten de planontwikkelingen passen binnen de kaders zoals die door de raad vastgesteld zijn of nog worden vastgesteld.

Bestaand beleid

- Toekomstvisie *Leiderdorp 2015*
- Regionale structuurvisie *Groenflanken*

Wat gaan we ervoor doen?

De gemeente verleent in de komende jaren medewerking aan de onder smartdoelen vermelde projecten.

Wat willen we bereiken?

Leiderdorp heeft een prettig woonklimaat.

Smartdoelen

doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Driegatenbrug	Opleveren grond / woningen	Woningen opgeleverd	Afronding openbaar gebied				
Touwbaan/Lijnbaan	Opleveren bouwrijpe grond	01/Oct/07	Aanleg weg				
Schansen en Dreven	Opleveren woningen en woonrijp maken		Oplevering 36 woningen en woonrijp maken	Oplevering 106 woningen en woonrijp maken			
Boterhuispolder		Varianten onderzoek	Besluitvorming	RO-procedure	Uitvoering		
Achthovenerpolder							

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Grondontwikkeling W4	16.613	28.664	28.664	30.246	15.210	-	-
B	Grondontwikkeling Centrumplan	-	4.629	3.202	3.434	5.514	749	69
C	Grondontwikkeling overige projecten	6.980	1.350-	77	469	6.763	1.355	20.016
Totaal programmakosten		23.593	31.943	31.943	34.149	27.487	2.104	20.085
Baten								
	Specificatie baten							
A	Grondontwikkeling W4	16.613-	55.656-	55.656-	24.596-	19.881-	-	-
B	Grondontwikkeling Centrumplan	-	5.854-	3.531-	3.849-	6.303-	106-	1.621-
C	Grondontwikkeling overige projecten	5.685-	2.323	-	1.694-	2.195-	1.342-	1.254-
Totaal baten		22.298-	59.188-	59.188-	30.139-	28.378-	1.448-	2.874-
SALDO								
	Specificatie baten							
A	Grondontwikkeling W4	-	26.992-	26.992-	5.650	4.671-	-	-
B	Grondontwikkeling Centrumplan	-	1.225-	329-	415-	789-	644	1.552-
C	Grondontwikkeling overige projecten	1.295	972	77	1.225-	4.569	13	18.763
Saldo programma		1.295	27.244-	27.244-	4.010	891-	656	17.211
	Mutaties reserves							
1	Algemene reserve grondverkoop, vrij besteedbaar	677	329-	329-	507-	933-	470	1.690-
2	Algemene reserve ontwikkelingsbedrijf	100	-	-	-	-	-	-
3	Reserve W4	1.707	27.173-	27.173-	4.471	43-	89	18.792
Saldo na bestemming		1.189-	257	257	47	85	97	109

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Algemeen

de kosten en opbrengsten zijn conform de GIG voorjaar 2008 verwerkt in de begroting. Zodra er een bijstelling komt op deze GIG wordt dit via een begrotingswijziging in de begroting verwerkt.

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

- Voor 2009 staat het afsluiten van het laatste deel van vierzicht, enkele deelgebieden van mauritskwartier en kastanjelaan begroot.
- Voor 2009 staat het afsluiten van buitenruimte Santhorst en Sjelter begroot.
- Het afsluiten van de investeringsprojecten vindt plaats via dit subprogramma, voor 2009 zijn dit reconstructie Persant snoepweg, bestemmingsplan/onderzoeken en bovenwijkse voorzieningen W4.
Via dit programma vindt tevens de rentetoerekening aan de algemene reserve grondbedrijf en de reserve W4 plaats.

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

- De diverse onderdelen van de W4 hebben hun einddatum in 2010. Vandaar dat vanaf 2011 geen kosten en opbrengsten meer zijn opgenomen.
- Voor 2010 staat het afsluiten van Meas-Rosarium en Ommedijk begroot, voor 2011 parkpromenade-Torens Vesteda, voor 2012 tenslotte het centrumplein.
- In 2012 is de betaling van de 18 miljoen aan het rijk opgenomen. Naar aanleiding van het schrijven van rijks-waterstaat is deze betalingsverplichting verschoven naar 2012. Het te betalen bedrag is door indexatie opgelopen naar 19,8 miljoen euro.

In dit programma worden de volgende prestatiegebieden behandeld:

A. Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

Algemene Dekkingsmiddelen is een verplicht voorgeschreven hoofdstuk binnen de begroting volgens het besluit Begroting & Verantwoording (BBV).

Dit hoofdstuk bevat een uiteenzetting van de financiering van de voorzieningenniveau's van de gemeente Leiderdorp zoals dat in de 12 programma's is uiteengezet.

Bestaand beleid

- Nota reserves en voorzieningen (2008)
- Treasurystatuut (2004)
- Legesverordeningen 2008 (2007)
- Verordening 212 (2007)

Wat gaan we ervoor doen?

We nemen in de begroting een duidelijk overzicht mee van de incidentele inkomsten en uitgaven. Hierdoor wordt helder in beeld gebracht hoe de verhouding tussen structurele uitgaven en inkomsten is.

Wat willen we bereiken?

De gemeente streeft naar een structureel sluitende begroting. Hierbij worden structurele uitgaven gedekt door structurele opbrengsten. Eenmalige opbrengsten kunnen worden ingezet voor incidentele uitgaven. Daarnaast wordt er naar gestreefd de weerstandscapaciteit van de gemeente te verbeteren.

Eind 2008 wordt het treasurystatuut herzien, waarbij gekeken wordt of de opgenomen regelgeving nog actueel is en of de intern opgestelde regels nog actueel en wenselijk is.

De weerstandscapaciteit bestaat naast het weerstandsvermogen ook uit risico-omvang. De risico's worden steeds in de gaten gehouden, in de voor- en najaarsnota wordt de paragraaf weerstandsvermogen continu geactualiseerd.

Smartdoelen

Doel	meetpunt	werk 2007	plan 2008	plan 2009	plan 2010	plan 2011	plan 2012
Gezonde financiële op lange termijn	Een sluitende begroting met betrekking tot de structurele posten		ja	ja	ja	ja	ja

Wat mag het kosten?

LASTEN x € 1.000		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2008 na wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
	Specificatie programmakosten							
A	Lokale heffingen	94	54	54	98	98	98	98
B	Algemene uitkering	-	-	-	-	-	-	-
C	Onvoorzien	0-	90	54	94	94	94	94
D	Dividend	10	10	10	13	13	13	13
E	Financieringsfunctie	1.796	2.219	2.219	3.362	3.348	2.908	2.815
F	Overig	3-	-	-	-	-	-	-
Totaal programmakosten		1.898	2.373	2.337	3.566	3.552	3.112	3.020
Baten								
	Specificatie baten							
A	Lokale heffingen	4.522-	4.686-	4.624-	4.857-	4.915-	4.973-	5.042-
B	Algemene uitkering	19.302-	20.361-	20.601-	22.202-	22.051-	21.956-	21.986-
C	Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-
D	Dividend	3.110-	1.350-	1.717-	2.370-	2.020-	2.020-	2.020-
E	Financieringsfunctie	2.692-	3.441-	3.441-	4.267-	3.476-	3.317-	3.262-
F	Overig	10	67-	-	-	-	-	-
Totaal baten		29.616-	29.906-	30.383-	33.696-	32.462-	32.266-	32.310-
SALDO								
	Specificatie baten							
A	Lokale heffingen	4.428-	4.633-	4.570-	4.760-	4.818-	4.876-	4.945-
B	Algemene uitkering	19.302-	20.361-	20.601-	22.202-	22.051-	21.956-	21.986-
C	Onvoorzien	0-	90	54	94	94	94	94
D	Dividend	3.100-	1.340-	1.707-	2.357-	2.007-	2.007-	2.007-
E	Financieringsfunctie	896-	1.222-	1.222-	905-	128-	409-	446-
F	Overig	8	67-	-	-	-	-	-
Saldo programma		27.719-	27.533-	28.046-	30.130-	28.910-	29.154-	29.290-
	Mutaties reserves							
1	Algemene reserve, vrij besteedbaar	790-	370-	370-	281-	52-	-	-
2	Algemene reserve, geoormerkt	-	-	-	-	-	-	-
3	Reserve BTW compensatiefonds	100	100	100	50	-	-	-
Saldo na bestemming		27.029-	27.263-	27.776-	29.899-	28.858-	29.154-	29.290-

Hieronder worden verschillen > € 50.000 verklaard

Analyse 2009 ten opzichte van 2008 (na wijziging)

- A. De verschillende belastingen/heffingen geïndexeerd met 4,28 % conform de uitgangspunten van de begroting, daarnaast is rekening gehouden met areaaluitbreiding.
- B. De te verwachten inkomsten van de algemene uitkering zijn opgenomen conform de meicirculaire 2008.
- C. Geen wijzigingen > € 50.000
- D. Doordat de dividendopbrengsten de laatste jaren blijven stijgen is bij de kadernota 2009 besloten om de geraamde dividendopbrengsten van NUON structureel met € 300.000 te verhogen. Tevens wordt er in 2009 een eenmalig extra dividend uitgekeerd van € 350.000 door de BNG.

- E. De rentelasten worden de komende jaren met name bepaald door het aantrekken van langlopende geldleningen. Dit ontstaat voornamelijk door de investeringen in de grondexploitatie.
- F. Geen wijzigingen > € 50.000

Analyse 2009 ten opzichte van 2010/2011/2012

- A. In de komende jaren worden er woonwijken opgeleverd waardoor de verwachte OZB-inkomsten stijgen.
- B. De te verwachten inkomsten van de algemene uitkering zijn opgenomen conform de meicirculaire 2008.
- C. Geen wijzigingen > € 50.000
- D. Geen wijzigingen > € 50.000
- E. De rentelasten worden de komende jaren met name bepaald door het aantrekken van langlopende geldleningen. Dit ontstaat voornamelijk door de investeringen in de grondexploitatie.
- F. Geen wijzigingen > € 50.000

Deel 1 Beleidsbegroting

Paragrafen

In dit deel worden de volgende paragrafen behandeld:

Paragraaf 1, Weerstandsvermogen

Paragraaf 2, Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf 3, Bedrijfsvoering

Paragraaf 4, Verbonden partijen

Paragraaf 5, Grondbeleid

Paragraaf 6, Financiering

Paragraaf 7, Lokale heffingen

Paragraaf 8, Milieu

A. Weerstandsvermogen

Inleiding

De risico's zijn per organisatieonderdeel en naar risicothema's geïnventariseerd. Op basis van de gesignaleerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De simulatie houdt rekening met de kans dat een risico optreedt en de mate waarin deze risico's op hetzelfde moment plaats zouden kunnen vinden.

Per definitie zijn de risico's waarvoor weerstandsvermogen moet worden aangehouden niet goed meetbaar, omdat voor voorzienbare en redelijk kwantificeerbare risico's een voorziening wordt gevormd c.q. gevormd moet worden. Om toch tot een kwantificering te kunnen komen, zijn waar mogelijk de bepalende factoren voor een schatting van de kans van optreden en de impact van het risico geïdentificeerd. Zoveel mogelijk is de (gemiddelde) omvang van de bij het risico betrokken exploitatiekosten en/of investeringsbedragen meegenomen bij de (subjectieve) bepaling van de kans en het effect. Daarbij wordt ook bekeken of de risico's –als die zich voordoen– een incidenteel of een structureel karakter hebben.

Bestaand beleid (nota's e.d.)

- Nota weerstandsvermogen (2004); wordt in 2008 herzien

Uitkomsten

De geïnventariseerde risico's zijn gekwantificeerd voor een maximum bedrag van in totaal € 23,2 miljoen. Hiervan heeft ca € 7,5 miljoen een structureel karakter en € 15,7 miljoen

incidenteel. Hieronder zijn de 10 risico's opgenomen die het hoogste aandeel hebben in de risico-omvang (de risico's met de hoogste risicoscore). Deze score wordt berekend op basis van de kans dat het risico zich voordoet en het financiële gevolg dat een risico met zich meedraagt.

Risico	Opmerking	Kans	Gevolg	Risicoscore	Involed op simulatie
De restant grondwaarde van de Munnikenpolder staat als investering open in de jaarrekening, wat leidt tot financieel risico.	Momenteel wordt de optie van een groundbank onderzocht.	4	5	20	10.13 %
Plantage: Bij het vertragen van het tempo lijdt gemeente renteverlies. De problematiek met de verplaatsing van het tennispark wat leidt tot het risico van additionele vertraging en mogelijk directe kosten/opbrengstenderving		5	5	25	8.48 %
Mogelijk bouw van de Brede School Oude Dorp op een andere locatie wat leidt tot afboeken van een deel van de kosten van de voorbereiding aan de Ericalaan, aangezien hier geen investering uit voortvloeit.		4	5	20	5.42 %
Verloren gaan van gebouw wat leidt tot onvoldoende tijd tot herbouw + kosten tijdelijke huisvesting		2	5	10	4.31 %
Lagere algemene uitkering gemeentefonds door wijziging in herverdelingsmaatstaven en/of bezuinigingen van het Rijk.		5	4	20	4.31 %
Krapte op de arbeidsmarkt wat leidt tot weglouprisco en inhuur via dure bureau's.		5	4	20	4.29 %
Momenteel wordt aan nutsbedrijven (OASEN en NUON) precario in rekening gebracht. Het rijk heeft plannen om de mogelijkheid van heffen van precario af te schaffen per 1/1/2010 wat leidt tot inkomstenderving		5	4	20	4.09 %
Wachtgeldrisico bij ambtenaren die moeten worden ontslagen.		4	4	16	3.28 %
De risico's die voortvloeien uit de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning hebben financiële gevolgen voor de gemeente.	De financiële risico's bevinden zich: a) toename van hulp bij het huishouden wordt niet gedekt door de Rijksuitkering; b) kans op nieuwe aanbesteding is aanwezig met hogere lasten; c) tegenvallende resultaten bij eigen bijdrage; d) toereikendheid van het structurele uitvoeringsbudget WMO dat vanuit het rijk overkomt; e) de bundeling van de middelen voor preventief jeugdbeleid in een doeluitkering jeugd en gezin dekken niet de uitgaven bij prestatievelid 2.	5	4	20	3.01 %
Gemeente heeft beperkt grip op de besluitvorming binnen de verbonden partijen wat voor de gemeente kan leiden tot onbeheersbare kosten.	In die zin is de gemeente gebonden aan de besluiten, hetgeen o.a. een financieel risico vormt.	4	4	16	2.95 %
Totaal 10 grote risico's	€ 7.595 .000				
Overige risico's (69 stuks)	€ 15.634.511				
Totaal alle risico's	€ 23.229.511				

Risicoverdeling per programma	bedrag x € 1.000	aantal risico's
Prg 1 Zorg en Welzijn	1.175	6
Prg 2 Jeugd en Onderwijs	1.213	4
Prg 3 Werk en Inkomen	470	7
Prg 4 Kunst en Cultuur	-	0
Prg 5 Sport en Spel	200	2
Prg 6 Verkeer en Water	430	3
Prg 7 Reiniging	10	1
Prg 8 Wonen en Ondernemen	150	2
Prg 9 Groen	100	1
Prd 10 Bestuur en Burgerzaken	6.027	19
Prg 11 Openbare orde en Veiligheid	2.553	6
Prg 12 Grondontwikkeling	7.320	17
Algemene dekkingsmiddelen niet in te delen (kostenplaatsen)	2.932 650	8 3
	23.230	79
programma 12 Grondontwikkeling		
W4-risico's	6.620	14
overige programma 12	700	3
	7.320	17

Op basis van alle ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 23,2 miljoen, zie tabel) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang plaatsvinden. De onderstaande figuur en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.

Resultaten van de risicosimulatie

Kans op voldoende weerstandscapaciteit

Perc.	Bedrag (€)
5%	3.526.521
10%	3.861.625
15%	4.114.869
20%	4.320.583
25%	4.489.484
30%	4.644.278
35%	4.795.865
40%	4.942.589
45%	5.081.054
50%	5.214.079
55%	5.353.472
60%	5.506.662
65%	5.655.326
70%	5.811.873
75%	5.978.117
80%	6.166.018
85%	6.394.323
90%	6.705.962
95%	7.156.027

De gemeente hanteert een zekerheid van 90 % als uitgangspunt om de omvang van de risico's te kunnen bepalen. Uit de tabel en de bijbehorende grafiek blijkt dat het 90% zeker is dat alle risico's in een jaar kunnen worden afgedekt met € 6,7 miljoen.

Dit is gebaseerd op volledige risicofinanciering.

Het benodigde vermogen om de risico's af te dekken (bij een zekerheidspercentage van 90) is gestegen ten opzichte van de jaarrekening 2007 (€ 6,4 miljoen).

De grootste risico's die zijn gemuteerd:

- Risico van afschaffen precariobelasting op kabels en leidingen opnieuw opgenomen, wordt mogelijk per 1 januari 2010 afgeschaft.
- Daling van het risico bij Vierzicht als gevolg van latere afname kavels.
- Wegvallen van het risico afschaffen toeristenbelasting.
- Risico van letselschade bij speeltuinen wordt hoger ingeschat.

Weerstandscapaciteit

Voor de weerstandscapaciteit gaan we voor de activa en staat van reserves en voorzieningen per 31/12/2007. De aanwezige weerstandscapaciteit is exclusief stille reserves zoals gebouwen en aandelen van de gemeente berekend. De capaciteit per 1/1/2008 is berekend op € 8,0 miljoen. Hiervan is direct beschikbaar € 3,9 miljoen. Daarnaast is er sprake van "stille" reserves zoals gebouwen (50 % van het verschil tussen de verzekerde en boekwaarde) en aandelen (50 % van het verschil tussen de boekwaarde en de intrinsieke waarde). De stille reserves bedragen ca. € 30 miljoen.

Beschikbaarheid

Belangrijk is het gegeven of weerstandscapaciteit direct beschikbaar is. Direct beschikbaar is € 3,9 miljoen, daarnaast kan € 4,0 miljoen van bestemmingsreserves na democratische besluitvorming worden omgezet naar direct beschikbare.

Ratio weerstandsvermogen

De beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit is als volgt in een ratio uit te drukken:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio is voor de gemeente (exclusief de stille reserves als beschikbare weerstandscapaciteit): $8,0 / 6,7 = 1,19$. De ratio heeft het predikaat voldoende.

A Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Leiderdorp heeft een oppervlakte van 1.215 hectare. In deze ruimte vinden allerlei activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig voor de infrastructuur en voorzieningen. In Leiderdorp bestaan deze kapitaalgoederen uit wegen, riolering, water, groen, openbare verlichting, civieltechnische kunstwerken en gebouwen. De beoogde kwaliteit van deze kapitaalgoederen bepaalt de intensiviteit en zo de (jaarlijkse) kosten van onderhoud. Voor het grootste deel van het openbaar gebied, de woonomgeving, is het zogenaamde standaardniveau van toepassing. Bij enkele moderne woonwijken, zoals Buitenhof en Voorhof, wordt standaardplus nagestreefd. Ook is op sommige wegen en representatieve locaties zoals Winkelhof een hoger onderhoudsniveau wenselijk. Voor de areaaluitbreidingen ten gevolge van de diverse bouwontwikkelingen is een overdrachtsdocument ontwikkeld dat in 2007 in gebruik is genomen. Eind 2006 heeft de gemeenteraad de nota "Naar een planmatig beheer" vastgesteld. Voor het opstellen van de nota heeft een volledige inspectie plaatsgevonden van de buitenruimte en zijn voorstellen gedaan om de budgetten te verhogen. Vanaf 2007 wordt gewerkt met de vernieuwde opzet en verhoogde budgetten.

Bestaand beleid

- Bedrijfsplan UOR/BBOR (1998)
- Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (1998)
- Groenstructuurplan Leiderdorp (2000)
- Groene kwaliteit in Leiderdorp (2003)
- Beleidsplan openbare verlichting (2004)
- Baggeren (1998)
- Meerjaren asfalt/belijningen onderhoudscontract (2003)
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2006-2010 (2005)
- Naar planmatig beheer (2006)

Wegen

Gewenst kwaliteitsniveau:

Het beleidsprofiel R(eferentie) waar de inhaalslag op gebaseerd is, is de basiskwaliteit. Het betreft een landelijk gemiddelde kwaliteit, waarbij gangbaar onderhoud wordt uitgevoerd conform CROW-normen. De onderhoudsmaatregelen worden voorgesteld op basis van tweejaarlijkse inspecties. Deze inspecties worden getoetst aan de CROW normen en planmatig per wegvak uitgevoerd.

Voor een aantal wegen en pleinen wordt het kwaliteitsniveau standaardplus (bijvoorbeeld Voorhof) of bijzonder (bijvoorbeeld het centrumplein) nagestreefd. Ook de mate van onderhoud is hieraan gekoppeld in termen van intensief of extensief. Dit niveau ligt hoger dan het landelijke gemiddelde.

Met de Raamovereenkomst Onderhoud Asfaltverhardingen als basiscontract wordt aan diverse asfaltwegen groot onderhoud gepleegd. Het programma voor de asfaltwerken en de belijningen wordt net als dat voor elementverharding jaarlijks opgesteld.

Voor de doorgaande wegen wordt voor belijning thermoplastisch of slijtvast materiaal toegepast hetgeen weliswaar duurder is in aanleg, maar wel veel langer meegaat. Voor belijningen die niet worden overreden is gekozen voor de veel goedkopere traditionele verfbelijning.

Financiële consequenties

Dotatie in voorziening wegen uit programma 6 Verkeer en Water	
	begroot 2009
Exploitatietlast wegen (exclusief dotatie in voorziening)	341
Kapitaallasten	1.066
Voorziening wegen	
saldo 1-1-2009	-1.497
onttrekking	1.667
dotatie	994-
saldo 31-12-2009	824-

Gewenst kwaliteitsniveau:

Voor het verwijderen van afvalwater is riolering een onmisbare voorziening. Aanleg en beheer van riolering is een gemeentelijke taak die zijn wettelijke basis vindt in artikel 10.33 van de Wet milieubeheer. In het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) is weergegeven hoe de gemeente Leiderdorp het onderhoud van de riolering (inzamelen en transporteren) in de planperiode vorm wil gaan doen. Het GRP heeft betrekking op de periode 2006-2010.

Om het afvalwater te kunnen inzamelen en transporteren, moeten de buizen, putten, enzovoort in goede staat zijn. Voor de objecten waaruit de buitenriolering onder vrijverval bestaat, zijn hiervoor in het normblad 'Buitenriolering –

Onderzoek en toestandsbeoordeling van objecten'- NEN-3398:2004 (voorheen NPR 3398), referentie 1, richtlijnen opgenomen.

Het rioleringsysteem in Leiderdorp vertegenwoordigt samen met de overige 'harde' infrastructuur een zeer aanzienlijk kapitaal. Burgers verlangen van de overheid dat deze voorzieningen doelmatig en tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten in stand worden gehouden. Daarnaast maakt de riolering deel uit van het grotere (afvalwater)systeem in het stedelijke gebied.

Omdat riolering voor 99 % aan ons gezichtsveld is onttrokken, is het niet eenvoudig de kwaliteit eenduidig en toetsbaar vast te leggen. De stichting RIONED heeft hiervoor een hulpmiddel ontwikkeld: de systematiek van doelen, functionele eisen en maatstaven in de Leidraad Riolering. Deze systematiek is beschreven en toegepast in het GRP. Door jaarlijkse reiniging van het rioolstelsel gevolgd door video-inspecties wordt de kwaliteit van het stelsel gecontroleerd.

Belangrijk aspect in de kwaliteitszorg van de riolering is het voorkomen van wateroverlast. Gevolgen van het niet goed functioneren van riolering bij de inzameling van het water zijn direct zichtbaar en vormen bij extreme buien de nodige overlast voor burgers en bedrijven.

Om wateroverlast tijdens regen zoveel mogelijk te voorkomen, moet de riolering voldoende afvoercapaciteit hebben.

Onder wateroverlast wordt in dit geval 'water op straat' verstaan: riolen, putten en kolken die geheel gevuld zijn (de afvoer is kleiner dan de aanvoer), waardoor het regenwater op de stoep of straat valt en met vertraging wordt afgevoerd. Daarnaast kunnen zich situaties voordoen, waarbij het mengsel van huishoudelijk afvalwater en regenwater uit de riolen treedt via kolken en putdeksels. Ten slotte kan wateroverlast ontstaan door verstopte kolken. Het voorkomen van wateroverlast is een belangrijk kwaliteitsaspect van de riolering. Bij wijken waar zich problemen voordoen met wateroverlast worden maatregelen genomen.

In overleg met het Hoogheemraadschap van Rijnland vinden activiteiten plaats om de waterkwaliteit te verbeteren.

Het gaat om projecten als:

- het vergroten van berging voor de tijdelijke opslag van rioolwater in het rioolstelsel, ten behoeve van overstortsanering (4 stuks) door de realisatie van een bergbezinkbassin (BBB) op de hoek van de Van Diepeningenlaan en de Persant Snoepweg en een bergbezinkleiding in de wijk De Schansen.
- het opheffen van ongezuiverde lozingen van huishoudens of bedrijven.
- onderzoek naar wateroverlast op straat.

Door de realisatie van het BBB is de bergingscapaciteit van het rioolstelsel sterk vergroot. Overstorten op oppervlaktewateren zullen zich minder vaak gaan voordoen. Voorzover zich een overstort uit het BBB zich voordoet, zal door het bezinkeffect de concentratie van vuil zeer laag zijn. Het rioolstelsel voldoet met

deze systemen aan de eisen die door het Hoogheemraadschap zijn opgelegd en vastgesteld in het GRP.

Met de aanleg van riolering in het Jaagpad, parallel aan de Hoofdstraat, is aan de ongezuiverde lozingen van afvalwater in de Oude Rijn een einde gekomen. De gemeente kent nog drie ongezuiverde lozingen. Twee daarvan dienen nog te worden voorzien van een aansluiting. De derde is niet aansluitplichtig. In samenwerking met Rijnland en de eigenaar zal worden gezocht naar een oplossing.

In totaal worden 68 percelen aangesloten op de (druk)riolering en wordt 1 perceel aangesloten op een IBA.

Het onderhoud van de riolering wordt volledig gefinancierd door het rioolrecht. Het rioolrecht was in 2005 in de gemeente Leiderdorp de op één na laagste van de provincie Zuid-Holland (alleen Rijswijk is lager), voor 2007 was dit al verhoogd naar € 0,49 per m³. In 2008 volgt weer een verhoging van 17 % + indexatie van 1,5%.

Financiële consequenties

Kapitaalslasten riolering in programma 6 Verkeer en Water	
Het verschil tussen baten en lasten (na correctie BTW en overhead) van riolering wordt jaarlijks verrekend met de bestemmingsreserve riolering	
	begroot 2009
Kapitaallasten riolering	343
Exploitatielast riolering (exclusief kapitaallasten)	1.410
Bestemmingsreserve egalisatie riolering	
saldo 1-1-2009 (reserve)	1.317-
onttrekking	-
dotatie	159-
saldo 31-12-2009	1.477-

Water

Gewenst kwaliteitsniveau:

Onder de term water vallen onder andere baggeren en oeverbescherming.

Baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd in samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland. De gemeente voert de werkzaamheden uit volgens het baggerplan op basis van en gefinancierd door het budget van het Planmatig Beheer. In de wijken Binnenhof en Voorhof wordt in 2007 gebaggerd. De watergangen voldoen daarmee weer aan de door het waterschap gestelde eisen voor doorstroming en waterafvoer en kwaliteit.

Oeverbescherming wordt regulier uitgevoerd als beschoeiing. Het hout dat daarvoor wordt gebruikt heeft het FSC (Forest Stewardship Council) kwaliteitskeurmerk. Er zijn geen landelijke normen beschikbaar. De gemeente zal zelf het kwaliteitsniveau van de oeverbescherming bepalen.

Daar waar mogelijk zal in overleg met Rijnland in plaats van beschoeiing gekozen worden voor natuurvriendelijke oevers. De kwaliteit die nagestreefd wordt, staat beschreven in het Groenstructuurplan en wordt uitgewerkt in samenspraak met het waterschap en de groenbelangen organisaties.

De bestrijding van wateroverlast op straat valt niet onder dit kapitaalgoed. De maatregelen die in dit verband worden ontwikkeld zijn terug te vinden bij het kapitaalgoed Riolering.

Financiële consequenties

Dotatie in voorziening waterwegen uit programma 6 Verkeer en Water	
	begroot 2009
Exploitatielast waterwegen (exclusief dotatie in voorziening)	104
Voorziening waterwegen	
saldo 1-1-2009	658-
onttrekking	259
dotatie	144-
saldo 31-12-2009	543-

Groen

Gewenst kwaliteitsniveau:

Het in eigen beheer nemen van het groenonderhoud in de wijken werpt vruchten af. De wijkteams zijn flexibel inzetbaar en leveren kwalitatief hoogwaardig werk. De toegankelijkheid voor de burger wordt zeer gewaardeerd. Klachten en/of vragen worden soepel opgelost.

Onkruidbeheersing op verharding wordt uitgevoerd volgens de zogenaamde DOB (Duurzaam OnkruidBeheersing) methode. Deze methodiek wordt jaarlijks geëvalueerd.

Voor de beoordeling van de kwaliteit van bomen worden inspectierondes gemaakt. Van belang is om inzicht te krijgen in de boomveiligheid ter voorkoming van (overmatige) stormschade.

Om de natuurwaarden in de Bloemerd te verhogen zijn eindbeelden geformuleerd. Deze eindbeelden liggen vast in een beheerplan. De onderhoudsmaatregelen worden conform het beheerplan uitgevoerd.

Financiële consequenties

Dotatie in voorziening Groenstructuren uit programma 9 Groen	
	begroot 2009
Exploitatielast groen (exclusief dotatie in voorziening)	1.630
Voorziening groenstructuren	
saldo 1-1-2009	420-
onttrekking	162
dotatie	83-
saldo 31-12-2009	340-

Openbare verlichting

Gewenst kwaliteitsniveau:

Het beleidsplan Openbare Verlichting (OV) heeft qua besluitvorming nooit een formele status verkregen. Wel is op basis van dit conceptplan uitvoering gegeven aan het beheer en onderhoud van de openbare verlichting. Gelet op de recente ontwikkelingen op het gebied van energieverbruik en milieu is het formaliseren van een beleidsplan weer in de belangstelling gekomen. In het beleidsplan wordt ook aandacht besteed aan wet- en regelgeving, ontwerp- en realisatie eisen, beeldkwaliteit en de beheersaspecten. De aanbevelingen voor de OV van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV) zijn daarbij het uitgangspunt.

Voor het ontwikkelen van het OV beleidsplan wordt gebruik gemaakt van de uitkomsten van een masterclass. Uiteraard worden milieuaspecten (energiebesparing en vermindering CO2 uitstoot conform het Kyoto verdrag) meegenomen bij het opstellen van het beleidsplan.

In 2007 is een start gemaakt met de inventarisatie van de beheergegevens die belangrijk zijn als onderlegger voor het op te stellen beleid. Besluitvorming in de gemeenteraad over het vaststellen van het OV Beleidsplan staat gepland voor het jaar 2009.

Financiële consequenties

Dotatie in voorziening openbare verlichting uit programma 6 Verkeer en Water	
	begroot 2009
Exploitatielast openbare verlichting (exclusief dotatie in voorziening)	195
Voorziening openbare verlichting	
saldo 1-1-2009	299-
onttrekking	157
dotatie	99-
saldo 31-12-2009	241-

Civieltechnische kunstwerken

Gewenst kwaliteitsniveau:

In 2007 zijn, in drie fasen, in totaal 22 houten bruggen gerenoveerd in De Heemtuin en in de Houtkamp. De Bloemerd en in de wijken Voorhof en Buitenhof zijn bruggen voorzien van nieuwe brugdekken en leun- en regelwerk. Voor de brugdekken wordt een zodanige belastingsklasse gehanteerd dat auto's en lichte vrachtwagens hier overheen kunnen rijden. In de Heemtuin is een lichtere klasse voldoende omdat dit een voetgangersgebied betreft. In 2008 wordt gewerkt aan een planning voor het herstellen dan wel vervangen van de resterende houten bruggen. De oplevering van de resterende werkzaamheden staat gepland voor het jaar 2009.

Alle gebruikte houtsoorten zijn voorzien van het FSC keurmerk.

Financiële consequenties

Dotatie in voorziening onderhoud bruggen (voorheen infrastructurele kunstwerken) uit programma 6 Verkeer en Water	
	begroot 2009
Exploitatielast bruggen (exclusief dotatie in voorziening)	229
Voorziening onderhoud bruggen (infrastructurele kunstw.)	
saldo 1-1-2009	24-
onttrekking	35
dotatie	26-
saldo 31-12-2009	14-

Verkeersregelinstanties

Gewenst kwaliteitsniveau:

De gemeente heeft in totaal 9 verkeersregelinstanties (VRI's) die centraal worden beheerd door een geautomatiseerde verkeersregelcentrale. De instanties werken verkeersafhankelijk dwz. dat ze reageren op aanbod en het verkeer verwerken op basis van een prioriteitenprogramma, bijvoorbeeld voor het openbaar vervoer.

Bij vervanging worden de lampen vervangen door LED lampen. Drie van de negen instanties zijn al aangepast. De LED lampen zijn niet alleen energiezuiniger als gewone lampen, maar zeker ook bedrijfszekerder.

Financiële consequenties

Kapitaallasten riolering in programma 6 Verkeer en Water	
	begroot 2009
Kapitaallasten Verkeersregelinstanties	105
Exploitatielast Verkeersregelinstanties (exclusief kapitaallasten)	94

Gebouwen

Gewenst kwaliteitsniveau:

Onderhoud van de gemeentelijke gebouwen, waaronder het groot onderhoud aan de openbare- en bijzondere schoolgebouwen, is gesystematiseerd binnen het onderhoudsprogramma Planon. Medewerkers van de gemeente bekijken vervolgens de in het programma aangegeven onderhoudswerkzaamheden en beoordelen of deze werkzaamheden daadwerkelijk nodig zijn. Eens in de drie jaar worden de gebouwen bouwkundig geïnspecteerd. De nieuwe gegevens worden in het programma Planon verwerkt en dienen als basis voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.

De onderhoudsniveau's kunnen per gebouw verschillen omdat rekening wordt gehouden met eventuele toekomstplannen van het betreffende gebouw.

In het kader van nieuwe wet- en regelgeving zijn schoolgebouwen in 2007 voorzien van brandmeldinstallaties en zijn kleuterlokalen voorzien van vluchtwegen. De gebouwen voldoen daarmee aan de gebruikerseisen van de brandweer. De ARBO eisen worden vertaald in een RIE (Risico Inventarisatie en Evaluatie) om de noodzaak voor het aanbrengen van valbeveiligingen op daken van alle gemeentelijke gebouwen in beeld te

brengen. De besturen van de scholen voeren het benodigde onderhoud zelf uit op basis van meerjarenplanning van Planon. Het bestrijden van legionella is en blijft een verantwoordelijkheid van de gemeente.

Een keer per jaar worden de verzoeken van de schoolbesturen voor de huisvestingvoorzieningen beoordeeld. Door de afdeling Gemeentewerken wordt advies gegeven aan Beleid en Projecten over de technische noodzaak van de aanvragen.

Financiële consequenties

Dotatie in voorzieningen verschillende programma's en kostenplaatsen	
	begroot 2009
Kapitaallasten gebouwen	1.477
Exploitatielast gebouwen (exclusief dotatie in voorziening en kapitaallasten)	3.517
Voorziening gemeentelijke gebouwen	
saldo 1-1-2009	722-
onttrekking	672
dotatie	392-
saldo 31-12-2009	442-
Voorziening onderwijsgebouwen	
saldo 1-1-2009	378-
onttrekking	55
dotatie	253-
saldo 31-12-2009	576-
Voorziening accommodaties Sportfondsen Leiderdorp	
saldo 1-1-2009	335-
onttrekking	333
dotatie	256-
saldo 31-12-2009	257-

A. Bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering gaat in feite over h oe de gemeente de programma's realiseert. Zowel de primaire processen, dienstverlening aan burgers, beleids- en bestuurlijke processen, als de ondersteunende processen maken hiervan deel uit. De bedrijfsvoering is zodanig ingericht, dat de programmabegroting, de productenraming en de werkplannen van de ambtelijke organisatie gerealiseerd kunnen worden.

Shared Service Center

Het Shared Service Center is een samenwerkingsverband van de gemeenten Leiden, Oegstgeest, Zoeterwoude en Leiderdorp en moet leiden tot een gezamenlijk gemeenteloket.

Begin 2009 zal de raad een definitieve beslissing – go / no go – nemen over het regionale Shared Service Center. Uitgaande van een positieve beslissing, zou het SSC in 2010 en 2011 vorm moeten krijgen in een organisatie. Hierbij zou efficiënter gewerkt worden, waardoor bezuinigingen mogelijk zijn.

Van onderstaande clusters worden de aandachtspunten voor de komende jaren besproken:

- Control
- Financiën
- Personeel en organisatie
- Informatiebeleid
- Communicatie
- Facilitaire zaken

Control

Het cluster Control – als onderdeel van Planning en Control – bevordert en bewaakt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van alle bedrijfsprocessen binnen de gemeente en de betrouwbaarheid van de informatie die deze processen opleveren. Het uitvoeren van onderzoeken en controles vormt de hoofdmoot van de activiteiten van het cluster. Op basis van een interne risicoanalyse worden interne controles uitgevoerd.

Deze controles vinden plaats buiten de lijn en zitten dus niet in het proces zelf. Ze vinden vooral daar plaats, waar extra risico's te verwachten zijn op financieel of juridisch vlak of waar de werkwijze is veranderd.

In het handboek Administratieve organisatie zijn alle procesbeschrijvingen vastgelegd. Control zorgt ervoor dat wijzigingen in het proces in dit handboek worden vastgelegd.

Leiderdorp maakt deel uit van een regionale auditpool, waarin ook de gemeenten Oegstgeest en Voorschoten zitten.

Elk jaar voert iedere deelnemende gemeente twee doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken uit. Deze auditpool verloopt volgens planning.

Financiën

Het cluster Financiën kijkt voor de begroting niet alleen naar de komende vier jaar, maar vooral ook over die horizon heen. In de nota Financiële strategie op weg naar 2012 heeft de afdeling maatregelen vastgelegd, die de gemeente moet nemen om ook in de toekomst financieel gezond te blijven. Vanaf 2012 dreigt namelijk een structureel financieel tekort van 1,3 miljoen euro als de gemeente geen actie onderneemt. Oorzaken voor het te verwachten tekort zijn: de Regionale Investeringsstrategie van Holland Rijnland, mogelijke toename in gemeentelijke huisvestingskosten en kosten voor het activeren van de infrastructuur binnen W4.

Hoewel de gemeente optimaal wil inspelen op nieuwe ontwikkelingen, noodzaken een beperkt budget ons om een rem op de uitgaven te zetten. Dit gebeurt op twee manieren.

Allereerst gaat de gemeente versoberen waar dit mogelijk is. Dit geldt voor alle beleidsvelden.

Daarnaast wordt getemporeerd, oftewel de ambities worden over een langere periode uitgesmeerd.

Juridische zaken

Juridische producten worden binnen de gemeente steeds belangrijker, aangezien de maatschappij in toenemende mate juridiseert. Steeds meer conflicten worden in de rechtszaal uitgevochten. De gemeente investeert daarom in kwalitatief hoogwaardige juridische producten, zoals juridische adviezen, vertegenwoordiging bij bezwaar en beroep en bij behandeling van klachten. Bestaande lokale regelgeving en civielrechtelijke contracten worden doorgelicht op rechtmatigheid, doelgerichtheid en actualiteit.

Juridische zaken maakt elke medewerker binnen de gemeentelijke organisatie bewust van het belang van goed juridisch advies. Zijn de genomen besluiten juridisch zo goed dat de gemeente de zaak niet verliest? Dat is de toets voor de gemeente of zij het goed heeft gedaan.

Personeel en Organisatie

De bezuinigingen hebben ook consequenties voor Personeelszaken. Hoe gaat de gemeente de gestelde doelen realiseren? Wat is hiervoor nodig in termen van personeelsformatie? En welk prijskaartje hangt hieraan? De personele bezetting is een directe afgeleide van de activiteiten uit de programma's. De gemeente probeert bezuinigingen in de formatie zoveel mogelijk op te vangen door natuurlijk verloop, waardoor geen gedwongen ontslagen nodig zijn. Inhuur van derden is nodig om gaten in de formatie op te vangen. De gemeente probeert dit zo goed mogelijk te doen, door hierbij binnen de budgettaire kaders te blijven en volgens de aanbestedingsregels te werken.

Het personeelsbeleid is verder gericht op 'binden en boeien' van haar werknemers. Door opleiding, management-developmenttrajecten wil P&O continuïteit op de afdelingen realiseren. Uiteraard wil P&O een zo goed mogelijke werkomgeving creëren en voldoen aan de ARBO-normen, zodat het werk fatsoenlijk kan worden uitgevoerd en het ziekteverzuim minimaal is.

Informatiebeleid

Informatiebeleid is – net als Planning en Control – erop gericht om informatiestromen zo rechtmatig, doelmatig en doeltreffend mogelijk te stroomlijnen. De juiste inzet van informatie- en communicatietechnologie (ICT) is hierbij essentieel. In het Informatiebeleidsplan 2006 is alles op het gebied van software en hardware vastgesteld. Momenteel volgt implementatie van dit plan, dat loopt tot 2009. Omdat inmiddels een actualisatie van de wetgeving voor de gemeentelijke basisadministraties heeft plaatsgevonden, moet ook het Informatiebeleidsplan hierop aangepast worden.

Communicatie

Hoe profileer je je als totale gemeente naar buiten? Wat is de beeldvorming en hoe breng je een boodschap op de juiste manier voor het voetlicht? De gemeente wil voor allerlei activiteiten en ontwikkelingen breder draagvlak creëren bij burgers en samenwerkende partijen. Hiervoor is een goede externe communicatie van levensbelang. In de afgelopen jaren heeft de gemeente fors geïnvesteerd in externe communicatie. Een aansprekend voorbeeld hiervan is de Leiderdorpse Lente. Het onderhoud van de openbare ruimte heeft hierdoor een gezicht gekregen.

Facilitaire zaken

Facilitaire zaken omvat alle diensten en materialen die de processen moeten ondersteunen. Documentaire informatievoorziening is hiervan een onderdeel. In 2009 wordt het elektronisch archief operationeel. Als eerste stap in het digitaliseren van de workflow is het scannen van documenten. Brieven en vergunningen worden momenteel nog heel fysiek verwerkt. Vanaf 2009 zal de status van documenten digitaal kunnen worden bekeken. Autorisatie zal ook digitaal gaan plaatsvinden. Uiteindelijk zal het hele werkproces worden gedigitaliseerd, waarbij vergunningen worden aangevraagd via een online loket.

A. Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin de gemeente Leiderdorp een bestuurlijk en financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft door vertegenwoordiging in het bestuur, of door middel van stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat, indien de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Beleid

Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat de gemeente in principe ook in eigen beheer kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen, maar houdt wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Van belang is te controleren of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd zijn.

Een ander belang is het kostenbeslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Eind 2007 heeft het college de discussienotitie Sturen op Regionale samenwerking gepresenteerd (ook wel 'paprikanotitie' genoemd). Deze notitie is op 19 maart 2008 door de Commissie Regio besproken, waarbij de hoofdlijn van deze notitie is overgenomen. Deze notitie geeft richting aan de gewenste toekomstige ontwikkeling van regionale samenwerking en vormt

hiermee een kader voor het aangaan of ontwikkelen van samenwerkingsverbanden. De hoofdlijn van dit kader is: kies voor twee schaalniveaus. Eén voor strategie, dat zo groot mogelijk kan zijn. Eén voor uitvoering op de schaal van de Leidse agglomeratie. De visie bevat een model van uitvoeringsorganisatie, een model voor betere raadscontrole en een duiding van de nieuwe identiteit van de regiegemeente pur sang.

Het college zal nog in 2008 een Nota Verbonden Partijen opstellen. Hierin wordt geformuleerd wat de algemene en specifieke kaders en de gemeentelijke doelstellingen zijn voor verbonden partijen. Daarnaast wenst het college een duidelijk omschreven visie te ontwikkelen op het geheel aan samenwerkingsverbanden. De aanbevelingen uit de BegrotingsScan 2007 over dit thema worden in deze nota verwerkt, alsmede de aanbevelingen uit de rapportage van de Rekenkamer Leiderdorp van februari 2008 over Verbonden Partijen. Wanneer de Bestuurskrachtmeting in 2008 eveneens relevante informatie oplevert voor deze visie, wordt dit hierin meegenomen.

Overzicht verbonden partijen (Bedragen x € 1.000)

Naam (programmanummer)	Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (4)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling en Activiteiten	<p>Het vaststellen van gemeenschappelijk beleid over zaken waarvan het belang niet beperkt blijft tot de afzonderlijke gemeenten.</p> <p>Het bevorderen van de coördinatie en afstemming tussen gemeenten door het voeren van overleg en het gezamenlijk uitvoeren van onderzoek.</p> <p>Het behartigen van de belangen van de regio richting het rijk en de provincie en in overlegstructuren.</p> <p>Het uitvoeren van gemeentelijke taken die aan het samenwerkingsorgaan zijn overgedragen en het verlenen van diensten.</p> <p>De taken van Holland Rijnland hebben betrekking op de beleidsvelden Ruimte, Economische zaken, Sociale Agenda en Verkeer en Vervoer.</p>		
Financieel belang gemeente	<p>Jaarlijks wordt een begroting opgesteld.</p> <p>De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage per inwoner.</p> <p>2006: € 313.000 (€ 11,94 per inwoner)</p> <p>2007: € 296.965 (€ 11,35 per inwoner)</p> <p>2008: € 357.765 (€ 13,29 per inwoner)</p> <p>Daarnaast wordt per 1-1-2008 een Regionaal Investeringsfonds gevormd, waaraan Leiderdorp voor € 572.000,- per jaar bijdraagt, gedurende 15 jaar.</p>		
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met twee raadsleden en één collegelid. Tevens heeft het collegelid zitting in het DB.		
Kerncijfers verbonden partij	Holland Rijnland is op 1-10-2004 ontstaan als een fusie van vijf gemeenschappelijke regelingen in de Leidse regio met het samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek.		
	Holland Rijnland	1-1-2007	31-12-2007
	Eigen vermogen	467	799
	Vreemd vermogen	34.843	31.475
	Jaarresultaat		509
Overige informatie	De gemeentelijke doelstellingen met dit samenwerkingsverband staan verwoord in Programma 10. Primaathouder: Beleid en Projecten, Website: www.hollandrijnland.net		

Naam (programmanummer)	Milieudienst West Holland (3)	
Vestigingsplaats	Leiden	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doelstelling en Activiteiten	Uitvoering van de wettelijke taken zoals de vergunningverlening en handhaving van de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming (m.n. bouwstoffenbesluit), en advisering van de deelnemende gemeenten bij de uitvoering van hun taken zoals ruimtelijke planvorming en verkeersbeleid e.d.	
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting en Milieuprogramma opgesteld. De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage per inwoner.	
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd met een raadslid en een wethouder (portefeuillehouder Milieu).	
Kerncijfers verbonden partij	31-12-2007	1-1-2007
Eigen vermogen	424	344
Vreemd vermogen	2.710	1.797
Jaarresultaat		274
Overige informatie	De verwachting is dat het aantal deelnemers aan de Milieudienst in 2009 wordt uitgebreid met de gemeenten Alphen a/d Rijn en Nieuwkoop en het samenwerkingsverband Rijnstreekberaad. Primaathouder: Beleid en Projecten. Website: www.mdwh.nl	

Naam (programmanummer)	Gemeenschappelijke vuilophalendienst Leiden eo, Gevulei (3)	
Vestigingsplaats	Leiden	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doelstelling en Activiteiten	Verwerken van afval, in bijzonder Restafval, Grofvuil, GFT-afval, KCA en de PA-20 containers. Bevorderen van hergebruik goederen door middel van het kringloopbedrijf en recycling.	
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld. De bijdrage van de gemeente betreft een bijdrage naar rato van het aantal aangeleverde en verwerkte tonnages vuil. 2005: € 1.262.000 2006: € 1.256.419 2007: € 1.268.154	
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met een raadslid en een wethouder. De wethouder milieu heeft tevens plaats in het Dagelijks Bestuur.	
Kerncijfers verbonden partij	1-1-2007	31-12-2007
Eigen vermogen	832	950
Vreemd vermogen	3.891	2.835
Jaarresultaat		344
Overige informatie	Medio 2008 is door de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude een intentieovereenkomst ondertekent over de vorming van een regionaal werkbedrijf (overheids NV), waarbij de partijen verdergaande samenwerking nastreven op het terrein van afvalinzameling met mogelijke uitbreiding met beheerstaken van de openbare ruimte. De bedrijfsvoering dient te worden ondergebracht in een Shared Service Center. Primaathouder: Gemeentewerken. Er is geen website online.	

Naam (programmanummer)	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (3)	
Vestigingsplaats	Leiden	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doelstelling en Activiteiten	De RDOG voert taken uit die vermeld staan in de Wet collectieve preventie volksgezondheid, alsmede de taken die bij of krachtens andere wetten aan de RDOG worden opgedragen. Bij deze taken kan er, in overleg met de gemeenten, een onderscheid gemaakt worden in de uitvoering van een uniform wettelijk deel en een flexibel deel.	
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld. De bijdrage van de gemeente betreft een bedrag per inwoner. 2005: € 376.000 (€ 13,78 per inwoner) 2006: € 377.000 (€ 14,41 per inwoner) 2007: € 381.587 (€ 14,97 per inwoner)	
Bestuurlijk belang gemeente	In het Algemeen Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd met een collegelid. De gemeente is tevens vertegenwoordigd in de bestuurscommissie GGD Hollands Midden.	
Kerncijfers verbonden partij	1-1-2006	31-12-2006
Eigen vermogen	3.862	3.844
Vreemd vermogen	8.093	9.921
Jaarresultaat		146
Overige informatie	Primaathouder: Beleid en Projecten. Website: www.ggdhm.nl	

Naam (programmanummer)	Regionale Brandweer en Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (RBW/GHOR) (Veiligheidsregio)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met Openbaar Lichaam		
Activiteiten	Uitvoering geven aan hetgeen is bepaald in de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Uitvoering geven aan hetgeen is bepaald in Brandweerwet		
Financieel belang gemeente	Jaarlijks wordt een begroting opgesteld. De bijdrage van de gemeente betreft een bedrag per inwoner. 2007: € 211.000 (€ 8,08 per inwoner) hiervan is €202.000 het brandweerdeel en €9.000 het GHOR-deel.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente is vertegenwoordigd in het Dagelijks- en Algemeen Bestuur door de burgemeester. Alle burgemeester van de deelnemende gemeenten (31) vormen het Veiligheidsbestuur van de regio voor politie, brandweer en GHOR.		
Kerncijfers verbonden partij	Reg.Brandweer Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	1-1-2006 1.1779 4.178	31-12-2006 2.116 6.665 272
Overige informatie	Verdere regionalisering van de lokale Brandweer op de schaal van de Leidse regio wordt doordacht en in 2009 uitgewerkt. De organisatie van de Brandweer moet voldoen aan de kwaliteitsnorm 2010. Primaathouder: Concernzaken, Brandweer. Website: www.veiligheidsregio-hm.nl		

Naam (programmanummer)	Oasen		
Vestigingsplaats	Gouda		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Doelstelling en Activiteiten	Tot de kernactiviteiten behoren duurzaam verzorgen van winning, productie en levering van topkwaliteit (drink)water aan particulieren en bedrijven.		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft aandelen in Oasen naar rato van het aantal inwoners. Wijziging vindt alleen plaats bij sterke fluctuaties van dit aantal inwoners. Dividend over 2005: € 456.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft in de Algemene Aandeelhoudersvergadering stemrecht middels de aandelen. Doel is het volgen van de continuïteit van de waterlevering en de tariefsontwikkeling.		
Kerncijfers verbonden partij	Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	1-1-2007 54.499 127.604	31-12-2007 60.314 114.912 815
Overige informatie	Primaathouder: Concernzaken. Website: www.oasen.nl		

Naam (programmanummer)	Bank Nederlandse Gemeenten		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Doelstelling en Activiteiten	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft aandelen in de BNG. Ontvangen dividend over 2007: € 171.444.		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen.		
Kerncijfers verbonden partij	Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	1-1-2007 3.283.000 84.239.000	31-12-2007 6.140.000 84.409.000 195.000
Overige informatie	Deelname in de BNG wordt beschouwd als een duurzame belegging. Primaathouder: Concernzaken. Website: www.bng.nl		

Naam (programmanummer)	NUON		
Vestigingsplaats	Amsterdam		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Doelstelling en Activiteiten	Nuon is actief in de opwek, marketing, verkoop en distributie van elektriciteit, gas en warmte en daarmee samenhangende producten en diensten.		
Financieel belang gemeente	De gemeente heeft aandelen in NUON. Ontvangen dividend over 2007: € 1.824.774		
Bestuurlijk belang gemeente	De gemeente heeft in de Algemene Aandeelhoudersvergadering stemrecht middels de aandelen		
Kerncijfers verbonden partij	Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	1-1-2007 5.167.000 1.373.000	31-12-2007 5.657.000 1.313.000 875.000
Overige informatie	Primaathouder: Concernzaken. Website: www.nuon.nl		

A. Grondbeleid

Visie

Het grondbeleid is ondersteunend aan de realisatie van programma's als ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer, onderwijs, cultuur, sport en recreatie en economische infrastructuur. Het grondbeleid heeft een grote financiële impact. De baten en de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente. Het grondbeleid van Leiderdorp is vastgelegd in de nota Grondbeleid, die in 2006 door de raad is vastgesteld. Kernpunten van beleid zijn:

- De gemeente verwerft gronden of onroerende zaken in principe slechts als dit noodzakelijk is om de gewenste veranderingen en/of het gebruik van die gronden in de gewenste richting te sturen.
- Indien de gemeente die gewenste richting ook door middel van een exploitatieovereenkomst kan bereiken, dan verdient dat de voorkeur.
- Per uitgifte dient te worden bezien of er bijzondere voorwaarden kunnen en moeten worden gesteld aan de gronduitgifte dan wel medewerking aan een exploitatieovereenkomst.
- De gemeente hanteert bij het in exploitatie nemen dan wel verkopen van gronden voor woningbouw het uitgangspunt, dat de uit te geven gronden in principe de bestemming van gelijke delen in de sociale sector, de sector middeldure koopwoningen en de sector dure koopwoningen. Toekomstige ontwikkelingen - onder meer in de woningmarkt - kunnen echter aanleiding zijn om van dat uitgangspunt af te wijken.
- De gemeente berekent de kosten zoveel mogelijk door in de grondprijzen of in een op basis van de gemeentelijke exploitatieverordening op te stellen exploitatieovereenkomst.
- Openbare ruimte wordt niet uitgegeven, tenzij deze ruimte door een planologische maatregel een andere bestemming heeft verkregen en deze uitgifte binnen die bestemming past. Uitzondering hierop vormt een door de gemeenteraad vastgestelde notitie Verkoop Groenstrookjes (2001).
- Er worden in principe geen gronden in erfpacht uitgegeven, tenzij dit het enige instrument is om maatschappelijke voorzieningen te financieren.
- Als richtlijn voor de berekening van de uitgifteprijzen - grondprijzen, erfpachtcanons en huurprijzen - hanteert de gemeente de marktwaarde, tenzij het gemeentebestuur kiest voor een lagere uitgifteprijs omdat anders de maatschappelijk wenselijke voorziening niet tot stand kan komen. Het huidige beleid met betrekking tot de huurprijzen van volkstuinen en sportvelden wordt gehandhaafd. Deze richtlijn zal periodiek (minimaal tweejaarlijks) worden geactualiseerd.
- Aankoop van gronden die in de verre toekomst mogelijk in exploitatie worden genomen brengt risico's met zich mee. Het uitgangspunt is dat verliezen moeten worden genomen als ze zich voordoen en dat winsten pas als gerealiseerd kunnen worden beschouwd als het complex wordt afgesloten.

Grondslagen waardering

De gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs vermeerderd met gemaakte kosten voor onderzoek en bouwrijp maken. Zoals wettelijk verplicht is, mag de boekwaarde niet hoger zijn dan de ingeschatte marktwaarde. Afhankelijk van deze inschatting wordt de boekwaarde afgeboekt (bij definitief geen mogelijkheid tot terugverdienen) of een voorziening gevormd (bij redelijke twijfel over het terugverdienen van de boekwaarde).

Reserves

Zoals het besluit begroting en verantwoording (BBV) voorschrijft wordt het saldo van een project via resultaatbestemming in het jaar van afsluiten toegevoegd aan een reserve grondverkoop. Voor W4 is er de reserve grondverkoop W4. Grondexploitaties die geen onderdeel uitmaken van W4 worden verantwoord onder de algemene reserve grondverkoop.

Organisatie

Alle projecten vallen onder de verantwoordelijkheid van de afdeling Beleid en Projecten. Voor W4 is een projectbureau in het leven geroepen. Dit projectbureau valt ook onder de afdeling Beleid en Projecten.

Grondexploitaties W4

Mauritskwartier

Doel van het project:

Realisatie van 154 woningen en 1.533 m2 bedrijventerrein. Hiervoor zijn en worden diverse verenigingen verplaatst.

Fase van het project:

Realisatiefase

Wat willen we bereiken in 2009?

In 2008 zijn fases 1 (midden) en 2 (zuid) van het project afgerond. Binnen de derde fase, de fase het dichtst bij de rijksweg (noord), zullen de bouwrijp maakwerkzaamheden in november 2008 afgerond worden. De bouw van de woningen zal plaatsvinden in 2009.

Vernietiging Tracébesluit

De vernietiging van het tracébesluit heeft de volgende effecten: De realisatie van fase 3 zal waarschijnlijk worden vertraagd. De werkzaamheden zullen wel plaatsvinden zodat het gebied direct bebouwd kan worden zodra de besluitvorming rond is.

Vierzicht

Doel van het project:

Realisatie van 45.000 m3 bedrijventerrein in de vorm van een meubel- en zorgboulevard en kantorenbouw langs de A4. Hierbij wordt een parkeergarage aangelegd. Tevens wordt een parallelweg langs de A4 aangelegd om het gebied Vierzicht goed toegankelijk te maken.

Fase van het project:

Realisatiefase

Wat willen we bereiken in 2009?

In 2008 worden de bouwrijp maakwerkzaamheden aan de twee koppen van het gebouw, kavel 1 en kavel 5 afgerond. De realisatie van de gebouwen zelf zal plaatsvinden in 2009. De overige fasen zijn al opgeleverd.

Vernietiging Tracébesluit

De vernietiging van het tracébesluit heeft de volgende effecten: De realisatie van kavel 1 en 5 kan worden vertraagd, afhankelijk van het standpunt van de Provincie. Indien men zich nog op het Ontwerp Tracébesluit kan beroepen kan deze vertraging beperkt worden.

Plantage

Doel van het project:

Realisatie van woningen. Hiertoe worden twee tennisverenigingen en een scheidsrechterorganisatie verplaatst. Tevens bevindt zich binnen het gebied een grote archeologische vindplaats.

Fase van het project:

Ontwerpfase

Wat willen we bereiken in 2009?

Door problemen met de zetting van de ondergrond loopt de verplaatsing van tennisverenigingen vertraging op. Er wordt naar oplossingen gezocht om de verplaatsing in 2009 te kunnen afronden. Op de plantage vindt een archeologische opgraving plaats. Deze wordt gevolgd door het bouwrijp maken en de realisatie van de woningen in 2010/2011.

Vernietiging Tracébesluit

De vernietiging van het tracébesluit heeft naar verwachting geen negatieve effecten op dit deelproject.

Bospoort

Doel van het project:

Realisatie 22.000 m2 bedrijventerrein en 5.000 m2 geluidswerende bebouwing (paviljoens 1, 2 en 3). Voor de invulling van het bedrijventerrein is een intentieverklaring getekend voor de vestiging van een IKEA. Om het gebied toegankelijk te maken, wordt de Persant Snoepweg aangepast.

Fase van het project:

Realisatiefase bospoort

Wat willen we bereiken in 2009?

In 2008 wordt de Persant Snoepweg verlegd. Hierna wordt het oude tracé verwijderd. Dit is direct een van de bouwrijpmaak werkzaamheden voor het terrein van IKEA. Begin 2009 zal een laanontsluiting gemaakt worden. In 2009 zal ook de verplaatsing van de pannenkoekenboerderij naar het Ghoybos plaatsvinden. In 2009 kan met het bouwrijpmaken voor de geluidwerende bebouwing (paviljoen 1 en 2) worden begonnen. Paviljoen 3 bevindt zich nog in de initiatief fase.

Vernietiging Tracébesluit

De vernietiging van het tracébesluit heeft naar verwachting geen negatieve effecten op dit deelproject.

Kastanjelaan

Doel van het project:

Het oorspronkelijke plan voor het bouwen van 8 woningen in het Oude Dorp van Leiderdorp op de locatie van de huidige Kastanjelaanschool is opzij gezet. Onderzocht wordt of op deze locatie de bouw van de Brede School Oude Dorp gerealiseerd kan worden.

Fase van het project:

Initiatieffase

Wat willen we bereiken in 2009?

De initiatieffase van het project wordt afgerond, waarna de definitiefase en ontwerpfase kunnen worden gestart.

W4 gekoppelde projecten:

Munnikenspolder

Doel van het project:

Na de zandwinning in de polder zal het gebied opnieuw worden ingericht. In het Weteringpark worden de verenigingen herhuisvest.

Fase van het project:

Realisatiefase (zandwinning en verplaatsingen)

Wat willen we bereiken in 2009?

De zandwinning/grondberging is gestart en loopt door tot 2012.

Begin 2009 is de verplaatsing van de verenigingen afgerond en wordt het Weteringpark woonrijp gemaakt.

De aanleg van de ontsluitingsweg is afhankelijk van een damwand die aangebracht zal worden in opdracht van Rijkswaterstaat. Er is nog geen planning van Rijkswaterstaat ontvangen wanneer deze damwand aangebracht wordt vanwege de vernietiging van het Tracébesluit. Ook de definitieve aanleg (afronding) van het parkeerterrein binnen de TB-grens loopt hierdoor vertraging op.

Zwembadlocatie/Monuta

Doel van het project:

De realisatie van 39 sociale huurwoningen, 2 commerciële vestigingen en een Brede School nabij het zwembad De Does. De verkoop van grond aan Monuta voor de realisatie van een rouwcentrum.

Fase van het project:

Realisatiefase voor het onderdeel Zwembadlocatie

Wat willen we bereiken in 2009?

Het deelproject Monuta is afgerond. Ook de sociale woningbouw is gerealiseerd, inclusief het woonrijp maken. De raad heeft recent aangegeven niet langer de rechterlijke procedures rond de Brede School Oude Dorp te willen afwachten en ziet de school nu bij voorkeur gevestigd op de Kastanjelaan. Hierdoor is een nieuwe situatie ontstaan. Onderzocht zal worden óf en hoe het stedenbouwkundig plan voor de Zwembadlocatie aangepast dient te worden. Dit zal ook gevolgen hebben voor de commerciële vestigingen

Verplaatsingen

Doel van het project:

Het verplaatsen van diverse instellingen, verenigingen en een molen om grondexploitatie binnen het W4 plangebied mogelijk te maken.

Fase van het project:

Realisatiefase voor de onderdelen verplaatsingen Mauritskwartier en de Kalkpoldermolen en nazorgfase voor de woonwagenlocatie

Wat willen we bereiken in 2009?

Deze verplaatsingen lopen mee met het project Munnikenspolder/Weteringpark. Begin 2009 zijn de verenigingen verplaatst. De verplaatsing van de molens is afhankelijk van financiële aspecten en het moment dat de herinrichting van de Munnikenspolder gereed is.

Inpassing Rijksweg

Doel van het project:

Het begeleiden van Rijkswaterstaat, uitvoeren van benodigde aanpassingen op het gebied van riolering en de verbreding van het viaduct aan de Ercalaan.

Fase van het project:

Deze projecten lopen gelijk met de verschillende projecten van Rijkswaterstaat

Wat willen we bereiken in 2009?

Eind 2009 is de aannemer van RWS naar alle verwachting bezig met het construeren van de eerste tunnelbak. Wanneer de damwand wordt geslagen en de verbreding nabij Vierzicht wordt gerealiseerd is nog niet bekend. Dit project zal waarschijnlijk duren tot ongeveer 2013.

Centrumplan

De volgende projecten zijn opgenomen onder het Centrumplan: Centrumplein

Doel van het project:

De realisatie van een levendig stadshart.

Fase van het project:

Ontwerpfase

Wat willen we bereiken in 2009?

Uitwerking van de plannen om te komen tot start RO-procedures binnen de te stellen (financiële) kaders inclusief de gemeentelijke herhuisvesting

Sociaal cultureel centrum

Doel van het project:

Het onderbrengen van sociaal culturele voorzieningen in het centrum en het realiseren van 46 woningen voor ouderen.

Fase van het project:

Realisatiefase

Wat willen we bereiken in 2009?

Oplevering van het gebouw en herinrichting van Santhorst op het deel Van Diepeningenlaan heeft plaatsgevonden in 2008. In het voorjaar van 2009 kan het gebied voor het SCC ingericht worden.

Parkpromenade

Doel van het project:

Het realiseren van 96 woningen voor ouderen en het aanleggen van een aantrekkelijke verbindingroute tussen de Winkelhof en de Santhorst. Het bestaande openbaar gebied ter plaatse van de hoek Merelstraat herinrichten (ontsluiting en parkeerplaatsen).

Fase van het project:

Nazorgfase

Wat willen we bereiken in 2009?

Dat het netjes blijft. Een mogelijke optimalisatie voor dit project zou zijn als het werk gecombineerd kan worden met de (her)inrichting van het kruispunt Engelendaal/Merelstraat.

Sjelter

Doel van het project:

Woningbouw voor ouderen
(28 woningen; appartementencomplex 'de Orangerie').

Fase van het project:

Realisatiefase

Wat willen we bereiken in 2009?

De bouw (gestart in 2008) afronden.

Meas

Doel van het project:

Woningbouw en herstructurering van de omgeving van een (voormalig) bedrijventerrein.

Fase van het project:

Definitiefase

Wat willen we bereiken in 2009?

Doorlopen van RO-procedures uitmondend in een bouwvergunning (najaar 2008). Hierna kan de bouw starten.

Woonzorgcomplex (Wozoco) De Ommedijk

Doel van het project:

Realisatie van zorgwoningen en woningen met faciliteiten voor ouderen.

Fase van het project:

Vorbereidingsfase/Realisatiefase

Wat willen we bereiken in 2009?

Na de afgifte van de bouwvergunning en de sloop van de Muzenhof en Dillenburg kan gestart worden met de bouw.

Overige projecten

Driegatenbrug

Doel van het project

De realisatie van ca. 150 woningen in diverse categorieën: appartementen, grondgebonden woningen, jongerenwoningen.

Fase van het project

Realisatiefase. De grondopbrengsten zijn in 2006 gerealiseerd. De inbreng van de gemeente is toetsing kwaliteit op te leveren buitenruimte.

Wat willen we bereiken in 2009?

Nazorg voor het openbare gebied.

Touwbaan-Lijnbaan

Doel van het project:

De verbetering van de ontsluiting van de Baanderij. Om de ontsluiting te verbeteren worden twee wegen met elkaar verbonden. Aan deze weg is een nieuwe bedrijfskavel gelegen.

Fase van het project:

Realisatiefase.

Wat willen we bereiken in 2008?

In 2007 is de (nieuwe) kavel voor Huurmij aan de Touwbaan bouwrijp gemaakt en de basis voor de weg is aangelegd. De weg is in 2008 afgerond. De resterende werkzaamheden beperken zich tot het aanbrengen van enkele bomen, het inzaaien van het talud en het graven van compensatiewater (2009).

Schansen

Doel van het project.

Opwaardering van het gebied dat bestond uit 690 identieke huurappartementen.

Deels door sloop (84 woningen in 2006 gesloopt) en deels door nieuwbouw van (ook) koopwoningen.

Fase van het project

Realisatiefase.

Wat willen wij bereiken in 2009?

Ruim 600 woningen zijn gerenoveerd en beter toegankelijk gemaakt voor ouderen. Bouwvergunningen voor 66 koopwoningen en 40 huurwoningen zijn verleend in 2006/2007.

Het openbare gebied in 3 hoven wordt, voorzover niet nodig voor nieuwbouw, compleet heringericht.

Beukenschans

Doel van het project

De realisatie van 36 appartementen en herinrichting directe omgeving met o.a. extra parkeerplaatsen.

Fase van het project

Realisatiefase.

Wat willen we bereiken in 2009?

De grondopbrengsten zijn in 2007 gerealiseerd. Gestart is met de bouw van 36 huurwoningen die eerst gebruikt gaan worden voor ouderenhuisvesting (Dillenburg). Overige 4 torentjes in het gebied worden/zijn gestart nadat tenminste 50% is verkocht van de koopwoningen.

Complexen niet in exploitatie

Boterhuispolder

Geruime tijd geleden is, anticiperend op mogelijke ontwikkelingen, grond in de Boterhuispolder aangekocht. Daar waar zinvol zal de grondpositie van de gemeente worden benut om de gewenste ontwikkelingen in dit gebied voor elkaar te krijgen.

Wat willen we bereiken in 2009?

In 2009 wordt een inrichtingsplan opgesteld.

Prognose verwachte resultaten totale grondexploitatie per 31/12/07

De actuele prognose is per 31/12/07 (GIG voorjaar 2008) als volgt:

Prognose totale grondexploitatie	Prijsspeel	
x € 1.000	1/1/2008	
Totaaloverzicht resultaat W4		
W4 ontwikkelingslocaties	23.358	opbrengst
W4 investeringsprojecten (lopend)	20.878-	opbrengst
W4 investeringsprojecten (afgesloten)	1.631	opbrengst
Afdracht W4	17.467-	kosten
Resultaat W4 na afdracht	13.357-	nadeel
Totaaloverzicht resultaat Centrumplan		
Centrumplein	1.245	opbrengst
Parkpromenade - Torens Vesteda	540-	kosten
Buitenruimte Santhorst (SCC)	408-	kosten
MEAS-Rosarium	176	opbrengst
Cor Gordijnsingel - Wozoco	515	opbrengst
Sjelter	788	opbrengst
Resultaat nadeel	1.777	
Totaaloverzicht resultaat overige projecten		
Driegatenbrug	1.656	opbrengst
Schansen en Dreven	-	neutraal
Lijnbaan Touwbaan	-	neutraal
Resultaat positief	1.656	

Opgenomen voorzieningen

Voor projecten met een (groot) afbreukrisico en weinig financiële bijsturingmogelijkheden kunnen voorzieningen getroffen worden.

In 2007 is voor twee grondexploitaties van het Centrumplan, te weten Parkpromenade Torens Vesteda en Buitenruimte Santhorst (SCC) een voorziening getroffen van in totaal € 947.637,- (uit reserve grondbedrijf). Deze voorziening is opgenomen aan de debetzijde van de balans als een correctie op de boekwaarde onderhanden werken.

A. Financiering

Inleiding

In de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) worden de kaders gesteld voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. Naar aanleiding hiervan is een treasurywet voor de gemeente Leiderdorp vastgesteld in maart 2004. Eind 2008 zal het treasurywet herzien worden. Naast het treasurywet zal de gemeente jaarlijks een financieringsparagraaf opnemen in de begroting, voorjaarsnota, najaarsnota en jaarrekening. Hierin worden de specifieke beleidsvoornemens en de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury besproken.

Algemene evaluatie

De financieringspositie fluctueert de komende jaren sterk. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de activiteiten rond het W4-project. Aanvankelijk zal er financiële inspanning plaatsvinden voor het verwerven van gronden en het bouwrijp maken daarvan. Daarna zullen de inkomsten uit de verkoop van de exploitatiegebieden worden gerealiseerd. Met de vernietiging van het tracébesluit is er onduidelijkheid of en wanneer vanuit deze inkomsten de afdracht van € 18,2 miljoen aan Rijkswaterstaat gaat plaatsvinden. Tot dat moment zullen de aflossingen van de lopende leningen grotendeels worden betaald uit het positieve liquiditeitssaldo. Dat betekent dat er de komende jaren weinig nieuwe leningen of herfinanciering van bestaande leningen worden aangetrokken.

Vanaf het betaalmoment aan Rijkswaterstaat zal vervolgens weer een toename van de leningenportefeuille te zien zijn.

Renterisiconorm

Met de invoering van de Wet Fido is de renterisiconorm ingesteld. Deze norm houdt in dat een gemeente niet meer dan 20 procent van het begrotingstotaal in een jaar mag herfinancieren via een langlopende lening. Deze regeling is ingevoerd om grote renterisico's aan het begin van het boekjaar te voorkomen. De aflossingen van alle leningen zijn nu zo gespreid dat er naar verwachting geen overschrijding van deze norm meer zal plaatsvinden.

De leningenportefeuille zal naar verwachting op 1 januari 2009 € 26,5 miljoen bedragen.

Kredietrisicobeheer

De gemeente Leiderdorp heeft een overeenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten waarin een aantal zaken is geregeld,

Berekening van renterisiconorm	Bedragen x € 1.000	2009	2010	2011	2012
1a	renteherziening op vaste schuld o/g	-	-	-	-
1b	renteherziening op vaste schuld u/g	-	-	-	-
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	-	-	-	-
3a	nieuw aangetrokken vaste schuld	5.000	10.000	10.000	10.000
3b	nieuw verstrekte lange leningen	-	-	-	-
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	5.000	10.000	10.000	10.000
5	Betaalde aflossingen	2.751	2.753	2.751	2.257
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	2.751	2.753	2.751	2.257
7	Renterisico op vaste schuld (2+6)	2.751	2.753	2.751	2.257
	Renterisiconorm				
8	Begrotingstotaal	85.785	89.074	49.019	68.145
9	Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
10	Renterisiconorm (8x9)	17.157	17.815	9.804	13.629
	Toets renterisiconorm				
11	Renterisiconorm (10)	17.157	17.815	9.804	13.629
12	Renterisiconorm op vaste schuld (7)	2.751	2.753	2.751	2.257
13	Ruimte/Tekort (11-12)	14.406	15.062	7.053	11.372
	ruimte	ruimte	ruimte	ruimte	ruimte

o/g staat voor openstaande geldleningen, u/g staat voor uitstaande geldleningen

zoals een rekening-courantovereenkomst en het aantrekken en uitzetten van kort en lang geld. De overeenkomst is in 2006 opnieuw vastgesteld met verbeterde condities. Gedurende het jaar wordt een liquiditeitsplanning bijgehouden. De opgestelde planning wordt vergeleken met de werkelijke cijfers. Aan de hand van de liquiditeitsplanning wordt bepaald of geld moeten worden aangetrokken of uitgezet en voor welke looptijd.

Relatiebeheer

Relaties voldoen aan de eisen zoals gesteld in het treasurystatuut. Beoordeling van deze relaties vindt plaats bij het aangaan van de relatie en jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening. Offertes worden conform het statuut bij verschillende instanties opgevraagd.

Geldstromenbeheer

De geldstromen lopen hoofdzakelijk via de Bank Nederlandse Gemeenten. De saldi op de overige rekeningen, bij de Postbank en de Rabobank, worden zoveel mogelijk overgeboekt naar de Bank Nederlandse Gemeenten.

Berekening maximale kasgeldlimiet				
Bedragen x € 1.000	2009	2010	2011	2012
Begrotingstotaal	85.785	89.074	49.019	68.145
Grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
Toegestane kasgeldlimiet	7.292	7.571	4.167	5.792

Saldo- en liquiditeitenbeheer

De rekening courant limiet wordt jaarlijks bekeken. Indien deze sterk afwijkt van de kasgeldlimiet wordt deze hieraan gelijkgesteld. Op deze wijze hoeven er zo min mogelijk kasgeldleningen te worden afgesloten. De kasgeldlimiet wordt steeds per kwartaal gerapporteerd aan de provincie. Hierbij geldt dat het gemiddelde van de kort aangetrokken middelen per de eerste van de maand de benutting van de kasgeldlimiet bepalen. Eventuele extra kasgeldleningen worden aangetrokken zolang deze binnen de kasgeldlimiet passen. De kasgeldlimiet voor 2008 wordt berekend op 8,5% van het begrotingstotaal. Er bestaan plannen om de wetgeving over de kasgeldlimiet aan te passen. De nieuwe versoepelde regeling zal naar verwachting per 1-1-2009 gaan gelden. Bij de nieuwe wetgeving hoeft er alleen nog maar gerapporteerd te worden bij een overschrijding.

Voor 2009 staat in onderstaand overzicht het verwachte verloop van de benutting van de kasgeldlimiet aangegeven. Gedurende het jaar wordt de kasgeldlimiet steeds bekeken en indien nodig wordt vroegtijdig dispensatie bij de provincie aangevraagd.

Berekening benutte kasgeldlimiet 2009 per kwartaal					
Bedragen x € 1.000		1e kwart	2e kwart	3e kwart	4e kwart
1	Vlottende (korte) schuld maand 1	9.000	1.000	7.000	8.000
	Vlottende (korte) schuld maand 2	4.000	6.000	5.000	2.000
	Vlottende (korte) schuld maand 3	5.000	9.000	6.000	4.000
2	Vlottende middelen maand 1	25	25	25	25
	Vlottende middelen maand 2	25	25	25	25
	Vlottende middelen maand 3	25	25	25	25
3	Netto vlottende schuld maand 1 (1-2)	8.975	975	6.975	7.975
	Netto vlottende schuld maand 2 (1-2)	3.975	5.975	4.975	1.975
	Netto vlottende schuld maand 3 (1-2)	4.975	8.975	5.975	3.975
4	Gemiddelde netto vlottende schuld	5.975	5.308	5.975	4.642
5	Kasgeldlimiet	7.292	7.292	7.292	7.292
6	Ruimte onder kasgeldlimiet (5-4)	1.317	1.983	1.317	2.650
		ruimte	ruimte	ruimte	ruimte

A. Lokale heffingen

Inleiding

De gemeentewet geeft een limitatieve opsomming van de belastingen die een gemeente mag heffen. Leiderdorp heeft een breed belastingpakket om de belastingdruk zo evenwichtig mogelijk over de verschillende groepen belastingplichtigen te verdelen.

Behalve de OZB voor woningen en niet woningen worden in Leiderdorp geheven: de hondenbelasting en de precariobelasting. Naast deze "echte" belastingen worden ook een aantal rechten (retributies) geheven. Rechten betaalt iemand voor een individuele dienst van de gemeente. De belangrijkste retributies zijn de afvalstoffenheffing en riolrechten. De andere rechten zijn: de marktgeden, de grafrechten en leges.

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de tariefontwikkeling in Leiderdorp in relatie tot de landelijke tariefontwikkeling en die in de regiogemeenten met een vergelijkbaar inwoneraantal. Verder wordt een beeld gegeven van de toekomstvisie op het gemeentelijke belastinggebied en de ontwikkelingen in de WOZ.

A. Beleid belastingen en heffingen

De gemeente Leiderdorp hanteert in principe het uitgangspunt dat de lokale heffingen zoals de onroerendezaakbelasting (OZB) niet meer dan met de verwachte indexatie volgens het Centraal Planbureau mogen stijgen.

De opbrengsten van de verschillende heffingen worden als algemeen dekkingsmiddel gebruikt. Dit houdt in dat wij geen doelbelasting hanteren. Uitzondering hierop zijn reiniging en riolering die van rijkswege kostendekkend moeten zijn. Voor de leges wordt zoveel mogelijk gestreefd naar 100 % kostendekkendheid, deze tarieven zijn dan ook wel aan de kosten gerelateerd.

B. Landelijke tariefontwikkeling

Voor het jaar 2008 wordt voor de onroerendezaakbelastingen de waarde in peiljaar 2007 als grondslag gebruikt. De waarde van woningen is hierdoor gemiddeld 6,8% gestegen. Om te voorkomen dat de OZB-opbrengst onbedoeld stijgt zijn de tarieven neerwaarts aangepast. Gecorrigeerd voor de waardestijging ligt het gemiddelde OZB-tarief voor woningen 2,2% hoger dan vorig jaar.

Het riolrecht stijgt in 2008 het sterkst. De gemiddelde stijging bedraagt 6,0% (€ 8,65). De gemiddelde reinigingsheffing stijgt in 2008 slechts met 0,5% (€ 1,40). Het gemiddelde OZB-tarief voor

Tabel 1 Tarievenoverzicht gezinshuishoudens 2008

	Tarief in euro's	Verandering t.o.v. 2007				
	Laagste	Gemiddelde (a)	Hoogste	Laagste	Gemiddeld	Hoogste
OZB eigenaar woningen (b)	0,84	2,34	4,58	-15%	+2,2%	+33%
OZB gebruiker niet-woningen (b)	0,67	3,55	8,05	-20%	+1,5%	+56%
OZB eigenaar niet-woningen (b)	0,84	4,42	10,07	-15%	+1,6%	+55%
Reinigingsheffing (c)	24	265	413	-32%	+0,5%	+16%
Riolrecht/heffing (c)	30 (d)	153	385	-32%	+6,0%	+177%
Bruto woonlasten (f)	455	629	1.121	-13%	+2,4%	+16%
Toeristenbelasting (g)	0,34 (d)	1,04	4,94	-11%	5,3%	+456%
Hondenbelasting (d)	17,86	55,31	111	-33%	+1,9%	+43%
Paspoort	34,75	48,19	48,35	-15%	+1,8%	+13%
Rijbewijs	22,25	39,72	62,00	-39%	+1,3%	+106%
Littreksel GBA	0,00	7,71	14,45	-100%	+3,5%	+130%
Provinciale opcenten (h)	117	142	168	0%	+6,8%	+25%
Verontreinigingsheffing (c)	123	166	211	-3,0%	+2,0%	+12%
Ingezetenenheffing	15	42	96	-18%	+2,1%	+37%
Omslag gebouwd (b)	0,27 (d)	0,53	1,45	-27%	+3,5%	+256%

- (a) Gemiddelden zijn gewogen naar aantal inwoners (gemeenten en provincies), vervuilingseenheden (verontreinigingsheffing), aantal ingezetenen (ingezetenenheffing) of WOZ-waarde (omslag gebouwd). Nultarieven zijn meegerekend.
- (b) De verandering ten opzichte van 2007 is gecorrigeerd voor de waardestijging van de grondslag
- (c) Meerpersoonshuishouden.
- (d) Wordt niet overal geheven.
- (e) Het bedrag dat een meerpersoonshuishouden in een woning met gemiddelde waarde betaalt aan OZB, riolrecht/heffing en reinigingsheffing, na aftrek van een eventuele heffingskorting.
- (f) Bruto woonlasten gecorrigeerd voor de verevening van de belastingcapaciteit via de algemene uitkering. Dit is een indicatie van het bedrag dat de gemeente overhoudt van de door de burger betaalde woonlasten.
- (g) Hotelovernachting.
- (h) Volkswagen Golf, benzinemotor, op jaarbasis

eigenaren van woningen ligt, gecorrigeerd voor de waardeontwikkeling onroerende zaken, 2,2% hoger dan vorig jaar, dat voor eigenaren gebruikers van niet-woningen 1,5% en voor eigenaren van niet-woningen 1,6%.

C. Tariefontwikkeling in Leiderdorp

De Leiderdorpse tarieven stijgen in 2009 met 4,28%.

In 2008 was dit 1,5%.

OZB

Sinds 2006 is de OZB gebruikersbelasting voor woningen afgeschaft en zijn de andere OZB-tarieven gemaximaliseerd. Met ingang 2008 is de maximering op de stijging van de tarieven niet meer van toepassing. De OZB-tarieven zullen in 2009 stijgen met 4,28% gelijk aan de inflatiecorrectie. De tarieven voor 2009 zijn berekend op basis van de huidige WOZ-waarden.

De nieuwe WOZ-waarden worden op korte termijn verwacht. In de legesverordening voor 2008 zullen de tarieven aangepast op basis van de nieuwe WOZ-waarden.

OZB als percentage van de waarde

De OZB wordt vanaf 2009 berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak. Tot nu toe werd gewerkt met eenheden van € 2.500.

De nieuwe berekeningswijze laat duidelijk zien dat de OZB slechts over een klein percentage wordt geheven.

Bijvoorbeeld: het landelijk gemiddelde tarief voor woningen (eigenaren) bedraagt nu ± 0,0936%. De gemiddelde eigenaren-aanslag OZB voor een woning met een gemiddelde waarde van € 233.000 bedraagt dus € 218,08.

Om 2009 en 2008 met elkaar te kunnen vergelijken is het tarief van 2008 omgerekend naar een percentage van de WOZ waarde.

Leiderdorp

OZB		Tarief 2008	Perc. 2008	Perc. 2009
Woningen	Eigenaar	€ 2,28	0,0936 %	0,0994 %
Niet-woningen	Gebruiker	€ 3,24	0,1586 %	0,1701 %
Niet-woningen	Eigenaar	€ 4,05	0,1253 %	0,1267 %

Reinigingsheffingen en riolrechten

De kostendekking van het riolrecht en de reinigingsheffing is landelijk gezien in 2008 afgenomen van respectievelijk van 96,3% naar 94,5% procent en van 97,3 naar 93,7 procent. In Leiderdorp bedragen de dekkingspercentages respectievelijk 123,2% en 118,7%.

Naast de stijging van 4,28% stijgen de riolrechten jaarlijks met 17%, conform de uitgangspunten van het Gemeentelijk rioleringsplan.

Reinigingsheffing	Tarief 2008	Tarief 2009
Tarief éénpersoonshuishouden	€ 214,08	€ 223,20
Tarief meerpersoonshuishouden	€ 299,40	€ 312,12

Rioolrechten	Tarief 2008	Tarief 2009	Tarief 2010	Tarief 2011	Tarief 2012
Tarief per m3	€ 0,58	€ 0,70	€ 0,70	€ 0,70	€ 0,70

Vanaf 2009 is de berekening exclusief inflatiecorrectie

Hondenbelasting

De tarieven voor het houden van één of meer honden worden verhoogd met 4,28%

Hondenbelasting	Tarief 2008	Tarief 2009
Tarief 1 ^e hond	€ 74,52	€ 77,71
Tarief 2 ^e hond	€ 131,28	€ 136,90
Iedere hond meer dan twee	€ 189,60	€ 197,71
Tarief kennel	€ 445,56	€ 464,63

Precariobelasting, leges, grafrechten en marktgeden

Overeenkomstig de beleidsuitgangspunten worden deze heffingen, behoudens de grafrechten, in 2009 verhoogd met 4,28%

Toeristenbelasting

Het tarief van de toeristenbelasting wordt niet verhoogd.

Met ingang van 2008 wordt een vast tarief per persoon per nacht gehanteerd. Voor 2008 en 2009 is het tarief vastgesteld op € 1,25 per persoon per nacht.

Kwijtscheldingen

Niet iedere inwoner van Leiderdorp is in staat de gemeentelijke belastingen te betalen. In zo'n geval bestaat de mogelijkheid kwijtschelding aan te vragen. Bij een aanvraag voor kwijtschelding wordt beoordeeld of de belastingcapaciteit van de burger inderdaad onvoldoende is om de gemeentelijke belastingen te betalen. Er kan uitsluitend kwijtschelding worden verleend voor de onroerendezaakbelasting, de riolrechten en de reinigingsheffingen. De belastingcapaciteit wordt berekend aan de hand van het vermogen, het netto-bestedbaar inkomen en diverse door het rijk vastgestelde normbedragen.

B. Woonlasten

Onder de gemeentelijke woonlasten verstaan we het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een bepaalde gemeente betaalt aan OZB, riolrecht en reinigingsheffing.

Gemeente	OZB woningen eigenaren	OZB niet woningen gebruikers	OZB niet woningen eigenaren	Afvalstoffen heffing meerpers. Huishouden	Rioolrechten meerpers. Huishouden	Belasting druk gemiddelde taxatiewaarde
Alkemade	€ 2,10	€ 1,70	€ 2,20	€ 281,35	€ 289,50	€ 799,49
Voorschoten	€ 2,34	€ 2,99	€ 3,73	€ 327,60	€ 126,08	€ 724,51
Zoeterwoude	€ 2,30	€ 4,68	€ 5,87	€ 240,00	€ 273,00	€ 751,38
Oegstgeest	€ 2,11	€ 3,18	€ 3,98	€ 293,36	€ 165,64	€ 722,13
Leiderdorp	€ 2,28	€ 3,24	€ 4,05	€ 299,40	€ 87,00	€ 623,20

C. Overzicht belastingen en heffingen

Het eigen belastinggebied van de gemeente omvat twaalf heffingen (belastingen en rechten) met een totale opbrengst in 2009 van € 10,5 miljoen. De opbrengsten voor 2009 zijn als volgt.

Lokale lasten x € 1.000	2008 begroot	2009 begroot	Vershil	in %
Onroerendezaakbelastingen	4.012-	4.175-	163-	104%
Reinigingsheffingen	2.926-	3.254-	328-	111%
Burgerzaken	331-	386-	56-	117%
Bouw- en woningtoezicht	701-	701-	0-	100%
Bouwverordening	23-	23-	0	100%
Rioolrechten	784-	956-	172-	122%
Hondenbelasting	99-	103-	4-	104%
Toeristenbelasting	50-	52-	2-	104%
Lijkbezorgingsrechten	322-	335-	13-	104%
Marktgeden	10-	11-	1-	107%
Precariorechten	587-	522-	65	89%
Overige belastingen	12-	12-	-	100%
Totaal	9.856-	10.530-	674-	105%

D. Ontwikkelingen

Precariobelasting

De stuurgroep decentraalbelastinggebied heeft in haar rapport geadviseerd de precariobelasting voor ondergrondse infrastructuur af te schaffen. In eerste instantie had het kabinet dit overgenomen. Echter nadat het ministerie van Binnenlandse Zaken dit advies verder had uitgewerkt bleek afschaffing om diverse redenen nu niet haalbaar. De minister heeft dan ook voorgesteld de precariobelasting voor ondergrondse infrastructuur nu niet af te schaffen maar in een breder kader te bezien: de toekomst van het belastinggebied van lokale overheden.

Tijdens het Algemeen Overleg van 6 maart 2008 heeft de Tweede Kamer er op aangedrongen om toch te komen tot de vrijstelling voor ondergrondse infrastructuur van nutsbedrijven op precario. Het is de bedoeling om de wens van de Kamer zo uit te voeren dat alleen de onder- en bovengrondse infrastructuur van nutsbedrijven en net beheerders wordt vrijgesteld.

In het overleg met de Kamer is vastgesteld dat de compensatie voor de te derven inkomsten van gemeenten ligt in de OZB-grondslag. In de weging van het kabinet over de opbrengstontwikkeling OZB, in het voorjaar van 2009, zal met deze stijging ook rekening worden gehouden.

Het streven is de wetwijziging per 1 januari 2010 in te laten gaan. In de begroting 2009 is de heffing voor precario op ondergrondse infrastructuur vooralsnog wel als opbrengst opgenomen.

Verbrede rioolheffing

De wet tot wijziging van de Gemeentewet, de Wet op de waterhuishouding en de Wet Milieubeheer in verband met de introductie van zorgplichten van gemeenten voor het afvloeiend hemelwater en grondwater, alsmede verduidelijking van de zorgplicht voor het afvalwater en aanpassing van het bijbehorende bekostigingsinstrument, is in 2008 in werking getreden.

De gemeenten hebben vanaf die dag de zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand. Om deze zorgplicht te bekostigen creëert de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken per diezelfde datum een nieuwe belastingbevoegdheid. De nieuwe rioolheffing kan vanaf 1 januari 2008 toegepast worden. Gemeenten hebben twee jaar de tijd om over te schakelen van het oude naar het nieuwe systeem. Gedurende 2008 en 2009 kunnen zij er voor kiezen om rioolrechten als bedoeld in 229 van de Gemeentewet te blijven heffen óf de nieuwe heffing in te stellen. Na 1 januari 2010 kunnen geen rioolrechten meer geheven worden. Vanaf 2010 kunnen gemeenten uitsluitend de nieuwe belasting, bedoeld in artikel 228a van de Gemeentewet toepassen.

A. Milieu

Inleiding

De Milieudienst West-Holland werkt onder meer voor de gemeenten Alphen aan den Rijn, Leiden, Leiderdorp, Nieuwkoop, Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen en Zoeterwoude. De milieudienst ontwikkelt het regionale milieubeleid, voert milieutaken uit en brengt milieuaspecten in andere beleidsvelden in. Het gaat hierbij om zaken waarmee burgers en bedrijven te maken krijgen, bijvoorbeeld het verlenen van milieuvergunningen en het handhaven van milieuregels bij bedrijven.

De milieudienst is ook actief voor duurzaam bouwen, energie, veiligheid, bodembeheer, geluid- en milieucommunicatie. Hierna wordt per programma aangegeven op welke manier milieuaspecten terugkomen.

Programma 1 Zorg en Welzijn

Lokale gezondheidszorg

In voorkomende gevallen adviseert de Milieudienst West-Holland in samenwerking met de GGD (Medische milieukunde) over milieuproblemen met gezondheidsaspecten.

Wet maatschappelijke ondersteuning

Binnen de Wmo worden individuele voorzieningen aangevraagd. Op de inkoop van deze individuele voorzieningen is het gemeentelijk inkoopbeleid van toepassing. Een van de uitgangspunten van het inkoop- en aanbestedingsbeleid is het duurzaam inkopen en aanbesteden. Bij duurzaam inkopen wordt, naast de criteria prijs en kwaliteit, ook rekening gehouden met sociale en milieucriteria bij de selectie van inschrijvers (selectiefase) en de beoordeling van offertes (gunningsfase).

Programma 2 Jeugd en onderwijs

Het Milieu Educatief Centrum (MEC) voert natuur- en milieueducatie uit. Het MEC wil inwoners van Leiderdorp, waaronder schoolgaande kinderen, bewust maken van natuur en milieu in hun eigen woonomgeving.

Onderwijshuisvesting

Voor nieuwbouw van scholen hanteert de gemeente de ambitietabel Duurzame Stedenbouw. Hoe hiermee wordt gewerkt staat beschreven bij Programma 8 Wonen en ondernemen.

Bij nieuwbouw van scholen langs de A4 moet extra aandacht worden besteed aan de luchtkwaliteit en het geluidhinder tgv de nabijheid van de A4.

De GGD houdt de kwaliteit van de binnenlucht in scholen in de gaten. De kwaliteit van het binnenklimaat blijkt momenteel onvoldoende te zijn.

Programma 3 Werk en inkomen

Wet sociale werkvoorziening

Aan de uitvoering van de Wsw zitten geen milieuaspecten. De werkplaatsen moeten voldoen aan de geldende milieueisen volgens de wet Milieubeheer. Daar waar Leiderdorp kan kiezen voor een werkplaats (Zijlbedrijven), wordt nadrukkelijk gekeken of deze voldoet aan de eisen.

Programma 4 Kunst en cultuur

Het Programma Kunst en cultuur wordt zoveel mogelijk gekoppeld aan maatschappelijke onderwerpen. Een koppeling met natuur- en milieueducatie is hier mogelijk. Voor 2009 staat bijvoorbeeld een expositie in de Heemtuin gepland. Daarnaast moeten de kunstuitingen zelf niet het milieu (onnodig) belasten door bijvoorbeeld veel licht, energieverbruik of uitloging metalen in grond).

Programma 5 Sport en Spel

Bij de aanleg van sportterreinen en speelplaatsen, in opdracht van of namens de gemeente, wordt nadrukkelijk gekeken naar de milieuhygiënische aspecten van aanleg en onderhoud.

Programma 6 Verkeer en Vervoer

De planvorming voor de RGL, Ringwest-Oost worden door de Milieudienst op haar milieuhygiënische aspecten beoordeeld. Voor wat betreft lokale verkeersmaatregelen geldt eveneens dat de milieudienst deze beoordeelt op milieuhygiënische haalbaarheid. Luchtkwaliteit en geluidhinder zijn hierbij belangrijke aspecten. Het college heeft op basis van de EU-richtlijn Omgevingslawaai een actieplan geluid opgesteld. Op basis van dit actieplan moet vanaf 2012, of zoveel eerder als dit mogelijk is binnen de financiële kaders van een specifiek project, het wegdek bij (grootschalige) vervanging worden voorzien van stil asfalt. De gemeente Leiderdorp kent het zogenaamde Duurzaam Bouwen Plusbeleid. Hieronder valt ook grond- weg en waterbouw.

Water en Riolering

Het Hoogheemraadschap van Rijnland is het bevoegd gezag voor de milieuhygiënische aspecten van oppervlaktewater. Het milieubeleid voor water is dan ook direct gerelateerd aan het milieubeleid van het Hoogheemraadschap.

Programma 7 Reiniging

Als voldoende subsidie beschikbaar is zullen de reinigingsvoertuigen, voor zover technisch mogelijk en voorzover dit milieuhygiënisch een toegevoegde waarde heeft, worden voorzien van een roetfilter.

Programma 8 Wonen en ondernemen

Op 11 september 2006 heeft de gemeente het beleidskader Duurzame Stedenbouw vastgesteld. Dit beleidskader vormt in de hele regio het uitgangspunt voor ieder ruimtelijk plan van 1 hectare of groter en/of meer dan 10 woningen. Het beleidskader geeft aan welke vragen in welke fase aan de orde moeten komen om een hoog kwaliteitsniveau van een plan te waarborgen. Onderdeel van het beleidskader is een ambitietabel Duurzame Stedenbouw, die bij elk ruimtelijk project gebruikt moet worden. Deze tabel bevat de verplichte duurzaamheidsambities en een aantal extra ambities, waarvan er minimaal één gekozen dient te worden. Bij elk relevant ruimtelijk plan is de ambitietabel een onderdeel van het programma van eisen.

Op bouw en woningtoezicht is de coördinator duurzaam bouwen gestationeerd. Deze coördinator heeft tot taak om duurzaam bouwen binnen de beleidskaders bij bouwprojecten in uitvoering te (laten) brengen. Concreet betekent dit dat de coördinator in samenwerking met de milieudienst het beleid ontwikkelt en zorgdraagt voor controle bij relevante projecten.

Programma 9 Groen

Door het aanleggen van natuurvriendelijke oevers wordt de ecologische waterkwaliteit verbeterd. Bomen hebben de prettige eigenschap CO₂ af te vangen, maar zijn ook nuttig omdat zij de wind breken. Verder hebben hagen een positief effect op fijnstof in de omgevingslucht. Op allerlei manieren werkt het programma Groen dus aan een kwalitatief goed milieu.

Programma 10 Bestuur en burgerzaken

Bij het aanbesteden van diensten is het gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid van toepassing. Een van de uitgangspunten van het inkoop- en aanbestedingsbeleid is het duurzaam inkopen en aanbesteden. Bij duurzaam inkopen wordt, naast de criteria prijs en kwaliteit, ook rekening gehouden met sociale en milieucriteria bij de selectie van inschrijvers (selectiefase) en de beoordeling van offertes (gunningsfase).

Programma 11 Openbare orde en veiligheid

Bij eventuele calamiteiten kunnen gevaarlijke stoffen vrijkomen. Voor deze situaties hanteert de brandweer protocollen, bijvoorbeeld het asbestprotocol. In voorkomende gevallen adviseert de Milieudienst West-Holland in samenwerking met de GGD (Medische milieukunde) over milieuproblemen met gezondheidsaspecten.

Programma 12 Grondontwikkeling

Op 11 september 2006 heeft de gemeente het beleidskader Duurzame Stedenbouw vastgesteld. Dit beleidskader vormt in de hele regio het uitgangspunt voor ieder ruimtelijk plan van 1 hectare of groter en/of meer dan 10 woningen. Het beleidskader geeft aan welke vragen in welke fase aan de orde moeten

komen om een hoog kwaliteitsniveau van een plan te waarborgen. Onderdeel van het beleidskader is een ambitietabel Duurzame Stedenbouw, die bij elk ruimtelijk project gebruikt moet worden. Hoe deze tabel wordt gebruikt, staat uitgelegd bij Programma 8 Wonen en ondernemen.

Deel 2 Financiële begroting

Hoofdstukken

In dit deel worden de volgende hoofdstukken behandeld:

Hoofdstuk 1, Overzicht baten en lasten

Hoofdstuk 2, Overzicht incidentele baten en lasten

Hoofdstuk 3, Vervangsinvesteringen

Hoofdstuk 4, Staat van reserves en voorzieningen

Hoofdstuk 5, EMU saldo

Hoofdstuk 6, Richtlijnen begroting

Hoofdstuk 7, Subsidies per programma

Overzicht baten en lasten

	2007 werkelijk	2008 Begroting na wijziging	2009 Begroting	2010 Begroting	2011 Begroting	2012 Begroting
Progr. 1: Zorg en Welzijn						
Lasten	4.358	5.014	5.147	5.132	5.124	5.117
Baten	249-	465-	465-	465-	465-	465-
Saldo	4.109	4.549	4.682	4.666	4.659	4.652
Progr. 2: Jeugd en Onderwijs						
Lasten	4.602	4.313	4.473	5.142	5.992	5.393
Baten	559-	422-	480-	515-	555-	555-
Saldo	4.043	3.892	3.993	4.627	5.436	4.838
Progr. 3: Werk en Inkomen						
Lasten	6.744	5.936	6.129	6.039	5.909	5.909
Baten	5.243-	4.259-	4.379-	4.379-	4.379-	4.379-
Saldo	1.501	1.677	1.750	1.660	1.530	1.530
Progr. 4: Kunst en Cultuur						
Lasten	1.107	947	1.180	1.104	1.099	1.097
Baten	90-	3-	3-	3-	3-	3-
Saldo	1.017	944	1.177	1.101	1.095	1.094
Progr. 5: Sport en Spel						
Lasten	2.213	1.590	1.679	1.582	1.504	1.488
Baten	114-	111-	43-	43-	43-	43-
Saldo	2.099	1.480	1.636	1.539	1.461	1.445
Progr. 6: Verkeer en Water						
Lasten	3.710	4.445	4.849	4.896	5.059	5.015
Baten	846-	842-	1.017-	1.179-	1.179-	1.179-
Saldo	2.864	3.603	3.832	3.716	3.880	3.835
Progr. 7: Reiniging						
Lasten	2.789	2.774	2.985	3.005	2.989	2.901
Baten	2.996-	2.987-	3.115-	3.115-	3.115-	3.115-
Saldo	207-	213-	130-	110-	126-	214-

Progr. 8: Wonen en Ondernemen						
Lasten	1.766	1.925	2.011	1.749	1.743	1.681
Baten	1.358-	1.415-	1.395-	1.402-	1.059-	1.066-
Saldo	408	510	616	347	685	615
Progr. 9: Groen						
Lasten	1.984	1.963	2.049	2.017	2.035	2.050
Baten	16-	13-	14-	14-	14-	14-
Saldo	1.968	1.950	2.035	2.003	2.021	2.036
Progr. 10: Bestuur en Burger- zaken						
Lasten	8.602	9.802	10.008	9.705	9.488	9.451
Baten	1.152-	838-	743-	743-	743-	743-
Saldo	7.450	8.964	9.265	8.962	8.745	8.708
Progr. 11: Openbare orde en Veiligheid						
Lasten	1.149	1.172	1.385	1.396	1.400	1.387
Baten	76-	45-	25-	25-	25-	25-
Saldo	1.073	1.128	1.360	1.371	1.375	1.362
Progr. 12: Grondontwikkeling						
Lasten	23.593	31.943	34.149	27.487	2.104	20.085
Baten	22.298-	59.188-	30.139-	28.378-	1.448-	2.874-
Saldo	1.295	27.244-	4.010	891-	656	17.211
Totaal programma's	27.619	1.239	34.226	28.993	31.417	47.113
Algemene dekkingsmiddelen						
- Lokale heffingen	4.428-	4.570-	4.760-	4.818-	4.876-	4.945-
- Algemene uitkering	19.302-	20.601-	22.202-	22.051-	21.956-	21.986-
- Onvoorzien	0-	54	94	94	94	94
- Dividend	3.100-	1.707-	2.357-	2.007-	2.007-	2.007-
- Saldo financieringsfunctie	896-	1.222-	905-	128-	409-	446-
- Overig	8	-	-	-	-	-
Saldo	27.719-	28.046-	30.130-	28.910-	29.154-	29.290-
Resultaat voor bestemming	99-	26.807-	4.097	83	2.264	17.823
Beoogde toevoeging en onttrekking aan reserves						
- Onttrekking aan de reserves	7.339-	3.488-	9.457-	14.286-	2.380-	20.275-
- Toevoeging aan de reserves	5.712	31.045	5.707	15.514	2.134	3.629
Saldo	1.627-	27.557	3.751-	1.229	246-	16.646
Resultaat na bestemming	1.726-	750	346	1.311	2.018	1.176
	voordeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

Overzicht incidentele baten en lasten

Artikel 28 lid c van het BBV schrijft voor dat een overzicht moet worden weergegeven van de incidentele baten en lasten. In onderstaande tabel wordt aangegeven voor welke incidentele posten een bedrag geraamd:

Incidentele baten x € 1.000	2009	2010	2011	2012
Pr 1				
Pr 2				
Pr 3				
Pr 4				
Pr 5				
Pr 6				
Pr 7				
Pr 8				
Pr 9				
Pr 10				
Pr 11				
Pr 12				
Algemene dekkingsmiddelen	350			
Totale incidentele baten	350	-	-	-

Incidentele lasten x € 1.000	2009	2010	2011	2012
Pr 1				
Pr 2			520	
Pr 3				
Pr 4				
Pr 5				
Pr 6				
Pr 7				
Pr 8	100			
Pr 9				
Pr 10				
Pr 11				
Pr 12				
Algemene dekkingsmiddelen				
Totale incidentele lasten	100	-	520	-

analyse 2009-2012

Incidentele baten:

Algemene dekkingsmiddelen

Eenmalige dividendopbrengst BNG (2009).

Incidentele lasten:

Programma 2

Eenmalige kosten Brede School West; betreft boekwaarden oude huisvesting (2011).

Programma 8

Eenmalige kosten structuurvisie (2009).

Vervangingsinvesteringen per programma

Lopende investeringen 2009-2012

	Omschrijving	prog	Krediet	investering						restant krediet
				tot 2008	2008	2009	2010	2011	2012	
IE0473	Boekwaarde grond Munniknempolder	8	-	1.499	67	70	74	77	80	1.868-
IE0058	Begraafplaats uitbreiding	10	585	58	527	-	-	-	-	0
Totaal gronden en terreinen			585	58	527	-	-	-	-	0
IE0234	KJS uitbreiding 4 lokalen	2	884	709	159	-	-	-	-	16
IE0251	Nieuwbouw Kastanjelaanschool	2	5.684	699	44	4.941	-	-	-	0
IE0262	BBS Wde Zw school	2	1.155	913	44	196	-	-	-	3
IE0365	Sociaal Cultureel Centrum	kpl	4.595	285	4.310	-	-	-	-	-
IE0388	Brede school West	2	360	315	53	8-	-	-	-	-
IE0430	Visser t Hooft uitbreiding 2007	2	1.700	1.721	21-	-	-	-	-	-
IE0492	OBS KJS, archeologie	2	157	90	67	-	-	-	-	0-
IE0513	Gebouw Touwbn. aankomst	2	4.556	-	4.556	-	-	-	-	-
IE0519	Gem.h. nieuwbouw	kpl	187	-	88	99	-	-	-	-
IE0526	BBS Bolwerk OKV HP09	2	205	-	-	205	-	-	-	0
IE0527	BBS De Regenboog OKV HP09	2	155	-	-	155	-	-	-	-
IE0528	BBS Leeuwerik uitbreiden 1 groep HP09	2	20	-	-	20	-	-	-	-
IE0531	OBS Hasselbraam OKV HP09	2	162	-	-	-	162	-	-	-
IE0532	BBS Elckerlyc OKV HP09	2	240	-	-	-	240	-	-	-
Totaal Bedrijfsgebouwen			20.060	4.731	9.300	5.609	402	-	-	19
IE0269	Ren. geluidsch. 06	8	10	-	10	-	-	-	-	-
IE0293	Riolering 2008	6	1.558	1	1.557	-	-	-	-	-
IE0361	Riolering 2009	6	568	-	-	568	-	-	-	-
IE0362	Riolering 2010	6	625	-	-	-	625	-	-	-
IE0477	Riolering 2011	6	691	-	-	-	-	691	-	-
IE0478	Riolering 2012	6	827	-	-	-	-	-	827	-
Totaal Grond-,weg en waterb.kundige werken met ec.nut			4.280	1	1.567	568	625	691	827	-
IM0073	Schansen infrastructuur	6	24	869-	60-	930	-	-	-	24
IM0371	Lijnb Touwb. Verbindingsweg		364-	206	206-	-	-	-	-	364-
IM0372	Gronden vm Complex Zwembad		717	31	730	58-	156	418	117	676-
IM0077	IVVP, reconstructie Vronkenlaan	6	684	558	36	-	-	-	-	90
IM0246	Visser t Hooft, steiger	6	9	-	-	9	-	-	-	-
IM0367	Grotiuslaan herinr.	6	383	31	33	319	-	-	-	-
IM0368	Wilddreef I, herinrichten	6	118	-	-	118	-	-	-	-
IM0369	Vossiuslaan	6	410	-	-	410	-	-	-	-
IM0374	Herinr. Hubrechtplei	6	145	4	8	133	-	-	-	-
IM0375	IVVP, fin.afwikkeling	6	43	-	43	-	-	-	-	-
IM0480	Houten bruggen 2009	6	135	-	-	135	-	-	-	-
IM0481	Houten bruggen 2010	6	135	-	-	-	135	-	-	-
IM0482	Houten bruggen 2011	6	135	-	-	-	-	135	-	-
IM0483	Houten bruggen 2012	6	135	-	-	-	-	-	135	-
IM0513	Boterhuispolder, inrichting	9	200	109	53	38	-	-	-	-
IM0547	Houten bruggen groot onderhoud	6	412	-	-	412	-	-	-	-
Totaal Grond-,weg en waterb.kundige werken maat.nut			3.320	71	637	2.444	291	553	252	926-

IE0278	Vrachtw en kraan 2007	kpl	150	-	150	-	-	-	-	-
IE0283	Hoogwerker 05	kpl	125	-	125	-	-	-	-	-
IE0407	Veegmachine 2007	kpl	140	-	140	-	-	-	-	-
IE0408	VW transporter 2007	kpl	19	-	19	-	-	-	-	-
IE0434	Verv. Merc 83-VR-FH	kpl	35	-	-	35	-	-	-	-
IE0435	Verv. VW 33-VN-KN	kpl	30	-	-	30	-	-	-	-
IE0436	Brw. OVD wagen 2009	11	14	-	-	14	-	-	-	-
IE0476	Wagen serviceteam bestrating	kpl	30	-	30	-	-	-	-	-
IE0505	Brandweer dienstbus 2012	11	19	-	-	-	-	-	19	-
Totaal vervoermiddelen			562	-	464	79	-	-	19	-
IE0059	VRI PSNW Engelenda	6	140	-	140	-	-	-	-	-
IE0289	Comp tekenkamer 2007	kpl	38	-	38	-	-	-	-	-
IE0297	Netwerkstations 2006	10	40	-	40	-	-	-	-	-
IE0298	Netwerkstations 2007	10	250	20	230	-	-	-	-	-
IE0326	zand zoutstr. 03	6	14	-	14	-	-	-	-	-
IE0327	tel.app. gl.bestr 05	6	9	-	9	-	-	-	-	-
IE0328	sneeuwploeg 03	6	5	-	5	-	-	-	-	-
IE0329	Transportband 03	6	21	-	21	-	-	-	-	-
IE0331	VRA psw-Aca	6	85	-	-	-	85	-	-	-
IE0332	VRI engdaal Dschans	6	155	-	-	-	-	-	-	155
IE0338	VRI m. engd denn 06	6	155	1	154	-	-	-	-	-
IE0333	VRA psw engd	6	65	-	-	-	-	65	-	-
IE0339	VRI Engd Heinsln	6	165	-	165	-	-	-	-	-
IE0383	10 netwerkstations	10	11	-	11	-	-	-	-	-
IE0394	Perslucht 2007	11	9	-	9	-	-	-	-	-
IE0404	Migr netwerk 2008	10	325	-	325	-	-	-	-	-
IE0406	Vastgoed tekentafel kamer	10	26	-	26	-	-	-	-	-
IE0409	VRI Engd In v Berendrecht	6	150	-	150	-	-	-	-	-
IE0423	VRI Engd Gallaslaan	6	155	-	-	155	-	-	-	-
IE0424	Processor VRA s	6	62	12	50	-	-	-	-	-
IE0425	netwerkstations 2007	10	60	-	60	-	-	-	-	-
IE0426	Gladheidbestr., opzetstrooier 2009	6	27	-	-	27	-	-	-	-
IE0427	VRI LvO VBW	6	160	-	-	-	160	-	-	-
IE0437	Brandweer persluchtapp.2009	11	9	-	-	9	-	-	-	-
IE0438	Brandweer, inventaris 796	11	8	-	-	8	-	-	-	-
IE0439	Brandweer, inv garage en enschen	11	5	-	-	5	-	-	-	-
IE0441	Brandweer comm.middelen C2010	11	60	-	-	-	60	-	-	-
IE0442	Hoge drukspuit riolering	6	7	-	7	-	-	-	-	-
IE0443	Gladheidbestr.sneeuwploeg	6	13	-	-	-	13	-	-	-
IE0484	VRA Engelendaal Provincialeweg N445	6	60	-	-	-	-	60	-	-
IE0485	VRA Engelendaal Rietschans	6	70	-	-	-	-	70	-	-
IE0486	VRA Engelendaal Dennenschans	6	75	-	-	-	-	75	-	-
IE0487	VRA Engelendaal Heinsiuslaan	6	75	-	-	-	-	75	-	-
IE0488	VRA Engelendaal Laan van Berendrecht	6	80	-	-	-	-	80	-	-
IE0489	VRA Engelendaal Gallaslaan	6	85	-	-	-	-	85	-	-
IE0490	VRA Laan van Ouderzorg Valk Boumanweg	6	85	-	-	-	-	-	85	-
IE0495	Netwerkstations 2009	10	50	-	-	50	-	-	-	-
IE0496	Netwerkstations 2010	10	33	-	-	-	33	-	-	-
IE0502	Brandweer perslucht 2011	11	9	-	-	-	-	9	-	-
IE0503	Paternosterkasten	10	40	-	-	-	-	40	-	-
IE0515	Telefooncentrale 2006	10	94	-	94	-	-	-	-	-
IE0520	Brandweer, warmtebeeldcamera 2008	11	10	-	10	-	-	-	-	-
IE0538	Airco computerruimte 2012	10	17	-	-	-	-	-	17	-
Totaal machines, app. en installaties			3.010	33	1.557	254	351	559	102	155

IE0345	Milieustraat	7	235	152	6	97	-	-	-	20-
IE0358	Beveiliging scholen	2	492	347	146	-	-	-	-	-
IE0372	Gemeentewinkel, ICT	10	91	68	23	-	-	-	-	-
IE0384	Software Bev Globit	10	40	45	5-	-	-	-	-	-
IE0398	Softw BWT 2008	8	30	-	30	-	-	-	-	-
IE0399	Keetwagen markt	6	11	-	11	-	-	-	-	-
IE0400	Verlichting marktkraam	6	7	-	7	-	-	-	-	-
IE0401	GBA, BUZ	10	43	59	16-	-	-	-	-	-
IE0402	Softw bevolk Ciper	10	31	7	24	-	-	-	-	-
IE0403	Bavak	10	35	-	-	-	35	-	-	-
IE0428	Sys. softw. vastg 05	kpl	33	-	33	-	-	-	-	-
IE0449	nieuw ibp Beter benutten Bimas	8	10	-	10	-	-	-	-	-
IE0451	Inv ITIL onderst.sys	10	19	14	5	-	-	-	-	-
IE0452	Publ. recht.beperki	10	6	2	4	-	-	-	-	-
IE0454	nieuw ibp Integreren dienstverlening	10	8	-	8	-	-	-	-	-
IE0455	nieuw ibp Digitaliseren facturen	10	50	-	-	50	-	-	-	-
IE0456	Invoeren WMO	1	25	2	23	-	-	-	-	-
IE0457	nieuw ibp Stroomlijnen relatiegegevens	10	13	-	-	13	-	-	-	-
IE0458	nieuw ibp Introductie Documentmanagement	10	40	-	40	-	-	-	-	-
IE0459	Invoeren DURP	10	22	9	13	-	-	-	-	-
IE0461	IBP, digitaliseren binnen komende post	10	21	7	14	-	-	-	-	-
IE0462	nieuw ibp Implementatie Messagebroker	10	62	-	-	62	-	-	-	-
IE0463	nieuw ibp Implementatie Mijn Leiderdorp	10	18	-	-	18	-	-	-	-
IE0465	nieuw ibp Implementatie VROM-vergunning	8	20	-	-	20	-	-	-	-
IE0466	nieuw ibp Implementeren Workflowmanagement	10	100	-	-	100	-	-	-	-
IE0470	nieuw vervanging IE0219 wijkcontainers	7	150	-	-	-	150	-	-	-
IE0471	nieuw vervanging IE0176 bowlsmatten	kpl	11	-	-	-	11	-	-	-
IE0474	Depotdogs	7	17	11	6	-	-	-	-	-
IE0479	Alecto hekwerken	5	36	21	15	-	-	-	-	-
IE0480	Systeem software vastgoed 2005	kpl	33	-	33	-	-	-	-	-
IE0494	Soc.Cult.Centr.inventaris	kpl	375	-	375	-	-	-	-	-
IE0497	IBP verv.software 2010	10	75	-	-	-	75	-	-	-
IE0498	Spamfilter 2010	10	10	-	-	-	10	-	-	-
IE0499	SAN redundant - opslag-2011	10	65	-	-	-	-	65	-	-
IE0500	Data back-up	10	60	-	-	-	-	60	-	-
IE0501	IBP verv. software 2011	10	75	-	-	-	-	75	-	-
IE0504	migratie netwerk 2011	10	250	-	-	-	-	250	-	-
IE0506	IBP vervangen softw.2012	10	75	-	-	-	-	-	75	-
IE0507	OBS KJS huisvestingsprogramma 2008	2	26	-	-	26	-	-	-	-
IE0508	Visser t Hooft huisvestingsprogramma 2008	2	76	-	76	-	-	-	-	-
IE0509	Leo Kanner huisvestingsprogramma 2008	2	23	-	22	0	-	-	-	-
IE0514	Begraafpl. colomb.08	10	22	-	-	-	-	-	-	22
IE0516	Plaatsing nieuwe JOP 1	5	16	-	16	-	-	-	-	-
IE0517	Plaatsen nieuwe JOP 2	5	16	-	16	-	-	-	-	-
IE0518	Plaatsen nieuw JOP 3	5	16	-	16	-	-	-	-	-
IE0521	Automatisering Vorsa Bibliotheek	10	5	-	-	5	-	-	-	-
IE0522	Spamfilter 2005	10	7	-	-	7	-	-	-	-
IE0523	Inbelvervinding netwerk	10	16	-	-	16	-	-	-	-
IE0524	SAN uitbreiding 2009	10	20	-	-	20	-	-	-	-
IE0529	BBS Leeuwerik, 1e inr.meub.HP09	2	12	-	-	12	-	-	-	-
IE0533	Financieel pakket	10	20	-	-	-	-	20	-	-
IE0534	Postregistratie	10	27	-	-	-	-	27	-	-
IE0536	SAN uitbreiding 2011	10	35	-	-	-	-	35	-	-
Totaal overige mat.vaste activa			3.027	742	949	445	281	532	75	2

IP0001	Fietsbrug Munnikkenpolder		3.099	91	519	268	139	606	604	872
IP0002	Parallelweg		8.821	4.804	3.583	135	42	44	46	167
IP0003	Mauritskwartier verplaatsingskosten		1.535	1.314	428	33	33	34	34	340-
IP0004	Omleggen Persant Snoepweg		3.926	1.798	2.278	183	-	-	-	333-
IP0007	Inrichting Munnikkenpolder		1.358	480	729	365	26	27	30	299-
IP0008	Grondberging Munnikkenpolder		-	809-	-	-	-	-	-	809
IP0009	Geluidswallen RWS/ER (Viaduct Ericalaan)		1.023	596	36	28	480	-	-	116-
IP0011	Verplaatsen Kalkpolder molen		603	91	14	8	8	441	137	95-
IP0012	Riolering Bospoort		1	73-	-	-	-	-	-	74
IP0013	Bestemmingsplan W4		549	460	216	75-	-	-	-	52-
IP0015	Bovenwijkse voorzieningen W4		797	120	521	216	-	-	-	60-
Totaal projecten			21.712	8.871	8.323	1.162	727	1.151	851	627
Totaal Generaal			56.556	14.507	23.322	10.561	2.677	3.486	2.126	123-

Staat van reserves en voorzieningen

OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN	progr.	saldo 1 jan 2009	vermeerdering 2009	vermindering 2009	saldo 31 dec 2009	saldo 31 dec 2010	saldo 31 dec 2011	saldo 31 dec 2012	saldo 31 dec 2013
Algemene reserves									
Alg. reserve, vrij besteedbaar	13	1.502	281	-	1.783	1.835	1.835	1.835	1.835
Alg. reserve grondverkoop, vrij bes	12	3.153	1.002	495	3.660	4.592	4.122	5.812	6.015
Reserve OWB geormerkt	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal		4.655	1.283	495	5.443	6.428	5.957	7.647	7.850
Bestemmingsreserves ter egalisatie van tarieven									
Egalisatiereserve bouwleges	8	409	-	69	340	295	250	250	250
Egalisatie kst.Begraafplaats	10	269	-	19	250	233	217	203	193
Egalisatieres. riolering	6	1.317	159	-	1.477	1.763	2.014	2.274	2.492
Egalisatieres.reiniging	7	1.049	-	70	980	888	813	824	839
Totaal		3.045	159	158	3.046	3.179	3.293	3.551	3.774
Bestemmingsreserves overige									
Res. kunst en cultuur	4	138	16	4	150	162	178	194	210
Res. milieu	8	50	-	-	50	50	50	50	50
Res. sociale woningbouw	8	255	-	-	255	255	255	255	255
Res. rekenkamer	10	50	-	-	50	50	50	50	50
Res.wet maatsch.ondersteuning	1	700	-	-	700	700	700	700	700
BTW compensatiefonds	13	50	-	50	-	-	-	-	-
Reserve Vreemdelingenbeleid	3	248	-	-	248	248	248	248	248
Res. Welzijn	1	113	-	-	113	113	113	113	113
Best. reserve jaafsluiting	13	-	-	-	-	-	-	-	-
Sociaal Beleid	3	378	-	-	378	468	688	908	1.128
Kap.invest.met econ.nut	13	527	58	90	495	462	426	388	348
Bestemmingsreserve W4	12	28.703	4.190	8.661	24.232	24.275	24.186	5.394	2.901
Totaal		31.213	4.264	8.805	26.672	26.784	26.894	8.300	6.004
Totaal reserves									
		38.913	5.707	9.457	35.162	36.390	36.144	19.498	17.627
Voorzieningen met een verplichting									
Voorziening onderwijs achterstanden	-	-	60	60	-	-	-	-	-
Voorziening voormalig personeel	-	136	175	215	95	91	99	106	116
Pensioenoverdrachten wethouders	-	125	35	-	160	195	230	265	300
Voorziening liq Streekmuziekschool	-	86	-	22	64	47	30	23	17
Voorziening stichtingsvorming OBSG	-	280	-	100	180	90	-	-	-
Voorz.Wachtgeld wethouders	-	108	-	-	108	108	108	108	108
Totaal		734	270	397	607	531	466	501	541
Voorzieningen ter egalisatie van kosten									
Voorziening waterwegen	-	658	144	259	543	571	599	627	655
Voorziening wegen	-	1.497	994	1.667	824	730	640	555	474
Voorziening openbare verlichting	-	299	99	157	241	326	353	382	356
Voorziening speelplaatsen	-	130	52	92	90	41	27	11	21-
Voorziening onderwijs gebouwen	-	378	253	55	576	442	455	641	825
Voorziening gemeentelijke gebouwen	-	722	392	672	442	498	523	666	429
Voorziening groenstructuren	-	420	83	162	340	224	176	149	114

Onderhoud bruggen	-	24	26	35	14	5	5	0	2
Voorziening sportpark de Bloemerd	-	335	28	23	340	368	395	353	380
onderh sportacc SFL	-	335	256	333	257	179	102	24	54-
Voorziening onderhoud molens	-	39	120	121	38	28	4	32	77
Totaal	-	4.836	2.445	3.576	3.705	3.412	3.279	3.440	3.237
Totaal voorzieningen		5.570	2.715	3.973	4.313	3.943	3.745	3.941	3.778
Totaal reserves en voorzieningen		44.483	8.422	13.431	39.474	40.333	39.889	23.440	21.405

Analyse reserves en voorzieningen

R0001 Algemene reserve vrij besteedbaar

Deze reserve is voor algemene doeleinden.

Toevoegingen:

Voor de stichtingsvorming van Openbare Scholen in Leiderdorp – de OBSG- is destijds budget uit de algemene reserve gehaald. Dit wordt in jaarlijkse bijdragen aan deze reserve weer aangevuld. In 2009 en 2010 vindt nog een bijdrage plaats. Voor de opheffing van de streekmuziekschool is ook budget uit deze reserve gebruikt. De laatste storting in de reserve voor deze onttrekking vindt in 2009 plaats.

Voor 2011 en verder worden geen toevoegingen in de reserve verwacht.

Onttrekkingen:

n.v.t.

R0003 Algemene reserve grondverkoop, vrij besteedbaar

Financiële buffer voor niet sluitende grondexploitaties.

Toevoegingen:

Verschillende projecten worden in 2009 tot en met 2012 – naar verwachting- afgesloten. Voor de projecten Driegatenbrug (2011), Centrumplein (2012), Meas-Rosarium (2010), Ommedijk (2010) en Sjelter (2009) zal het positieve resultaat in de reserve gestort worden. Daarnaast vindt er jaarlijks een toevoeging plaats van de rente over de boekwaarde van de reserve.

Onttrekkingen:

Verschillende projecten worden in 2009 tot en met 2012 – naar verwachting- afgesloten. Voor de projecten Buitenruimte Santhorst (2009) en Parkpromenade (2011) wordt het negatieve resultaat uit de reserve onttrokken worden.

R0006 Egalisatiereserve bouwleges

Reserve dient om de te berekenen bouwleges niet jaarlijks te laten fluctueren.

Toevoegingen:

n.v.t.

Onttrekkingen:

Bijdrage aan de exploitatie ter dekking van civieltechnische begeleiding van Rijkswaterstaat.

R0009 Kunst en cultuur

Reserve voor kunstprojecten uit de kunstnota.

Toevoegingen:

Jaarlijks wordt een vast bedrag in de reserve gestort.

Onttrekkingen:

Voor 2008 tot en met 2010 wordt een jaarlijkse onttrekking gedaan voor een kunstproject in de Heemtuin.

R0010 Reserve regionale milieudienst

Wordt gebruikt om schommelingen in de uitgaven van de Regionale Milieudienst op te vangen.

Toevoegingen:

n.v.t.

Onttrekkingen:

n.v.t.

R0037 Sociaal Beleid

Het egaliseren van positieve – of negatieve saldi, die voortkomen uit de exploitatiebudgetten van de producten Algemene Bijstandswet – Inkomensdeel, Minimabeleid en het WSW-beleid ”.

Toevoegingen:

n.v.t.

Onttrekkingen:

n.v.t.

R0020 Reserve sociale woningbouw

Reserve om knelpunten op het gebied van de volkshuisvesting te kunnen oplossen.

Toevoegingen:

n.v.t.

Onttrekkingen:

n.v.t.

R0021 Reserve rekenkamer

Jaarlijks krijgt de rekenkamer een budget voor presentiegelden en onderzoekskosten. Overschotten en tekorten op dit budget worden verrekend met deze reserve.

Toevoegingen:

n.v.t.

Onttrekkingen:

n.v.t.

R0022 Reserve Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Dekken van kosten die vallen onder de Wet Maatschappelijke ondersteuning.

Toevoegingen:

Een eventueel positief saldo wordt in de jaarrekening aan de reserve toegevoegd..

Onttrekkingen:

Een eventueel negatief saldo wordt in de jaarrekening aan de reserve onttrokken.

R0025 Reserve BTW compensatiefonds

Bij de invoering van het BTW compensatiefonds is deze reserve ontstaan. De kapitaallasten van de investeringen die per invoeringsdatum reeds waren afgesloten betroffen voor een deel BTW. Tenslotte is er over deze uitgaven geen BTW verrekend. De reserve is in delen vrijgevallen.

Toevoegingen:

n.v.t.

Onttrekkingen:

In 2009 vindt de laatste onttrekking plaats. Na deze onttrekking zal de reserve komen te vervallen.

R0027 Reserve Vreemdelingenbeleid

Doelstelling van de reserve is het borgen van nog niet bestede subsidiegelden, die voor de Inburgeringstaak zijn ontvangen.

Toevoegingen:

n.v.t.

Onttrekkingen:

n.v.t.

R0029 Reserve doelsubsidies Welzijn

In deze reserve staat conform het besluit voor het beschikbaar stellen van budget voor de bouw van de brede school oude dorp de gelden die beschikbaar zijn gesteld voor de kinderopvang.

Toevoegingen:

n.v.t.

Onttrekkingen:

n.v.t.

R0036 Egalisatiereserve kosten begraafplaats

Deze reserve wordt gebruikt om de baten en lasten van de begraafplaats te egaliseren.

Toevoegingen:

Verschil tussen de inkomsten begraafplaats en de uitgaven wordt aan de reserve toegevoegd (of onttrokken).

Onttrekkingen:

n.v.t.

R0037 Sociaal Beleid

Het egaliseren van positieve – of negatieve saldi, die voortkomen uit de exploitatiebudgetten van de producten Algemene Bijstandswet – Inkomensdeel , Minimabeleid en het WSW-beleid ”.

Toevoegingen:

Voor de Algemene bijstandswet is vanaf 2010 een taakstelling opgenomen in de begroting, deze is als dotatie in de reserve opgenomen. In 2010 bedraagt deze taakstelling € 90.000, voor 2011 en verder € 220.000.

Onttrekkingen:

n.v.t.

R0038 Reserve kapitaalinvesteringen met economisch nut

De reserve wordt gevoed door gerichte bijdragen ineens, welke bestemd zijn voor dekking van kapitaallasten van specifiek aangewezen investeringen met een economisch nut. De jaarlijkse kapitaallasten worden in de exploitatiebegroting gedekt door een onttrekking uit de reserve gedurende de gehele of een deel van de afschrijvingsperiode ten gunste van de exploitatie.

Toevoegingen:

In 2007 is een afkoop van onderhoudskosten van de velden van Alecto uit deze reserve voorgefinancierd. Dit wordt met een jaarlijkse dotatie teruggestort in de reserve.

Onttrekkingen:

Dekking van een deel van de kapitaallasten van Sporthal de Bloemerd en de kosten van nieuwbouw van het milieu educatief centrum als onderdeel van het Sociaal Cultureel Centrum.

R0039 Egalisatiereserve riolering

Deze reserve is bedoeld voor de egalisatie van het product riolering.

Toevoegingen:

Vershil tussen de inkomsten uit rioolheffing en de gecorrigeerde uitgaven wordt aan de voorziening toegevoegd.

Onttrekkingen:

n.v.t

R0040 Egalisatiereserve reiniging

Deze reserve is bedoeld voor de egalisatie van het product reiniging.

Toevoegingen:

Vershil tussen de inkomsten uit afvalstoffenheffing en de gecorrigeerde uitgaven wordt aan de reserve toegevoegd (cq. Onttrokken).

Onttrekkingen:

n.v.t

R0501 Reserve W4

Ten behoeve van bijdrage aan Rijkswaterstaat voor verdieping van de tunnelbak bij de A4.

Toevoegingen:

Verschillende projecten worden in 2009 tot en met 2012 – naar verwachting- afgesloten. De resultaten worden in de reserve gestort/eruit gehaald.

Jaarlijks wordt rente toegevoegd over de boekwaarde van de reserve.

Onttrekkingen:

Verschillende projecten worden in 2009 tot en met 2012 – naar verwachting- afgesloten. De resultaten worden in de reserve gestort/eruit gehaald.

In 2012 is de betaling van de 18 miljoen aan het rijk opgenomen. Naar aanleiding van het schrijven van rijkswaterstaat is deze betalingsverplichting verschoven naar 2012. Het te betalen bedrag is door indexatie opgelopen naar 19,8 miljoen euro.

V0002 Voorziening onderwijs achterstandenbeleid

In deze voorziening worden de bijdragen van het rijk geboekt voor het onderwijs achterstanden beleid. Ook worden hier de bijdragen aan de projecten in het kader van onderwijs achterstanden geboekt.

Toevoegingen/Onttrekkingen:

De ontvangsten van het rijk zijn voor de komende jaren nog niet bekend. De bijdragen zijn begroot op € 60.000 per jaar. De uitgaven zijn voor hetzelfde bedrag opgenomen.

V0028 Voorziening personeel

Deze voorziening is gevormd om wachtgeldverplichtingen aan gewezen ambtenaren te voldoen.

Toevoegingen:

De dotatie is gebaseerd op de wachtgeldverplichtingen zoals die op dit moment bekend zijn, er is geen rekening gehouden met eventuele toekomstige risico's.

Onttrekkingen:

Conform de te verwachten wachtgeldverplichtingen worden de gelden onttrokken.

V0029 Voorziening wethouderspensionen

Indien een wethouder zijn taken neerlegt kan hij/zij ervoor kiezen zijn opgebouwde pensioenrechten over te dragen aan een pensioenfonds. Op dat moment moet het geld direct beschikbaar zijn. Deze voorziening is hiervoor gevormd. De pensioenbetalingen aan oud-wethouders worden hier niet uit betaald.

Toevoegingen:

De dotatie is gebaseerd op berekeningen van de pensioenrechten van de huidige wethouders. Voormalige wethouders kunnen de rechten op dit moment niet meer laten overdragen aangezien de termijn is verstreken.

Onttrekkingen:

n.v.t.

V0034 Voorziening liquidatie streekmuziekschool

Deze voorziening is gevormd ten laste van de algemene reserve. Uit deze voorziening worden alle betalingen verricht die een uitvloeisel zijn van de liquidatie van de streekmuziekschool. Het gaat hier met name om de wachtgeldverplichtingen.

Toevoegingen:

n.v.t.

Onttrekkingen:

De onttrekkingen vinden plaats conform de begroting liquidatie streekmuziekschool die bij de vorming van deze voorziening is besloten.

V0038 Voorziening stichtingsvorming OBSG

Deze voorziening is gevormd ten laste van de algemene reserve. Uit deze voorziening worden alle bruidsschat betalingen gedaan aan de stichting zoals overeengekomen bij de stichtingsvorming.

Toevoegingen:

n.v.t.

Onttrekkingen:

Conform de overeengekomen betalingsverplichtingen aan de stichting opgeboekt. De laatste betaling vindt plaats in 2011.

V0039 Voorziening wachtgeld wethouders

Deze voorziening is gevormd om wachtgeldverplichtingen aan gewezen wethouders te voldoen.

Toevoegingen:

n.v.t.

Onttrekkingen:

Op dit moment zijn er geen wachtgeldverplichtingen voor wethouders.

V0006 Voorziening waterwegen

Uitgaven voor bagger- / beschoeiingwerkzaamheden gelijkmatig over de exploitatie te verdelen.

Toevoegingen/Onttrekkingen:

Mutaties zijn conform onderhoudsplanning en de nota "Naar een planmatig beheer" opgenomen in de begroting.

V0007 Voorziening wegen

Uitgaven voor onderhoud aan wegen gelijkmatig over de exploitatie te verdelen.

Toevoegingen/Onttrekkingen:

Mutaties zijn conform onderhoudsplanning en de nota "Naar een planmatig beheer" opgenomen in de begroting.

V0009 Voorziening openbare verlichting

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van renovatie en vervanging van openbare verlichting.

Toevoegingen:

Jaarlijks wordt het gemiddelde van de uitgaven over de komende 10 jaar in de voorziening gedoteerd.

Onttrekkingen:

Uitgaven zijn gebaseerd op de betreffende jaarschijf in het onderhoudsplan.

V0010 Voorziening speelplaatsen

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van renovatie en vervanging van speelplaatsen.

Toevoegingen/Onttrekkingen:

Mutaties zijn conform onderhoudsplanning opgenomen in de begroting.

V0013 Voorziening onderwijs gebouwen

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van (groot)onderhoudswerkzaamheden van onderwijs gebouwen.

Toevoegingen:

Jaarlijks wordt het gemiddelde van de uitgaven over de komende 10 jaar in de voorziening gedoteerd.

Onttrekkingen:

Uitgaven zijn gebaseerd op de betreffende jaarschijf uit het Planon-onderhoudssysteem.

V0014 Voorziening gemeentelijke gebouwen

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van (groot)onderhoudswerkzaamheden van gemeentelijke gebouwen.

Toevoegingen:

Jaarlijks wordt het gemiddelde van de uitgaven over de komende 10 jaar in de voorziening gedoteerd.

Onttrekkingen:

Uitgaven zijn gebaseerd op de betreffende jaarschijf uit het Planon-onderhoudssysteem.

V0017 Voorziening groenstructuren

Voorziening ten behoeve van de herstructurering van het groen in de gemeente op basis van het groenstructuurplan.

Toevoegingen:

Jaarlijks wordt € 83.000 in de voorziening gedoteerd.

Onttrekkingen:

Uitgaven voor projecten conform het groenstructuurplan.

V0018 Voorziening onderhoud bruggen

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van (groot)onderhoudswerkzaamheden van bruggen.

Toevoegingen:

Jaarlijks wordt € 10.246 in de voorziening gedoteerd.

Onttrekkingen:

Uitgaven conform planning

V0019 Voorziening sportpark de Bloemerd

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van (groot)onderhoudswerkzaamheden van de sportvelden in de Bloemerd. Het onderhoud van de velden van Alecto wordt door de vereniging zelf uitgevoerd, dit is in 2007 voor 10 jaar afgekocht.

Toevoegingen:

Jaarlijkse dotatie op basis van de huidige planning van renovatie van de velden.

Onttrekkingen:

Uitgaven conform planning

V0035 Onderhoud sportaccommodaties SFL

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van (groot)onderhoudswerkzaamheden van sportaccommodaties die bij Sportfondsen Leiderdorp in beheer zijn.

Toevoegingen:

Jaarlijks wordt het gemiddelde van de uitgaven over de komende 10 jaar in de voorziening gedoteerd.

Onttrekkingen:

Uitgaven zijn gebaseerd op de betreffende jaarschijf uit het Planon-onderhoudssysteem.

V0036 Voorziening onderhoud molens

Voorziening ten behoeve van het planmatig uitvoeren van (groot)onderhoudswerkzaamheden van molens.

Toevoegingen:

In 2009 wordt eenmalig een extra dotatie gedaan om de voorziening op peil te krijgen, dit is conform de kadernota doorgevoerd.

Onttrekkingen:

Uitgaven zijn gebaseerd op de betreffende jaarschijf uit het onderhoudsplan.

EMU saldo

In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van ieder deelnemende Lidstaat van de Europese Unie maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Produkt mag bedragen. Sinds 2002 is het EMU-saldo van lokale overheden onverwacht aanzienlijk toegenomen. Het overzicht 'Informatie voor derden' (Iv3) is het instrument voor het Rijk om inzicht te houden in het verloop van het EMU-saldo bij gemeenten.

Zoals in de tabel te zien is het startpunt voor het bepalen van het Emu-saldo het verwachte jaarrekeningsaldo uit de begroting voor mutaties met de reserves. Vervolgens worden de kosten die geen uitgaven vormen in het begrotingsjaar bij dit saldo opgeteld. Bijvoorbeeld afschrijvingslasten vormen voor de gemeentelijke begroting kosten die opgenomen zijn onder de verschillende programma's (baten en lasten stelsel). Het Emu-saldo neemt deze lasten niet mee. In plaats hiervan worden de aanschafkosten van de investeringen in het jaar van aanschaf wel meegenomen als kosten (kaststelsel).

Dit effect treedt ook bij voorzieningen op. Onderhoudskosten ten laste van voorzieningen worden daarom afgetrokken en dotatie die in de programma's zijn opgenomen worden opgeteld om het Emu-saldo te bepalen.

Item	Totaal Cijfers (* 1.000 euro)			
	2008	2009	2010	Mutatie
Exploitatiesaldo voor onttrekkingen/toevoeging aan reserves	26.807	4.097-	83-	+
Afschrijvingslasten ten laste van de exploitatie	1.997	2.905	3.063	+
Bruto dotaties aan voorzieningen ten laste van exploitatie	2.254	2.668	2.699	+
Investerings in materiële vaste activa die worden geactiveerd	23.322-	10.561-	2.677-	-
Toegekende bijdragen Rijk ed. inzake investeringen die niet via de exploitatie lopen	-	-	-	+
Opbrengst desinvesteringen in vaste activa tegen verkoopprijs	-	-	-	+
Boekwinst op desinvesteringen	-	-	-	-
Aankoop grond en bouw- en woonrijpmaken e.d.	5.558-	6.018-	2.825-	-
Opbrengsten verkoop grond tegen verkoopprijs	59.378	30.333	28.572	+
Betalingen ten laste van voorziening	2.710-	3.857-	3.000-	-
Boekwinst verkoop deelnemingen	-	-	-	-
Totaal	58.846	11.373	25.749	

Uitgangspunten begroting 2009

Algemeen

De basis voor de begroting 2009 zijn de cijfers van de begroting voor het jaar 2008. Deze begroting wordt indien nodig geactualiseerd door de verwerking van begrotingswijzigingen en het aanbrengen van eventuele correcties op de ramingen waar dat noodzakelijk is in verband met een juiste doorwerking naar de volgende jaren. De begroting 2009 heeft de volgende programma-indeling:

Programma 1:	Zorg en Welzijn
Programma 2:	Jeugd en Onderwijs
Programma 3:	Werk en Inkomen
Programma 4:	Kunst en Cultuur
Programma 5:	Sport en Spel
Programma 6:	Verkeer en Water
Programma 7:	Reiniging
Programma 8:	Wonen en Ondernemen
Programma 9:	Groen
Programma 10:	Bestuur en Burgerzaken
Programma 11:	Openbare orde en Veiligheid
Programma 12:	Grondontwikkeling
Algemene dekkingsmiddelen	

Personeelskosten

Voor de omvang van de personeelskosten wordt uitgegaan van 207 fte inclusief het college van burgemeester en wethouders. De huidige CAO loopt tot 1 juni 2009. Uitgangspunt voor de begrote salarislasten is de huidige CAO plus 1% voor een mogelijke stijging in de nieuwe CAO. Daarnaast wordt verwacht dat er een wetswijziging komt op de pseudo-WW-premies, deze inkomst is dan ook niet langer geraamd.

Rente en afschrijving

Voor de afschrijving worden de uitgangspunten gehanteerd, zoals deze zijn vastgelegd in de Financiële verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet. Voorts zijn de bepalingen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten van toepassing.

Voor de financiering zal worden uitgegaan van een rentepercentage voor vaste schulden. Gelet op de huidige rentestand is dit een percentage van 4,5%.

Reserves en voorzieningen

Voor de reserves en voorzieningen zijn de bepalingen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten van toepassing en de uitgangspunten van de door de Raad vastgestelde Nota reserves en voorzieningen.

Indexatie

Op dit moment wordt een kostenindexatie van 4,28% gehanteerd.

Subsidies

Normaliter is het gebruikelijk om de te verstrekken gemeentelijke subsidies ook te verhogen met het inflatiepercentage. Gelet echter op de gemeentelijke financiën is dit voor de begroting 2009 niet gedaan.

Belastingen

Voor de gemeentelijke heffingen was het in ieder geval de afgelopen jaren gebruikelijk om uit te gaan van minimaal het inflatiepercentage en voor de afvalstoffenheffing en het rioolafvoerrecht van een 100% kostendekking.

Volgens het college-akkoord mag de OZB maximaal met het inflatiepercentage stijgen. In de begroting 2009 is rekening gehouden met een indexatie van 4,28%.

Algemene Uitkering Gemeentefonds

Bij de berekening van de algemene uitkering voor de meerjarenraming is uitgegaan van de uitkeringsfactor op basis van constante prijzen. De Algemene Uitkering is gebaseerd op de meicirculaire van 2008. De septembercirculaire 2008 wordt wel op korte termijn verwacht.

Extra niet begrote inkomsten

Alle extra niet begrote inkomsten (v.b. bonusdividend) zullen ten gunste gebracht worden van de algemene reserve.

Uitvoering

Er zal door het college zeer kritisch gekeken worden naar het aanvragen van adviezen door derden en het inhuren van derden. Tevens zal de totale organisatie wederom onder de loep worden genomen.

Subsidies per programma

Subsidies per programma				
bedragen x € 1.000	2009	2010	2011	2012
PR 1 Zorg en Welzijn				
Maatschappelijke dienstverlening	213	213	213	213
Thuiszorg opvoedbureau	13	13	13	13
Pluspunt	229	229	229	229
overig	75	75	75	75
Totaal programma 1	530	530	530	530
PR 2 Jeugd en Onderwijs				
Sociaal cultureel werk	390	390	390	390
Thuiszorg jeugd	12	12	12	12
overig	73	73	73	73
Totaal programma 2	476	476	476	476
PR 3 Werk en Inkomen				
PR 4 Kunst en Cultuur				
Openbare bibliotheek	416	416	416	416
overig	79	79	79	79
Totaal programma 4	495	495	495	495
PR 5 Sport en Spel				
overig	5	5	5	5
Totaal programma 5	5	5	5	5
PR 6 Verkeer en Water				
PR 7 Reiniging				
PR 8 Wonen en ondernemen				
overig	4	4	4	4
Totaal programma 8	4	4	4	4
PR 9 Groen				
overig	5	5	5	5
Totaal programma 9	5	5	5	5
PR10 Bestuur en Burgerzaken	-	-	-	-
PR11 Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-
overig	7	7	7	7
Totaal programma 11	7	7	7	7
PR12 Grondontwikkeling	-	-	-	-
Totaal generaal	1.522	1.522	1.522	1.522
subsidieplafonds	2009	2010	2011	2012
Maatschappelijke dienstverlening	213	213	213	213
Thuiszorg	26	26	26	26
Pluspunt	229	229	229	229
Sociaal cultureel werk	390	390	390	390
Openbare bibliotheek	416	416	416	416
subsidieprogramma	249	249	249	249
	1.522	1.522	1.522	1.522

Deel 2 Financiële begroting

Bijlagen

In dit deel worden de volgende bijlagen behandeld:

Bijlage 1, Bestuur en organisatie

Bijlage 2, Conversietabel product - programma

Bestuur en organisatie gemeente Leiderdorp

College van Burgemeester en wethouders

Burgemeester mr. M. Zonneville

Bestuurlijke coördinatie; openbare orde en veiligheid; ontwikkelingssamenwerking en stedenband; communicatie en voorlichting; kunst en cultuur; monumentenbeleid; mediazaken; informatisering; Gemeentewinkel; Leiderdorp 2015; bestuurlijke vernieuwing.

Wethouder C.J.M.W. Wassenaar (VVD), Loco-burgemeester

Grote projecten W4 en Centrumplan, inclusief theater en openbare bibliotheek; Brede School Oude Dorp; Brede School West; Meas-locatie; Schansen en Dreven; ROC-locatie; Achter 't Hofje; HSL-informatiecentrum; volkshuisvesting en woningbouw; asielbeleid en vluchtelingenwerk; sport, recreatie en toerisme; B5 en deregulering.

Wethouder P.A. Glasbeek (PvdA)

Ruimtelijke ordening; milieu en afval; verkeer en vervoer; openbare ruimte en groenvoorziening; sociale zaken; regiozaken en Groene Hart; onderwijs; jongerenbeleid en kinderopvang; personeel en organisatie.

Wethouder J.J.F.M. Gardeniers (CDA)

Financiën, belastingen, nutsbedrijven, grondzaken, gezondheidszorg (WVG, WMO, Woon-Zorg-Complex), welzijn, vrijwilligersbeleid; seniorenbeleid; economische zaken en werkgelegenheid; wijk- en buurtgericht werken.

Gemeentesecretaris drs. A.H. Schouten

Zetelverdeling 2006-2010

- VVD: 6 zetels
- CDA: 4 zetels
- PvdA: 4 zetels
- Groen Links: 3 zetels
- Burger Belangen Leiderdorp: 3 zetels
- SP: 1 zetel

De raadsleden H.K. Langenberg (VVD) en J.P. Voets (SP) zijn vanaf 6 juni 2006 verdergegaan als respectievelijk Liberaal Leiderdorp en Lijst Voets.

Gemeenteraadsleden 2006-2010

Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)

- mw. E.J. Meijer (fractievoorzitter)
- I.H.M. Cooijmans
- W.N.A. Joosten
- mw. C.M.M. Meiners-Pieterse
- J.B.P.M. Suijkerbuijk

Christen Democratisch Appèl (CDA)

- N.H.M. van Jaarsveld (fractievoorzitter)
- E. Hekkelman
- mw. M.A.J. van Diepen-van Wijk
- J.H.M. van Huut

Partij van de Arbeid (PvdA)

- R.F. Thunnissen (fractievoorzitter)
- mw. J.J.E. van Reijn
- O.C. McDaniel
- B.M.R.F. Hollands

Groen Links

- mw. C.W. Vons-de Jong (fractievoorzitter)
- mw. Y. de Waard
- mw. F. Joester

Burger belangen Leiderdorp (BBL)

- A.J.E. Staal (fractievoorzitter)
- C. Teske
- J.L. van der Hoogt

Lijst Voets

- J.P. Voets

Liberaal Leiderdorp

- H.K. Langenberg

Griffier

- Mw. J.C. Zantingh

Raadscommissies

Commissie Bestuur en Maatschappij

Financiën en belastingen, Economische Zaken, Grondzaken, Personeel&Organisatie, Informatisering, Toekomstvisie, Openbare Orde en Veiligheid, Bestuurlijke coördinatie, Bestuurlijke vernieuwing, Buitenland, Communicatie en voorlichting, Monumenten- en mediabeleid, Cultuur, Regiozaken, B5, Deregulering, Sociale Zaken, WVG, Kinderopvang, Welzijn, Jeugd- en senioren beleid, Vrijwilligersbeleid, Gezondheidszorg en GGD, Onderwijs, Asielbeleid.

Commissie Ruimte

Ruimtelijke ordening, Grote projecten, Openbare ruimte, Sport en recreatie, Verkeer en vervoer, Huisvesting, Milieu en afval, Wijk- en buurtgericht werken.

De commissie Bestuur & Maatschappij vergadert op maandag. Hier worden onderwerpen als financiën en welzijn besproken.

De commissie Ruimte vergadert op dinsdag. Hier komen onderwerpen aan de orde die betrekking hebben op ruimtelijke ordening

Vier maal per jaar is er een vergadering van de regiocommissie op woensdag, hierin komen regionale aangelegenheden aan de orde. Daarnaast vinden er op woensdag werkbezoeken en presentaties plaats.

Agenda's en stukken voor raads- en commissievergaderingen vindt u tien dagen voor een vergadering in het raadsinformatiesysteem en liggen ook ter inzage in de publiekshal van het gemeentehuis.

Het vergaderschema voor 2008 vindt u op www.leiderdorp.nl/gemeenteraad/raadsinformatiesysteem. Raads- en commissievergaderingen worden ook aangekondigd in Gemeente-aan-Huis en op de website van de gemeente.

De vergaderingen van de raad en commissies zijn openbaar, belangstellenden kunnen plaatsnemen op de publieke tribune. Burgers kunnen tijdens openbare vergaderingen inspreken. In een vergadering van de raad maximaal vijf minuten per persoon over willekeurige onderwerpen. In een commissievergadering maximaal drie minuten per persoon over onderwerpen die op de agenda staan.

Wie wil inspreken kan tot maximaal 15 minuten voor de vergadering spreektijd aanvragen bij de griffie via (071) 54 54 821.

Conversietabel product - programma

Product x € 1.000		2009		saldo
		lasten	baten	
PRD51101	Vormings- en ontwikkelingswerk	52	-	52
PRD62001	Maatschappelijke dienstverlening	387	-	387
PRD62002	Ouderenbeleid	261	-	261
PRD71401	gezondheidszorg(niet jeugd)	224	-	224
PR1A Lokale gezondheidszorg		924	-	924
PRD62050	Wet Maatsch.Ondersteun.	-	-	-
PRD62201	wmo huishoudelijke kosten	2.539	465-	2.074
PRD65201	Wet Voorziening Gehandicapten	1.684	-	1.684
PR1B Wet Maatsch.Ondersteuning		4.223	465-	3.757
PR 1 Zorg en Welzijn		5.147	465-	4.682
PRD63001	Sociaal-cultureel werk	495	-	495
PRD63010	jeugd	79	-	79
PRD65001	Peuterspeelz./kinderdagverbl.	97	-	97
PRD65005	contr.Peutersplz./kinderd.verbl.	48	-	48
PR2 A Jeugdbeleid		719	-	719
PRD71501	Jeugdgezondheidszorg	558	299-	258
PRD71601	Preventief Jeugdbeleid	209	115-	94
PR2 B Jeuggezondh. en prev.jeugdbeleid		766	414-	352
PRD42001	OBSG	-	-	-
PRD42004	Beheer openbaar basis onderwijs	51	-	51
PRD42201	Bijzonder basisonderwijs	115	-	115
PRD43000	VSO/ZMOK	30	-	30
PRD48003	Leerlingenvervoer	324	6-	318
PRD48006	Overig onderwijs	471	60-	411
PRD48201	Volwasseneducatie	-	-	-
PR2 C Lokaal onderwijsbeleid		992	66-	925
PRD42101	Huisv.voorz.openb. basisonderwijs	493	-	493
PRD42301	Huisv.vrz.Bijz.basisonderwijs	842	-	842
PRD43101	VSO-ZMOK huisvesting	430	-	430
PRD44101	Voortgezet onderwijs	3	-	3
PRD44301	Huisv. voortgez. ow.	229	-	229
PR2 D Onderwijshuisvesting		1.996	-	1.996
PR 2 Jeug en Onderwijs		4.473	480-	3.993
PRD61001	Algemene bijstand inkomensdeel	3.333	2.761-	573
PRD61010	Bijstandbesluit zelfstandigen	63	19-	44
PRD61101	Algemene bijstand werkdeel	828	686-	142
PRD61201	Wet IOAW/IOAZ	107	75-	32
PRD61301	Verhaal en terugvordering	-	-	-
PRD61401	Minimabeleid	489	30-	459
PRD61402	Kwijtscheldingen	114	-	114
PRD62008	Schuldhelpverlening	3	-	3
PRD65002	Kinderopvang WIZ	16	-	16
PRD82204	Vangnetregeling huursubsidie	-	-	-
PR3 A Alg.Bijst.(WWB, Bijz.bijstand en minimabeleid		4.954	3.571-	1.382
PRD61105	WSW	1.075	808-	267
PR3 B Wet Soc.Werkvoorziening(Wsw)		1.075	808-	267

PRD62101	Vreemdelingenbeleid	101	-	101
PR3 C Vreemdelingenbeleid		101	-	101
PR 3 Werk en Inkomen		6.129	4.379-	1.750
PRD51001	Openbare bibliotheek	627	-	627
PRD54001	Kunst	84	-	84
PRD54006	Onderhoud kunstwerken	10	-	10
PRD54010	Am. Kunstbeoefening en cultuur algem	90	-	90
PRD54101	Monumentenzorg	23	-	23
PRD54102	Molens	147	3-	144
PRD55002	Milieu Educatief Centrum	112	-	112
PRD58002	Accommodatie culturele voorzieningen	86	-	86
PR4 A Kunst en Cultuur		1.180	3-	1.177
PR 4 Kunst en Cultuur		1.180	3-	1.177
PRD53001	Binnensportrecreatie	167	-	167
PRD53002	Buitensportrecreatie	-	-	-
PRD53010	Sporthuisvesting	1.130	6-	1.124
PRD53101	Groene sportvelden en terreinen	205	37-	169
PR5 A Sport		1.502	43-	1.459
PRD58003	Speelplaatsen	177	-	177
PR5 B Speelplaatsen		177	-	177
PR 5 Sport en Spel		1.679	43-	1.636
PRD21001	Bruggen	315	-	315
PRD21002	Wegen	2.415	14-	2.402
PRD21032	Gladheidsbestrijding	66	-	66
PRD21050	Openbare verlichting	324	30-	294
PRD21101	Verkeersregulering	200	1-	199
PRD21110	Verkeersmaatregelen	135	1-	133
PRD21111	Verkeersborden en /tekens	134	1-	133
PRD21112	Verkeersbeleid	125	-	125
PRD21201	Openbaar vervoer	25	-	25
PRD31001	Markten	19	12-	8
PRD56070	Kermissen	10	-	10
PR6 A Verkeer en vervoer		3.770	59-	3.710
PRD22301	Veerdiensten	2	-	2
PRD24001	Waterwerken	200	-	200
PRD33001	Nutsbedrijven	24	-	24
PR6 B Water		226	-	226
PRD72201	Riolering en pompen	731	1-	730
PRD72601	Baten rioolrechten	-	956-	956-
PR6 C Riolering		731	957-	226-
PRD63002	wijkgericht werken	121	-	121
PR6 D Wijkgericht werken		121	-	121
PR 6 Verkeer en Water		4.849	1.017-	3.832
PRD21039	Onkruidvrijhouden van straten	69	-	69
PRD21040	Reiniging wegen	173	-	173
PRD34101	Slachthuizen	5	-	5
PRD72102	Reiniging/afvalstoffenheffing	2.736	64-	2.672
PRD72302	Ongediertebestrijding	2	-	2
PRD72501	Baten reiniging/afvalstoffenheff.	-	3.051-	3.051-
PR7 A Reiniging		2.985	3.115-	130-
PR 7 Reiniging		2.985	3.115-	130-
PRD81001	Ruimtelijke ordening	434	-	434
PRD83002	Erfpacht	5	94-	89-
PRD83020	Verkoop en verhuur grond	22	100-	78-
PR8 A Ruimtelijk beleid		461	194-	267
PRD82001	Woningexploitatie	296	192-	104

PRD82203	Woonwagencentrum	8	19-	11-
PR8 B Woonbeleid		305	211-	93
PRD31002	Overige economische aangelegenheden	61	-	61
PRD32001	Zandwinning(w/h kl.zandput)	67	274-	208-
PR8 C Economische zaken		128	274-	146-
PRD72301	Milieubeheer	510	-	510
PR8 D Milieu		510	-	510
PRD82201	Bouw- en woningtoezicht	608	716-	108-
PR8 E Bouw- en woningtoezicht		608	716-	108-
PR 8 Wonen en Ondernemen		2.011	1.395-	616
PRD56007	Groen beleid en regio	104	-	104
PR9 A Groen beleid en regio		104	-	104
PRD56001	Openbaar groen	1.716	3-	1.713
PRD56050	Houtkamp	114	-	114
PRD56051	Heemtuin	46	-	46
PRD56052	Kinderboerderij	66	-	66
PRD56053	Volkstuinencomplex	3	11-	8-
PR9 B Openbaar groen		1.945	14-	1.931
PR 9 Groen		2.049	14-	2.035
PRD00501	Samenwerkingsorg. Holland Rijnland	1.206	-	1.206
PR10 A Algemene regionale samenwerking		1.206	-	1.206
PRD00101	Raad en raadscommissies	280	-	280
PRD00102	College van Burg.en Wethouders	622	-	622
PRD00201	Bestuursondersteuning college	1.343	-	1.343
PRD00254	Bestuursonderst. CZ	4.774	21-	4.753
PRD00258	Bestuursonderst. GWI	52	-	52
PRD00290	Bestuursondersteuning projecten	-	-	-
PRD00301	Reisdocumenten	84	217-	133-
PRD00302	Rijbewijzen	4	70-	66-
PRD00303	Bevolk.adm.en verklaringen	294	40-	254
PRD00304	Huwelijken	24	16-	8
PRD00305	Burgelijke stand	301	28-	273
PRD00306	Verkiezingen	62	-	62
PRD00307	Naturalisaties	21	15-	6
PRD00601	Griffie	323	-	323
PRD00602	Rekenkamer	38	-	38
PRD00603	Bestuursondersteuning raad	-	-	-
PRD72401	Begraafplaats	355	336-	19
PRD93001	Wet waardering onroerende zaken	225	-	225
PR10 B Bestuur en dienstverlening		8.802	743-	8.059
PR10 Bestuur en Burgerzaken		10.008	743-	9.265
PRD14001	Veiligheid	184	-	184
PRD14003	APV	204	7-	196
PR11 A Openbare orde en veiligheid		388	7-	381
PRD12001	Brandweer	842	18-	824
PRD12010	Rampenbestrijding	155	-	155
PR11 B Brandweer en rampenbestrijding		997	18-	980
PR11 Openbare orde en Veiligheid		1.385	25-	1.360
PRD83003	grondexpl.w4	30.246	24.596-	5.650
PR12 A Grondontwikkeling W4		30.246	24.596-	5.650
PRD83001	Grondexploitatie	3.784	4.110-	326-
PRD83004	grondexpl.groene flanken	119	1.434-	1.314-
PR12 B Grondontwikkeling Centrumplan		3.903	5.543-	1.640-
PR12 Grondontwikkeling		34.149	30.139-	4.010
PRD93101	Baten OZB gebruikers	-	504-	504-

PRD93201	Baten ozb eigenaren	-	3.671-	3.671-
PRD93601	Baten toeristenbelasting	-	52-	52-
PRD93701	Baten hondenbelasting	-	103-	103-
PRD93901	Baten precariobelasting	-	522-	522-
PRD94001	Onroerende zaakbelastingen	35	-	35
PRD94002	Overige belastingen	62	5-	57
PRD94101	Lastenverlichting Rijk	-	-	-
PR13 A Lokale heffingen		98	4.857-	4.760-
PRD92101	Algemene uitkering	-	22.202-	22.202-
PR13 B Algemene uitkering		-	22.202-	22.202-
PRD92201	Algemene dekkingsmiddelen	94	-	94
PR13 C Onvoorzien		94	-	94
PRD91301	overige financiële middelen	13	2.370-	2.357-
PR13 D Dividend		13	2.370-	2.357-
PRD91101	Geldleningen en uitz. < 1 jaar	300	-	300
PRD91401	geldleningen en uitz. > 1 jaar	3.062	4.267-	1.205-
PR13 E Financieringsfunctie		3.362	4.267-	905-
PRD91302	Anti-speculatie	-	-	-
PRD93801	Reclame inkomsten	-	-	-
PRD96001	Saldi van kostenplaatsen	-	-	-
PR13 F Overig		-	-	-
PR13 Algemene dekkingsmiddelen		3.566	33.696-	30.130-
PRD98001	Resultaatbestemming	5.707	9.457-	3.751-
PRD99001	Saldo na bestemming	346-	-	346-

Colofon

Uitgave: Gemeente Leiderdorp

Vormgeving en druk: Paswerk grafisch, Cruquius

Datum: November 2008